

Strategia terytorialna

Partnerstwo powiatu szczecineckiego

MIASTO I GMINA
BARWICE

MIASTO I GMINA
BIAŁY BÓR

GMINA
BORNE SULINOWO

GMINA
GRZMIĄCA

GMINA
SZCZECINEK

MIASTO
SZCZECINEK

POWIAT
SZCZECINECKI

Strategia terytorialna

**Partnerstwo
powiatu szczecineckiego**

Strategia Terytorialna Partnerstwa Powiatu Szczecineckiego do 2030 r.

Opracowanie

Związek Miast Polskich

Zespół autorski

Kamila Drelich, Marek Karzyński, Krzysztof Początek, Grzegorz Roman, Andrzej Szczodry, Marcin Turzyński.

Kierownik projektu CWD

Jarosław Komża

Projekt „Pilotaż Centrum Wsparcia Doradczego” poprzez bezpośrednie doradztwo ZMP w strategicznym planowaniu rozwoju 38 partnerstw samorządowych, ma na celu popularyzowanie idei partnerstwa międzysamorządowego, wzmocnienie zdolności gmin i powiatów do podejmowania przemyślanej i celowej współpracy oraz planowania kompleksowych przedsięwzięć aktywizujących potencjał obszaru partnerstwa i budujących jego rozwój.

Dzięki współpracy Związku Miast Polskich, samorządów lokalnych i regionalnych oraz Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, dla ponad 370 partnerskich gmin i powiatów z obszarów borykających się z problemami rozwojowymi przygotowywane są diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczo-przestrzennej, a następnie strategię terytorialne oraz pakiety przedsięwzięć podnoszące jakość życia mieszkańców.

Projekt „Pilotaż Centrum Wsparcia Doradczego” realizowany jest w okresie od września 2020 do marca 2022 roku w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020.

2021 © Związek Miast Polskich

Skład Partnerstwa

Gmina Barwice; Gmina Biały Bór; Gmina Borne Sulinowo; Gmina Grzmiąca; Gmina Szczecinek; Miasto Szczecinek; Powiat Szczecinecki.

Skład Rady Partnerstwa

Mariusz Kieling – Burmistrz Barwic, Gmina Barwice, Paweł Stanisław Mikołajewski – Burmistrz Białego Boru, Gmina Biały Bór, Dorota Chrzanowska – Burmistrz Bornego Sulinowa, Gmina Borne Sulinowo, Patryk Makowski – Wójt Gminy Grzmiąca, Gmina Grzmiąca, Ryszard Jasionas Wójt Gminy Szczecinek, Gmina Szczecinek, Maciej Makselon – Zastępcę Burmistrza Miasta Szczecinek, Miasto Szczecinek, Krzysztof Lis – Starosta Powiatu Szczecineckiego, Powiat Szczecinecki.

Skład Grupy Roboczej

Joanna Grosicka, Wydział Funduszy Zewnętrznych, Współpracy i Rozwoju, Powiat Szczecinecki; Kamila Cieślińska, Referat Inwestycji, Gmina Szczecinek; Agnieszka Chwiałkowska i Ewa Adamczyk – Referat Rozwoju i Funduszy Zewnętrznych, Gmina Borne Sulinowo; Anna Cywińska, Referat Promocji i Rozwoju Gminy, Gmina Barwice; Agnieszka Szwajczewska, Referat Inwestycji i Zamówień Publicznych, Gmina Biały Bór; Katarzyna Śmiechowska, Stanowisko pracy ds. działalności gospodarczej, promocji i rozwoju gminy oraz współpracy z organizacjami pozarządowymi; Gmina Grzmiąca, Jolanta Mikołajewska, Wydział Rozwoju, Miasto Szczecinek, Marcin Wilk, Dyrektor Wydziału Rozwoju, Miasto Szczecinek.

Spis treści

1.	Synteza diagnozy i założenia do strategii	9
1.1.	Podstawowe wnioski z analizy powiązań funkcjonalnych	9
1.2.	Kluczowe potencjały zidentyfikowane w procesie diagnostycznym	12
1.3.	Kluczowe bariery zidentyfikowane w procesie diagnostycznym	19
1.4.	Kluczowe determinanty potrzeb rozwojowych obszaru partnerstwa	32
1.5.	Kluczowe wyzwania oraz kierunki strategicznej interwencji i współpracy	33
2.	Cele partnerstwa	36
2.1.	Cel nadrzędny	36
2.2.	Cele szczegółowe	37
3.	Projekty	44
3.1.	Projekty strategiczne	44
4.	Model struktury funkcjonalno-przestrzennej	48
4.1.	Główne problemy polityki przestrzennej na obszarze Partnerstwa Powiatu Szczecińskiego	48
4.2.	Struktura funkcjonalno-przestrzenna obszaru partnerstwa	50
4.2.1.	Położenie obszaru partnerstwa w regionie/kraju	50
4.2.2.	Środowisko przyrodnicze – zasoby i przyrodnicze uwarunkowania rozwoju	52
4.2.3.	Zabytki i krajobraz kulturowy	54
4.2.4.	Gospodarka	54
4.2.5.	Komunikacja i transport	57
4.2.6.	Infrastruktura techniczna i OZE.....	59
4.3.	Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej.....	62
4.3.1.	Zapotrzebowanie na nowe tereny mieszkaniowo-usługowe	62
4.3.2.	Obszary o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej	64
4.3.3.	Chłonność obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno- przestrzennej.....	64
4.3.4.	Obszary zabudowy i obszary uzupełnień zabudowy	66
4.3.5.	Zasady / rekomendacje dla polityki przestrzennej	68

4.4.	Obszary strategicznej interwencji, zakładane działania i rekomendacje	74
4.4.1.	Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa 74	
4.4.2.	Obszary strategicznej interwencji kluczowe dla gmin Partnerstwa, zakładane działania i rekomendacje.....	75
5.	Warunki i procedury obowiązujące w realizacji strategii.....	82
5.1.	Instytucjonalny system wdrażania	82
5.1.1.	Komitet Sterujący	83
5.1.2.	Grupa Robocza	84
5.1.3.	Rada programowa PPS	86
5.2.	Procedura zmiany dokumentu	86
6.	System monitoringu i oceny skuteczności realizacji strategii	88
6.1.	Monitoring	88
6.2.	Ewaluacja	91
7.	Opis procesu zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych.....	99
7.1.	Partycypacja społeczna na etapie przygotowania strategii	99
7.2.	Partycypacja społeczna na etapie realizacji strategii	101
7.3.	Partycypacja społeczna na etapie oceny efektów strategii.....	102
8.	Źródła finansowania – potencjalne źródła finansowania dla poszczególnych projektów 103	
9.	Spisy.....	106
9.1.	Spis rycin	106
9.2.	Spis tabel.....	107
9.3.	Spis załączników	108
10.	Załączniki	110
10.1.	Załącznik nr 1: Logika interwencji projektów strategicznych	110
10.2.	Załącznik nr 2: Program szkoleniowo-treningowo-mentorski dla kadr samorządowych j.s.t. w zakresie zadań własnych gminy, w tym zarządzania strategicznego 110	
10.3.	Załącznik nr 3: Utworzenie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości	112
10.4.	Załącznik nr 4: Turystyka oparta na zasobach endogenicznych	115

10.5.	Załącznik nr 5: Opracowanie Planu działań na rzecz zrównoważonej energii i klimatu w standardzie SECAP i Planu adaptacji do zmian klimatu dla całego obszaru partnerstwa	118
10.6.	Załącznik nr 6: Głęboka termomodernizacja BUP z wykorzystaniem instalacji OZE oraz budowa/ montaż instalacji OZE.....	120
10.7.	Załącznik nr 7: Utworzenie centrum wsparcia opiekunów nieformalnych osób zależnych, osób starszych.....	123
10.8.	Załącznik nr 8: Profilaktyka zdrowotna i badania przesiewowe w kierunku rozpoznania chorób o najwyższej śmiertelności	125
10.9.	Załącznik nr 9: Modernizacja infrastruktury i wyposażenia szkół ponadpodstawowych	126
10.10.	Załącznik nr 10: Kuźnia liderów rewitalizacji obszarów wiejskich i Siewcy nadziei	128
10.11.	Załącznik nr 11: Doskonalenie systemu transportowego z priorytetem dla ruchu pieszego, rowerowego i transportu publicznego.....	131
10.12.	Załącznik nr 12: Doskonalenie struktury funkcjonalno-przestrzennej miasteczek i miejscowości PPS	133
10.13.	Załącznik nr 13: Utworzenie Subregionalnego Biura Planowania Przestrzennego	136

1. Synteza diagnozy i założenia do strategii

W rozdziale tym zawarto najistotniejsze wnioski z diagnozy opracowanej w pierwszym etapie procesu prac nad strategią. Wskazano powiązania funkcjonalne, potencjały i bariery obszaru, determinanty rozwoju oraz kluczowe wyzwania.

1.1. Podstawowe wnioski z analizy powiązań funkcjonalnych

Tabela 1 zawiera podsumowanie charakterystyki Partnerstwa, w tym informacje w zakresie powiązań funkcjonalnych.

Tabela 1. Podsumowanie charakterystyki partnerstwa

Obszar analizy	Wnioski
Informacje podstawowe	<ul style="list-style-type: none"> • OP PPS nie do końca wpisuje się w zdefiniowane w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego wyznaczniki pozycji województwa zachodniopomorskiego w krajowej i europejskiej przestrzeni (np. nadmorskie położenie, bliskość trzech metropolii europejskich: Berlina, Hamburga i Kopenhagi; duże porty morskie w ujściu Odry; Odra jako oś komunikacyjna pogranicza z otoczeniem przyrodniczym); • z obszarem partnerstwa można wiązać inne wyznaczniki typowe dla województwa zachodniopomorskiego: walory turystyczne pojezierzy oraz walory przyrodnicze i kulturowe; • peryferyjne względem centrów gospodarczych, linii brzegowej oraz osi komunikacyjnych położenie obszaru PPS wpływa niekorzystnie na jego atrakcyjność inwestycyjną, za wyjątkiem inwestycji związanych z przemysłem drzewnym i meblarskim.
Powiązania funkcjonalne	<ul style="list-style-type: none"> • delimitując granice obszaru funkcjonalnego Szczecinka posłużono się liczbą osób dojeżdżających do pracy w

	<p>przeliczeniu na liczbę zatrudnionych. Obszar Funkcjonalny Szczecinka określony w PZPWZ obejmuje miasto Szczecinek i gminę wiejską Szczecinek. Natomiast pozostałe gminy powiatu szczecineckiego zaliczono do strefy dalszego oddziaływania Szczecinka;</p> <ul style="list-style-type: none"> • OP PPS to zdominowany przez miasto Szczecinek, subregionalny ośrodek wypełniający dla sąsiednich gmin podstawowy zakres usług publicznych i rynkowych; • na terenie Partnerstwa zidentyfikowano rzeczywiste przepływy ludzi w zakresie korzystania z usług na terenie partnerstwa jak: szkolnictwo ponadpodstawowe, podstawowa i specjalistyczna opieka zdrowotna, część usług kulturalnych i sportowych oraz zestaw usług administracyjnych powiatowych, specjalnych i wymiaru sprawiedliwości; usługi związane z gastronomią (restauracje, puby, kawiarnie, bary), usługi związane z rynkiem nieruchomości (pośrednictwo, zarządzanie), usługi finansowe, ubezpieczeniowe, prawne, księgowo, projektowe, techniczne, budowlane, remontowe i naprawcze, a także usługi weterynaryjne; • między Partnerami występują powiązania istniejące przed zawarciem partnerstwa – powiązania te oparte są o współpracę m.in. w ramach Kontraktu Samorządowego dla Powiatu Szczecineckiego, a także w ramach różnych form instytucjonalnych, co scharakteryzowano w rozdziale 1.3;
<p>Wiodące funkcje obszaru</p>	<ul style="list-style-type: none"> • funkcja usługowa na rzecz ludności (usługi wewnątrz partnerstwa); • funkcja przemysłowa (stosunkowo wysoki stopień uprzemysłowienia z dominującym przemysłem drzewnym i meblowym);

- funkcja rolnicza (duże gospodarstwa rolne, gospodarka wielkotowarowa; przeciętne jakościowo warunki naturalne do prowadzenia działalności rolniczej);
- funkcja turystyczna (duży potencjał rozwojowy, na znacznej części obszaru PPS znakomite warunki do rozwoju ekoturystyki, turystyki wodnej i wędkarstwa; pomimo tego dynamika rozwoju turystyki na obszarze PPS znacząco odbiega od dynamiki rozwoju turystyki na obszarze sąsiednich powiatów);
- potencjałem endogenicznym obszaru, w tym dla rozwoju turystyki, są zasoby środowiskowe bardzo cenione przez coraz liczniejszą rzeszę świadomych tego stanu rzeczy mieszkańców naszego kraju i Europy;
- duża liczba Obszarów kulturowo-krajobrazowych OKK i Obszarów chronionego Krajobrazu (OCHK) świadczy o ogromnym potencjale środowiskowym i tym samym rozwoju turystyki na obszarze PPS opartym na zasobach kulturowych i przyrodniczych;
- rozwój turystyczny powiatu szczecineckiego w latach 2016-2019 znacząco odbiegał dynamiką od sąsiednich powiatów o podobnym profilu turystycznym a także od przeciętnej dynamiki rozwoju turystyki odnotowanej w tym czasie w województwie i w kraju;
- rozległe tereny wolne od zabudowy oraz mała gęstość zaludnienia sprzyjają realizacji inwestycji opartych na OZE;
- na obszarze PPS zaspokajane są podstawowe potrzeby mieszkańców w zakresie usług zdrowotnych, ale w stopniu i jakości nie odpowiadającym oczekiwaniom mieszkańców;
- na dobrym poziomie rozwinięte jest szkolnictwo zawodowe.

Współpraca z kluczowymi partnerami	<ul style="list-style-type: none"> • współpraca Partnerów z organizacjami pozarządowymi opiera się głównie na powierzaniu wykonywania zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na sfinansowanie ich realizacji; • w ograniczonym zakresie rozwijane są nowe formy współpracy między JST obszaru Partnerstwa z podmiotami reprezentującymi sektory: publiczny, społeczny i gospodarczy.
---	--

Źródło: opracowanie własne.

1.2. Kluczowe potencjały zidentyfikowane w procesie diagnostycznym

Potencjały obszaru partnerstwa to przede wszystkim posiadane zasoby, oferowane produkty i usługi, które przynoszą lub mogą przynieść korzyści bezpośrednie (dochody) lub pośrednie poprzez wytworzenie wartości istotnej dla mieszkańców i interesariuszy partnerstwa.

Lokalne zasoby (to, co mamy) – mogą mieć charakter materialny i niematerialny. Występują na terenie partnerstwa powszechnie lub jednostkowo (tylko u jednego partnera). Zasoby to wszystkie użyteczne elementy występujące na terenie partnerstwa, potrzebne do wytworzenia wyrobu, usługi, oferty definiującej funkcje obszaru funkcjonalnego.

Lokalne produkty (to, co wytwarzamy) – to rzeczy materialne, zdarzenia, usługi, które są oferowane i przynoszą korzyść bezpośrednią (dochody) lub pośrednią wyrażoną przez wartość dodaną dla obszaru, dla mieszkańców, dla interesariuszy.

W tym znaczeniu np. dom kultury jest zasobem (sam w sobie nie oferuje jeszcze produktu), zaś oferta domu kultury (poszczególne rodzaje zajęć/aktywności) są już produktami.

Rozróżnienie zasobu i produktu jest ważne także dlatego, że posiadanie określonego zasobu może stać się podstawą zupełnie nowego wykorzystania tego zasobu i generowania nowych produktów (ten sam dom kultury może też stać się wiodącym centrum działania organizacji pozarządowych). Inny przykład – nieużytkowany, niszczący zabytek jest zasobem, może on po nadaniu mu nowych funkcji stać się nowym produktem (np. może być hotelem i centrum konferencyjnym). Zasoby środowiska naturalnego mogą być atrakcją samą w sobie, ale przy odpowiednim wykorzystaniu można dzięki nim budować nowe, być może niedostępne dotąd w

świadomości użytkowników danego miejsca produkty turystyczne, rekreacyjne, żywnościowe itd.

Ustalenia istotnych dla Partnerstwa zasobów i produktów dokonała Grupa Robocza PPS w procesie partycypacyjnym, metodą warsztatową obejmującą: etap identyfikacji (zgłaszanie propozycji), etap grupowania pod kątem rodzaju oraz etap rangowania ze względu na wartość dodaną dla całego partnerstwa oraz potencjału i perspektyw rozwoju zasobu/ produktu dla całego partnerstwa.

Tabela 2. Katalog zasobów dla obszaru PPS

Lp.	Zasoby	Wartość dodana dla całego partnerstwa (w skali od 0 do 10)	Potencjał i perspektywy rozwoju zasobu dla całego partnerstwa (w skali od 0 do 10)
1.	zasoby przyrodnicze (jeziora, lasy, formy ochrony przyrody) istotne dla jakości życia oraz turystyki	7,0	9,0
2.	rozpoznawalność obszaru jako związanego z turystyką wodną	5,3	8,9
3.	liczne zabytki architektury sakralnej, pałacowej, parkowej, militarnej	5,4	6,6
4.	wolne tereny inwestycyjne w granicach wyznaczonych stref	5,4	5,7
5.	infrastruktura sportowa i turystyczna: hale, boiska, wyciąg nart wodnych, korty tenisowe, basen, lodowisko zimowe;	6,4	6,6

	infrastruktura kajakowa, konna, wędkarska, łowiecka, ścieżki piesze; hotele, pensjonaty, gospodarstwa agroturystyczne		
6.	potencjał do rozwoju energetyki wiatrowej (m.in. gm. Biały Bór, gm. Grzmiąca, gm. Szczecinek, gm. Barwice) i istniejące instalacje energetyki wiatrowej (gm. Biały Bór, gm. Barwice)	5,3	8,4
7.	Internet szerokopasmowy (światłowód) - obejmuje cały powiat	5,0	8,3
8.	dostępność dróg krajowych (11, 20, 25) i wojewódzkich oraz linii kolejowych	5,1	6,9
9.	skuteczna działalność instytucji pomocy społecznej (MGOPS, piecza zstępcza, Dom Dziecka, DPS, PCPR, ŚDS, hospicjum)	6,0	6,6
10.	zasoby społeczne (działalność organizacji pozarządowych, wolontariusze), w tym Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Pojezierze Razem	4,9	6,1

11.	Ośrodek Popularyzujący Naukę w Szczecinku	6,6	7,7
12.	doświadczenia dotyczące współpracy w ramach Kontraktu Samorządowego dla Powiatu Szczecineckiego	5,0	6,4

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 3. Katalog produktów dla obszaru PPS

Lp.	Produkty	Wartość dodana dla całego partnerstwa (w skali od 0 do 10)	Potencjał i perspektywy rozwoju produktu dla całego partnerstwa (w skali od 0 do 10)
1.	działalność i oferta rolnictwa ekologicznego i biodynamicznego (np. Fundacja im. Stanisława Karłowskiego i Spółka Rolnicza Juchowo Sp. z o.o. w Juchowie, produkcja nabiał ekologicznego w Grabowie)	6,6	8,1
2.	oferta usług turystyki wodnej	5,7	8,6
3.	produkty lokalne (chleb gwdowski, paszteciki gwdowskie, krówka szczecinecka, sielawa wędzona z	6,0	7,4

	Pojezierza Drawskiego, miód Drahimski)		
4.	dobrze prosperujące strefy inwestycyjne (Specjalna Strefa Ekonomiczna - Polska Strefa Inwestycji, Szczecinecki Klaster Meblowy)	6,4	7,6
5.	oferta przedsiębiorstw działających w przemyśle drzewnym, elektronicznym i meblowym, tj. w branżach zaliczanych do inteligentnych specjalizacji województwa zachodniopomorskiego	6,4	8,0
6.	wydarzenia (Art Piknik, Międzynarodowy Zlot Pojazdów Militarnych, jarmark bożonarodzeniowy)	6,3	7,9
7.	oferta edukacyjna (szkolnictwo zawodowe, kierunkowe - we współpracy z uczelniami wyższymi i zakładami pracy, praktyki i staże zagraniczne)	6,1	7,7

Źródło: opracowanie własne.

Zidentyfikowanie najistotniejszych produktów wskazuje na ich ściśle powiązanie z funkcjami istotnymi dla obszaru partnerstwa. Kluczowe są produkty powiązane z atrakcyjnością przyrodniczą i perspektywą dla rozwoju funkcji turystycznej,

zwłaszcza w oparciu o zasoby wodne. Kluczowe produkty również nawiązują do zasobów przyrodniczych obszaru, bowiem są to:

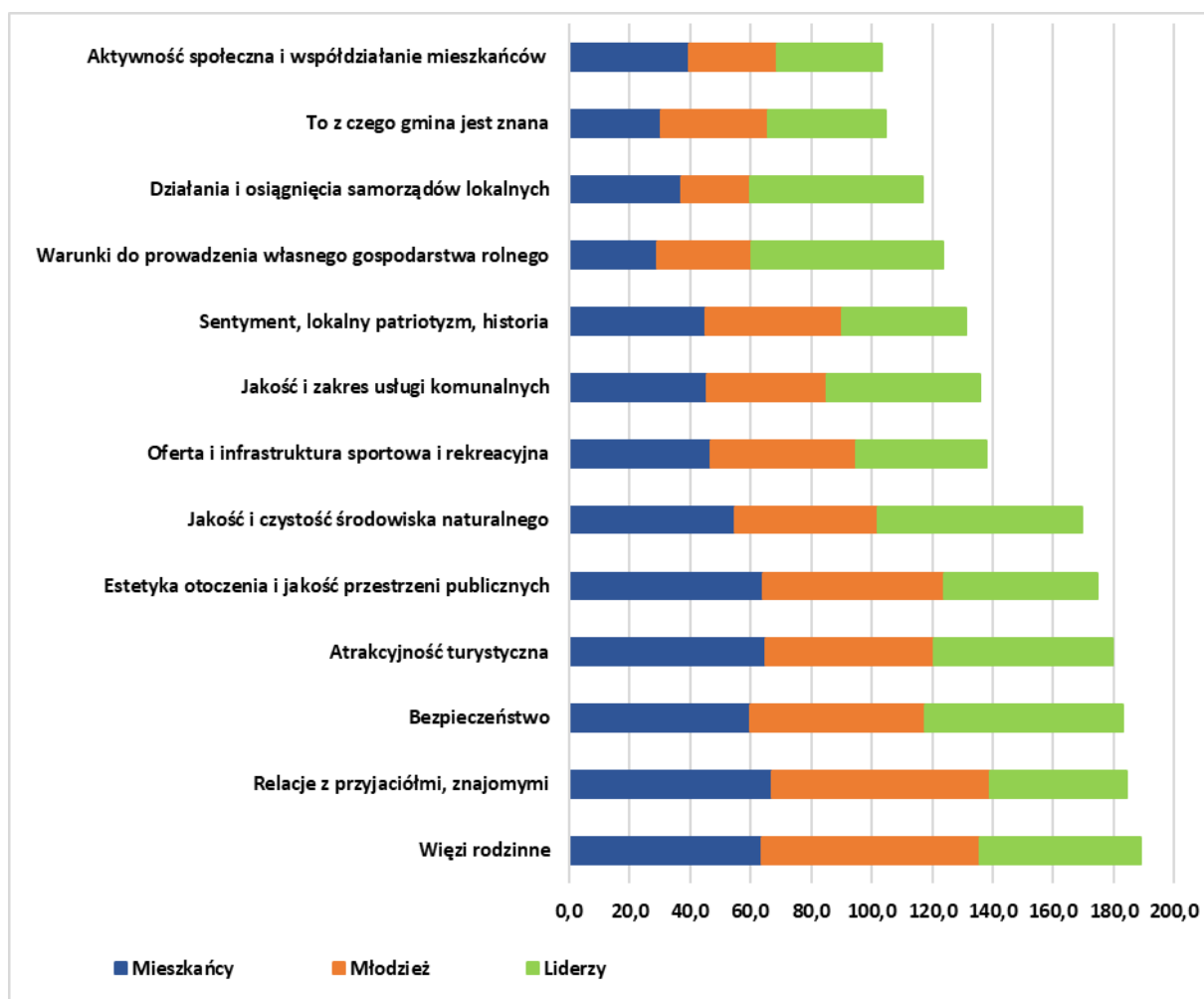
produkty lokalne (np. chleb gwdowski, paszteciki gwdowskie, krówka szczecińska, sielawa wędzona z Pojezierza Drawskiego, miód Drahimski) wytwarzane przez lokalnych rolników także w ramach działalności i oferty rolnictwa ekologicznego i biodynamicznego;

już istniejąca, chociaż posiadająca znaczne rezerwy, oferta usług turystyki wodnej;

rozwinęta, zwłaszcza w Szczecinku, oferta przedsiębiorstw działających w przemyśle drzewnym, elektronicznym i meblowym.

W badaniach ankietowych przeprowadzonych na przełomie 2020 r. i 2021 r. wśród młodzieży, mieszkańców i liderów podkreślano z kolei wartości społeczne (więzi rodzinne i relacje ze znajomymi), jako te, które stanowią o sile OP (por. Tabela 4).

Tabela 4. Silne strony OP w opinii młodzieży, mieszkańców i liderów

Źródło: opracowanie własne.

Niemniej jednak według w/w grup siłą Obszaru są także takie zmienne jak bezpieczeństwo, atrakcyjność turystyczna, estetyka otoczenia i jakość przestrzeni publicznych, jakość i czystość środowiska naturalnego, czy oferta i infrastruktura sportowa i rekreacyjna.

Wśród pięciu najważniejszych mocnych stron OP wszystkie trzy badane grupy podkreślały znaczenie atrakcyjności turystycznej oraz bezpieczeństwa. Ponadto między młodzieżą a mieszkańcami występowała zgodność, co do znaczenia relacji z przyjaciółmi i znajomymi oraz więzi rodzinnych. Wartości te nie były tak istotne dla lokalnych liderów, głównie z uwagi na dobór grupy badanych, w której dominowali przedstawiciele lokalnego samorządu. Dla tej grupy istotne okazały się uwarunkowania środowiskowo-gospodarcze.

Ryc. 1. Silne strony Obszaru Partnerstwa w opinii różnych grup społecznych

Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem zasobów <https://www.flaticon.com/>

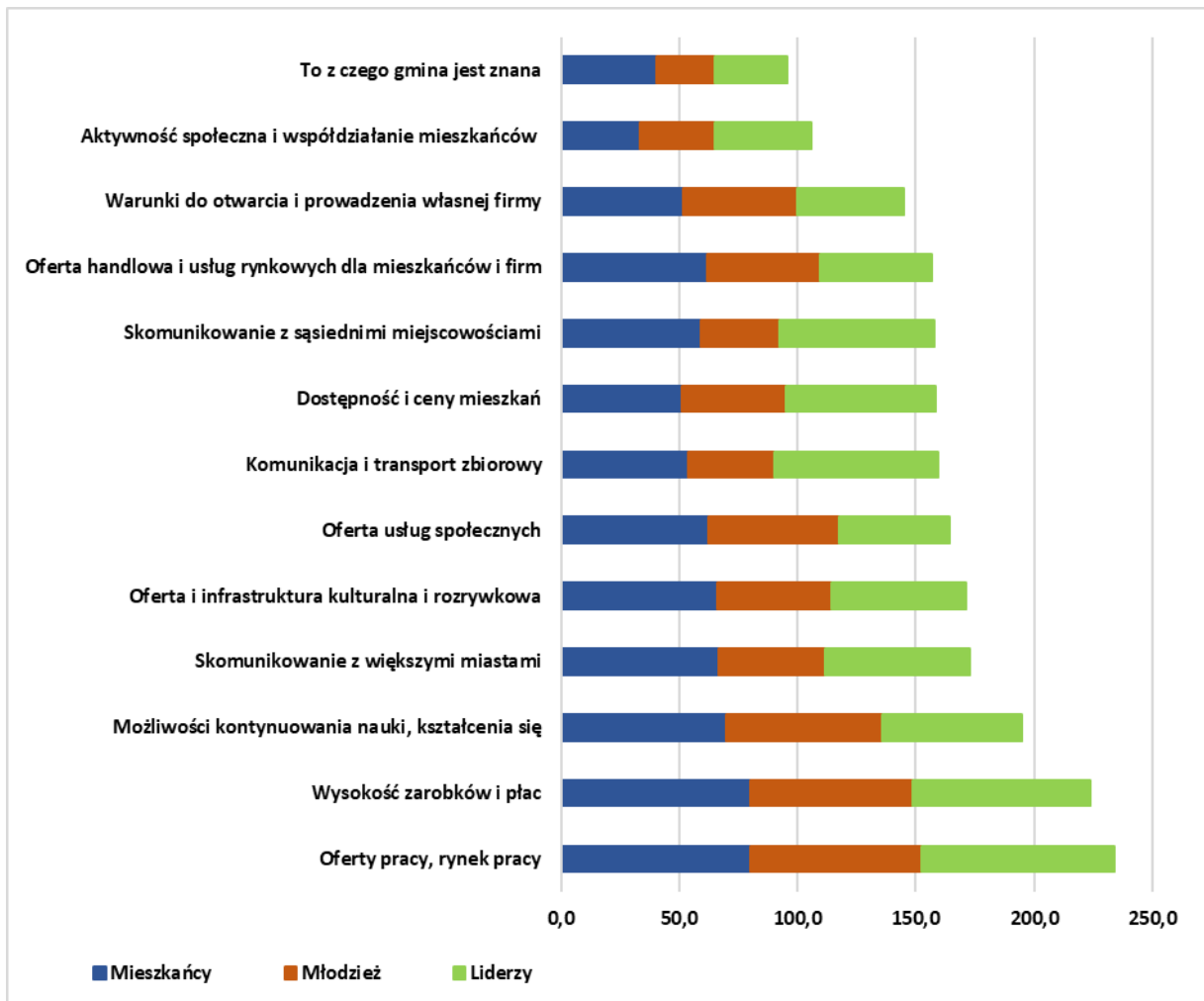
1.3. Kluczowe bariery zidentyfikowane w procesie diagnostycznym

Bariery rozwojowe to zjawiska lub czynniki (wewnętrzne i zewnętrzne), które uniemożliwiają lub utrudniają realizację celów rozwojowych. Składają się na nie niekorzystne zjawiska, niewykorzystane potencjały oraz niekorzystne warunki.

Problemy/ deficyty - niekorzystne zjawiska, niewykorzystane potencjały, istniejąca sytuacja negatywna, niekorzystne warunki (zamiast pożądaných), a nie brak rozwiązania.

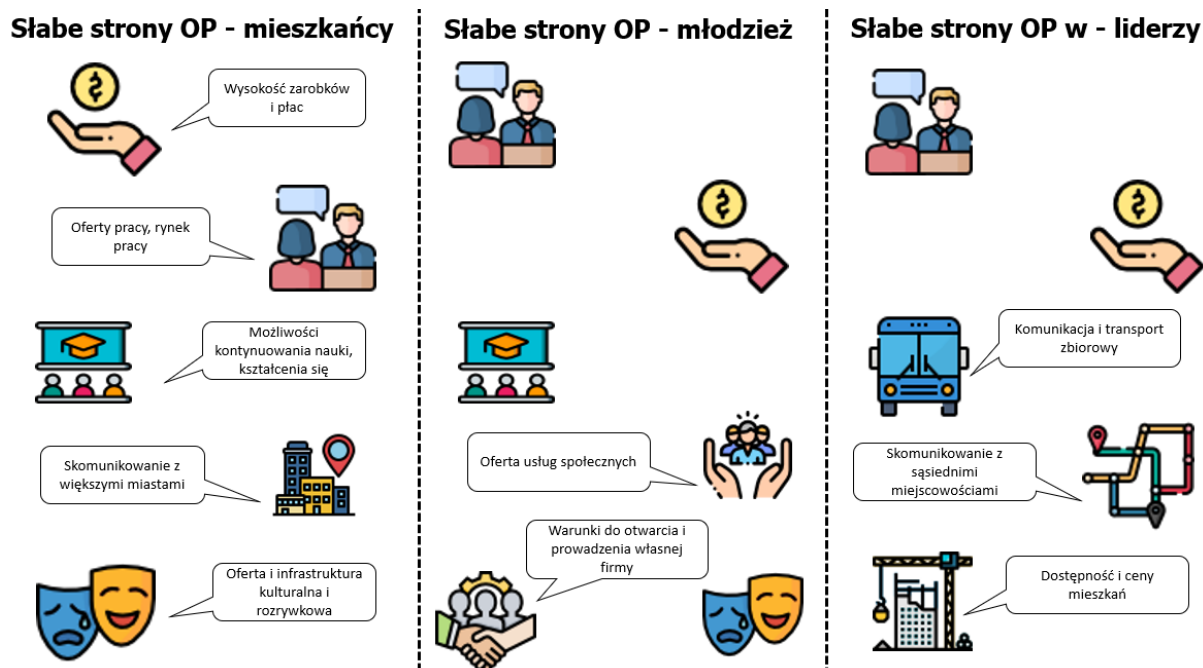
W badaniach ankietowych przeprowadzonych na przełomie 2020 r. i 2021 r. młodzież, mieszkańców i lokalnych liderów poproszono o wskazanie słabych stron obszaru Partnerstwa. Ankietowani wskazali przede wszystkim na uwarunkowania rynku pracy – wysokość zarobków oraz oferty pracy. Niekorzystnie oceniona została także możliwość kontynuowania nauki i kształcenia się, ale w tym wypadku dominowały wskazania młodzieży i mieszkańców. Najprawdopodobniej ocena dotyczy dostępności do usług edukacyjnych na poziomie wyższym. Ankietowani wskazywali także na bariery komunikacyjne (transport na OP, skomunikowani z większymi miastami oraz transport zbiorowy).

Wykres 1 Słabe strony OP w opinii młodzieży, mieszkańców i liderów

Źródło: opracowanie własne.

Ryc. 2. Słabe strony Obszaru Partnerstwa w opinii różnych grup społecznych

Źródło: opracowanie własne

Problemy i/ lub kluczowe bariery – obszar społeczny

Tabela 5. Przyczyny, problemy/ bariery szczegółowe, skutki problemów – obszar społeczny

Przyczyny	Problemy/ bariery szczegółowe	Skutki problemów
<ul style="list-style-type: none"> ograniczona atrakcyjność rynku pracy możliwość kontynuowania nauki na poziomie wyższym niż ponadpodstawowy; niska dostępność komunikacyjna rozumiana jako skomunikowanie z większymi ośrodkami, skomunikowanie wewnętrzne na OP, 	<p>odpływ ludzi młodych w wieku produkcyjnym zwłaszcza mobilnym z jednoczesnym brakiem zainteresowania osiedlaniem się nowych mieszkańców</p>	<ul style="list-style-type: none"> utrata kapitału kreatywnego; utrata funkcji społeczno-gospodarczych; dalsza utrata zdolności reprodukcyjnej populacji OP; przesunięcie ciężaru utrzymania infrastruktury technicznej i społecznej na osoby w wieku produkcyjnym niemobilnym,

<p>dostępność do transportu publicznego;</p> <ul style="list-style-type: none"> • niski dostęp do usług społecznych; • niski dostęp do oferty i infrastruktury kulturalnej; • ograniczone warunki prowadzenia działalności gospodarczej – ograniczony stopień stymulowania lokalnej przedsiębiorczości; • niska dostępność mieszkań – ilościowa oraz cenowa; • monofunkcyjność, niewielkie zróżnicowanie funkcji; 		<p>przedemerytalnym i emerytalnym;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyższe jednostkowe koszty utrzymania infrastruktury – zarówno zasobów prywatnych, jak i komunalnych; • wyższe jednostkowe koszty usług komunalnych; • dopływ kadr na rynek pracy nie będzie pokrywał odpływu kadr z rynku pracy; • osłabienie więzi rodzinnych; • narastający deficyt cywilizacyjny spowodowany odpływem ludzi młodych przystosowanych do funkcjonowania w nowoczesnym społeczeństwie;
<ul style="list-style-type: none"> • niska podaż mieszkań (zwłaszcza mieszkań dostępnych cenowo); • niska dostępność mieszkań przeznaczonych na wynajem; • dominacja budownictwa jednorodzinnego; • upadek socjalistycznego zakładu pracy będącego 	<p>niska dostępność mieszkań – ilościowa oraz cenowa oraz znaczna ilość zdegradowanych (zaniedbanych) zasobów mieszkaniowych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • odpływ ludzi młodych w wieku produkcyjnym zwłaszcza mobilnym; • ograniczone wpływy z tytułu podatku od nieruchomości do budżetu samorządu lokalnego; • obciążenie lokalnych społeczności znacznymi kosztami utrzymania i

<p>dystrybutorem świadczeń społecznych;</p>		<p>remontów starej substancji mieszkaniowej;</p>
<ul style="list-style-type: none"> • migracje osób młodych (głównie w wieku produkcyjnym mobilnym); • ujemny przyrost naturalny; 	<p>postępujące starzenie się społeczeństwa (starzenie się społeczeństwa należy postrzegać jako wyzwanie, problemem jest szybki postęp procesu zmuszający do reorganizacji usług publicznych)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie popytu na usługi zdrowotne, w tym profilaktykę chorób cywilizacyjnych oraz usługi opiekuńcze i asystenckie; • konieczność reorganizacji i optymalizacji terytorialnej usług publicznych ze różnicowaniem na osoby III i IV wieku; • konieczność wsparcia modelu wielopokoleniowego w przestrzeni i usługach; • konieczność dbania o stan zdrowia osób starszych, ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju badań profilaktycznych; • odpływ kadr z rynku pracy; • potrzeba dostosowania rynku pracy do wieku populacji; • rosnące wyobcowanie, samotność;
<ul style="list-style-type: none"> • skutki gospodarcze i społeczne szokowej transformacji gospodarki 	<p>niekorzystne zjawiska społeczne</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozwarstwienie społeczne; • rosnące wykluczenie społeczne;

<p>zwłaszcza w obszarze rolnictwa;</p> <ul style="list-style-type: none"> • utrata miejsc pracy oraz form zabezpieczeń socjalnych opartych o zakład pracy; • ograniczona dostępność i atrakcyjność miejsc pracy; • ograniczona atrakcyjność rynku pracy; • niski poziom dochodów osób fizycznych; • bezrobocie strukturalne; 		<ul style="list-style-type: none"> • rosnąca patologia życia społecznego; • brak aktywności społecznej; • rosnące rozwarstwienie społeczne; • ubóstwo społeczne;
<ul style="list-style-type: none"> • zanieczyszczenie powietrza (niedotrzymanie poziomów dopuszczalnych lub docelowych w zakresie emisji zanieczyszczeń pyłowych i BaP); • ograniczona dostępność do programów profilaktycznych dedykowanych chorobom specyficznym dla obszaru; • pasywny pod względem wysiłku fizycznego tryb życia, w tym wzrastająca konieczność użycia samochodu w dojazdach do pracy i usług 	<p>niekorzystne zjawiska zdrowotne</p>	<ul style="list-style-type: none"> • problemy zdrowotne, w tym wysoka umieralność mierzona standaryzowanym wskaźnikiem umieralności dla choroby nadciśnieniowej, chorób serca i układu krążenia, chorób związanych z konsumpcją alkoholu; chorób przewlekłych wątroby; chorób układu nerwowego oraz samobójstwa; • gospodarcze skutki przedwczesnej śmierci lub niezdolności do pracy, w tym np. koszty leczenia i

		świadczeń, koszty utraconych możliwości, etc.;; <ul style="list-style-type: none"> • bezrobocie i ubóstwo z uwagi na długotrwałą chorobę;
--	--	--

Źródło: opracowanie własne.

Problemy i/ lub kluczowe bariery – obszar gospodarczy

Tabela 6. Przyczyny, problemy/ bariery szczegółowe, skutki problemów – obszar gospodarczy

Przyczyny	Problemy/ bariery szczegółowe	Skutki problemów
<ul style="list-style-type: none"> • niski poziom wynagrodzeń; • niska dostępność atrakcyjnych ofert pracy; • konkurencja ze strony większych ośrodków gospodarczych (np. Szczecin, Poznań, Gdańsk, Koszalin, Berlin); • migracja osób dobrze wykształconych w dobrych zawodach; 	<p style="text-align: center;">niska atrakcyjność rynku pracy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • niekorzystne zjawiska społeczne; • odpływ ludzi młodych w wieku produkcyjnym zwłaszcza mobilnym; • ograniczone wpływy do budżetu z tytułu podatków; • ograniczone środki na inwestycje prywatne i utrzymanie dobrostanu majątku;
<ul style="list-style-type: none"> • brak spójnej strategii rozwoju turystyki obejmującej OP ze wskazaniem specjalizacji wiodących; • brak systematycznej i skoordynowanej współpracy Partnerów i 	<p style="text-align: center;">niewystarczający poziom wykorzystania potencjału środowiskowego dla rozwoju turystyki</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ryzyko niekontrolowanego ruchu turystycznego w miejscach wymagających szczególnej ochrony; • koszty utraconych możliwości w obszarze rynku pracy, działalności gospodarczej i wpływów

<p>innych podmiotów działających w obszarze turystyki;</p> <ul style="list-style-type: none"> • brak spójnej i systematycznej strategii promocji obszaru w skali co najmniej ogólnopolskiej w zakresie walorów turystycznych, produktów lokalnych, innowacji społecznych; • niska dostępność komunikacyjna; 		<p>finansowych z tytułu podatków;</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwój szarej strefy w turystyce;
<ul style="list-style-type: none"> • szok transformacyjny; w tym apatia i utrwalone negatywne wzorce zachowań w społecznościach popegeerowskich; • brak spójnej i systematycznej strategii współpracy Partnerów z przedsiębiorcami, w tym w szczególności z lokalnymi MŚP; • brak narzędzi monitorowania poziomu satysfakcji przedsiębiorców z jakości obsługi administracyjnej samorządu i narzędzi 	<p>niski stopień wykorzystania i stymulowania lokalnej przedsiębiorczości (niski stopień współpracy między MŚP oraz władz samorządowych z MŚP)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ograniczona atrakcyjność rynku pracy; • niska rozpoznawalność produktów i usług lokalnych MŚP; • pogłębianie się peryferyjności obszaru;

<p>rozpoznania potrzeb lokalnych przedsiębiorców oraz ich gotowości do angażowania się w inicjatywy lokalne;</p> <ul style="list-style-type: none"> • brak aktywnej polityki promocji gospodarczej; • ograniczone formy promocji postaw przedsiębiorczych wśród młodzieży; • brak pozaformalnych działań edukacyjnych na rzecz przedsiębiorczości; • niska dostępność transportowa; • wysokie koszty zatrudniania w samorządzie kadr wykwalifikowanych wyłącznie w zakresie stymulowania przedsiębiorczości • inwestycje skierowane na proste wykorzystanie zasobów; • niskie koszty udostępnienia lokalnych zasobów; 		
--	--	--

Źródło: opracowanie własne.

Problemy i/ lub kluczowe bariery – obszar przestrzenno-środowiskowy

Tabela 7. Przyczyny, problemy/ bariery szczegółowe, skutki problemów na OP – obszar przestrzenno-środowiskowy

Przyczyny	Problemy/ bariery szczegółowe	Skutki problemów
<ul style="list-style-type: none"> • Niewłaściwe stosowanie instrumentów polityki przestrzennej: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Studia przestrzenne - brak spójności pomiędzy mocnymi deklaracjami o potrzebie ochrony środowiska, krajobrazu i dziedzictwa kulturowego przy jednoczesnym pozostawieniu zbyt szerokiej swobody lokalizacji inwestycji w przestrzeni miast i gmin; ▪ Plany miejscowe eksponujące potrzeby inwestycyjne powyżej zdolności ich absorpcji społecznej i środowiskowej 	<p style="text-align: center;">zagrożenie degradacją spójnego, historycznie wykształconego układu zabudowy miast i wsi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • obniżenie zwartości / rozproszenie zabudowy; • wzrost kosztów jednostkowych budowy i utrzymania dróg i uzbrojenia terenów – do poziomów przekraczających wpływy podatkowe; • pogorszenie dostępu do obiektów usług publicznych i komercyjnych, presja na użycie samochodu, w konsekwencji zagrożenie kongestią i problemy parkingowe; • pogorszenie standardów życia mieszkańców; • osłabienie kontaktów i warunków życia społecznego; • spadek wartości nieruchomości; • wzrost zagrożenia konfliktami przestrzennymi;

<p>(przesadnie duże tereny pod nową zabudowę - w stosunku do rzeczywistych potrzeb).</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Prowadzenie doraźnej polityki w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy przy zaniechaniu prac planistycznych. • brak spójności planowania i polityki przestrzennej w skali powiatu – skrajne różnice w pokryciu gmin planami 		
<ul style="list-style-type: none"> • dopuszczenie w dokumentach planistycznych konfliktowych działań gospodarczych na znacznych obszarach otwartych, wartościowych dla środowiska i krajobrazu, • rozlewanie się nowej zabudowy poza obszary już zainwestowane. 	<p style="text-align: center;">zagrożenie degradacją wartościowych zasobów środowiska i krajobrazu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • działania gospodarcze oddziałujące na wrażliwe elementy środowiska mogą prowadzić do ich nieodwracalnej degradacji; • degradacja unikalnych wartości środowiska i krajobrazu otwartego niweluje atrakcyjność turystyczną obszaru; • wzrost kosztów funkcjonowania poszczególnych społeczności lokalnych,

		<ul style="list-style-type: none"> • konflikty przestrzenne z obszarami podlegającymi już ochronie prawnej lub tymi które taką ochrona powinny zostać objęte, • utrata wartościowych zasobów środowiskowych mogących być podstawą rozwoju turystyki i rekreacji.
<ul style="list-style-type: none"> • zniszczenia wojenne i wywołane upływem czasu; • utrata kontroli nad stanem technicznym wartościowej substancji zabytkowej wskutek braku lub wskutek niewłaściwie przeprowadzonych • przekształceń własnościowych oraz niedostatecznego nadzoru konserwatorskiego; • ignorancja lub brak wiedzy, barbarzyństwo; • niedostatek środków na aktywną ochronę zasobów, w tym dofinansowanie ochrony zabytków; • niedostateczna ochrona zasobów w ramach prowadzonej polityki przestrzennej; 	<p style="text-align: center;">zagrożenie utratą wartościowych zasobów dziedzictwa kulturowego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • utrata obiektów / zespołów zabytkowych o wyjątkowych wartościach architektonicznych, przyrodniczych i historycznych; • degradacja zabytkowych cech układów urbanistycznych i ruralistycznych; • obniżenie atrakcyjności turystycznej obszaru; • utrata elementów stanowiących o identyfikacji i tożsamości obszaru; • obniżenie atrakcyjności przestrzeni publicznych; • osłabienie więzi mieszkańców z miejscem zamieszkania.

<ul style="list-style-type: none"> • skala i gwałtowność zmian społecznych i gospodarczych będące następstwem burzliwej transformacji ustrojowej lat dziewięćdziesiątych XX wieku; 		<ul style="list-style-type: none"> • zubożenie i utrata poczucia bezpieczeństwa przez znaczące grupy społeczne; • wysokie koszty adaptacji zabudowy do nowych warunków społecznych i gospodarczych.
<ul style="list-style-type: none"> • nieefektywne systemy ogrzewania (w tym ogrzewanie wysokoemisyjne) w budynkach użyteczności publicznej, budynkach komunalnych i prywatnym sektorze mieszkaniowym; • niedostateczny poziom wykorzystania OZE na potrzeby ogrzewania i wytwarzania energii elektrycznej; • niska efektywność energetyczna budynków; 	<p style="text-align: center;">zanieczyszczenie powietrza (nieotrzymanie poziomów dopuszczalnych lub docelowych w zakresie emisji zanieczyszczeń pyłowych i BaP)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • problemy zdrowotne mieszkańców OP; • straty wizerunkowe OP; • konieczność poniesienia znacznych nakładów przez samorządy i mieszkańców.
<ul style="list-style-type: none"> • uwarunkowania przestrzenne; • wysokie koszty dostosowawcze; • brak rozwiązań systemowych i lokalnych w zakresie błękitnej infrastruktury; 	<p style="text-align: center;">brak dostosowania infrastruktury dla zagrożeń wynikających ze zmian klimatu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • brak odporności terenów zurbanizowanych na zjawisko deszczy nawalnych; • występujące okresowo susze; • rosnące nakłady w związku z rozpraszaniem zabudowy;

Źródło: opracowanie własne.

1.4. Kluczowe determinanty potrzeb rozwojowych obszaru partnerstwa

Determinanty w zakresie wymiaru społecznego

- Prognozowany dalszy spadek liczby osób w wieku przedprodukcyjnym do 2030 r.
- Rosnąca różnica liczby mieszkańców w wieku 20-24 i 60-64 - brak zastępowalności pokoleń na rynku pracy.
- Nasilenie się procesu starzenia się społeczności lokalnych potwierdzone wysokim współczynnikiem obciążenia demograficznego, co stawia przed całym obszarem wyzwania w zakresie społecznym, gospodarczym, ale także medycznym, socjalnym i psychologicznym.
- Ryzyko większej presji na budżety Partnerów obszaru PPS wynikającej z konieczności dopłat do utrzymania infrastruktury i poziomu usług realizowanych na terenie partnerstwa – wzrastające koszty jednostkowe świadczenia usług publicznych w związku ze zmniejszaniem się liczby mieszkańców.
- Problemy zdrowotne mieszkańców i powszechne oczekiwanie poprawy dostępności i jakości tych usług.
- Wieloletnie obowiązywanie systemu rolnictwa uspołecznionego, na który nałożyło się zjawisko poczucia tymczasowości Ziemi Odzyskanych oddziałuje do dziś nie tylko na ekonomiczne uwarunkowania obszaru, ale także na brak poczucia tożsamości społeczności lokalnej.

Determinanty w zakresie wymiaru gospodarczego

- Wieloletnie konsekwencje socjalistycznego ustroju społeczno-gospodarczego - szok transformacyjny.
- Rosnąca różnica liczby mieszkańców w wieku 20-24 i 60-64 - brak zastępowalności pokoleń na rynku pracy.
- Prognozowane zmniejszenie wpływów do budżetu Partnerów z tytułu wpływu z podatków w związku z postępującą depopulacją.
- Niewykorzystany w pełni potencjał gospodarczy w oparciu o innowacje i turystykę.
- Rosnąca konkurencja ze strony większych i silniejszych ośrodków gospodarczych (np. Szczecin, Poznań, Gdańsk, Koszalin, Berlin);
- Nieatrakcyjny rynek pracy, który w ograniczonym zakresie pozwala na samorealizację, rozwój i wypełnianie aspiracji osób młodych.

- Brak zainteresowania inwestowaniem ze strony inwestorów zewnętrznych wobec ograniczonego stopnia wykorzystania i stymulowania lokalnej przedsiębiorczości.

Determinanty w zakresie wymiaru środowiskowego i przestrzennego

- Dominacja wysokoemisyjnych systemów grzewczych wobec nieefektywnych energetycznie budynków prowadzi do dalszego pogarszania się stanu powietrza.
- Konieczność zdefiniowania źródeł odnawialnej energii efektywnych w obszarze PPS dla osiągnięcia celów klimatycznych.
- Niski stopień wykorzystania odnawialnych źródeł energii.
- Brak odporności na zagrożenia związane ze zmianami klimatu wynikające z niedostatków niebieskiej i zielonej infrastruktury.
- Ograniczenia w wykorzystaniu zasobów przyrodniczych dla rozwoju gospodarczego, w tym turystyki.
- Duża liczba zaniedbanych obiektów historycznych.
- Ograniczanie zjawiska rozlewania się zabudowy.
- Nierównomierne pokrycie obszaru planami zagospodarowania przestrzennego.
- Przeszacowanie terenów ujętych w przyjętych MPZP pod zabudowę mieszkaniową, usługową i produkcyjną.
- Zrównoważenie celów polityki przestrzennej dla obszarów wiejskich i obszarów miejskich.

Podsumowanie

Wyniki badań społecznych oraz dane statystyczne i jakościowe pozwoliły zdefiniować problemy szczegółowe oraz determinanty rozwoju. Te z kolei pozwalają wskazać dwie istotne sfery problemowe, które integrują potrzeby społeczne, gospodarcze i środowiskowo-przestrzenne, tj.: niska atrakcyjność osiedleńcza obszaru PPS oraz niewykorzystany potencjał endogeniczny obszaru PPS. Wokół tych dwóch osi wyznaczono kluczowe wyzwania.

1.5. Kluczowe wyzwania oraz kierunki strategicznej interwencji i współpracy

Na podstawie przeprowadzonych analiz, badań ilościowych i jakościowych wskazano kluczowe wyzwania oraz ważne kierunki strategicznej interwencji.

Tabela 8. Kluczowe wyzwania

Lp.	Opis
Wyzwanie nr 1	<p>Zaprojektowanie i wdrożenie rozwiązań kompleksowej, spójnej i systematycznej współpracy Partnerów z przedsiębiorcami, w tym w szczególności z lokalnymi MŚP, jak również stymulowania współpracy między MŚP.</p> <p>Uwzględnienie specjalnej oferty prorozwojowej dla dzieci i młodzieży w wieku szkolnym oraz osób młodych w zakresie rozwoju kompetencji miękkich, aktywności zawodowej, przedsiębiorczości.</p>
Wyzwanie nr 2	<p>Pełniejsze wykorzystanie potencjału środowiskowego, w tym wykorzystanie zasobów endogenicznych obszaru dla rozwoju turystyki.</p>
Wyzwanie nr 3	<p>Zaprojektowanie i wdrożenie rozwiązań prośrodowiskowych z uwzględnieniem odporności na zmiany klimatu (zielona i niebieska infrastruktura) oraz gospodarki niskoemisyjnej.</p>
Wyzwanie nr 4	<p>Dostępność transportowa i komunikacyjna.</p>
Wyzwanie nr 5	<p>Zaprojektowanie i wdrożenie rozwiązań profilaktyki chorób szczególnie istotnych dla populacji obszaru oraz profilaktyki zdrowotnej seniorów.</p>
Wyzwanie nr 6	<p>Zintegrowanie działań wokół powiązań liniowych, bezpośrednich, wprost integrujących przestrzenie i funkcjonalnie obszar PPS.</p>
Wyzwanie nr 7	<p>Racjonalna, oszczędna i efektywna gospodarka przestrzenna determinująca nowe inwestycje.</p>

Wyzwanie nr 8	Pełniejsze wykorzystanie potencjału środowiskowego, w tym wykorzystanie zasobów endogenicznych obszaru dla rozwoju odnawialnych źródeł energii.
Wyzwanie nr 9	Wspólna, spójna i harmonijna polityka przestrzenna partnerstwa
Wyzwanie nr 10	Integrowanie działań wspierających rozwój poszczególnych gmin/partnerów w obszarze niezależnie od ich granic administracyjnych w celu optymalnego wykorzystania ich lokalnych i regionalnych potencjałów.
Wyzwanie nr 11	Rozwijanie idei nowoczesnego miasta/ nowoczesnej miejscowości, zapewniającego dostępność do podstawowych usług i innych codziennych celów ruchu w zasięgu 15 minut ruchu pieszego lub rowerowego.
Wyzwanie nr 12	Pełniejsze wykorzystanie potencjałów historycznych układów urbanistycznych i ruralistycznych dla poprawy ich wizerunku, atrakcyjności turystycznej, warunków życia oraz poczucia tożsamości, identyfikacji mieszkańców z miejscem zamieszkania.

Źródło: opracowanie własne.

2. Cele partnerstwa

W rozdziale tym wskazano strukturę celów strategii, tj. misję (cel nadrzędny) oraz cele strategiczne.

2.1. Cel nadrzędny

Intencją Partnerów PPS jest zwiększenie atrakcyjności obszaru, tak by był on miejscem dobrym do:

- zamieszkania – poprzez:
  - dbałość i przyjazne wykorzystanie unikalnych walorów środowiska naturalnego;
  - dbałość o przestrzeń i zielono-niebieski ład;
  - dbałość o potrzeby społeczności lokalnej;
  - dążenie do ciągłego doskonalenia usług publicznych;
- rozwoju – poprzez:
  - umożliwienie rozwoju i wykorzystanie potencjału lokalnej przedsiębiorczości;
  - umożliwienie rozwoju i wykorzystanie potencjału lokalnych liderów;
  - szczególną troskę o harmonijny rozwój młodego pokolenia;
  - przyjazne wykorzystanie potencjału turystycznego;
  - współpracę z otoczeniem zewnętrznym PPS;
  - dążenie do ciągłego doskonalenia usług publicznych;
- wypoczynku – poprzez:
  - przyjazne wykorzystanie potencjału turystycznego;
  - dbałość o potrzeby społeczności lokalnej;
  - dążenie do ciągłego doskonalenia usług publicznych;
  - współpracę z otoczeniem zewnętrznym PPS.

Ryc. 3. Cel nadrzędny

Źródło: opracowanie własne.

2.2. Cele szczegółowe

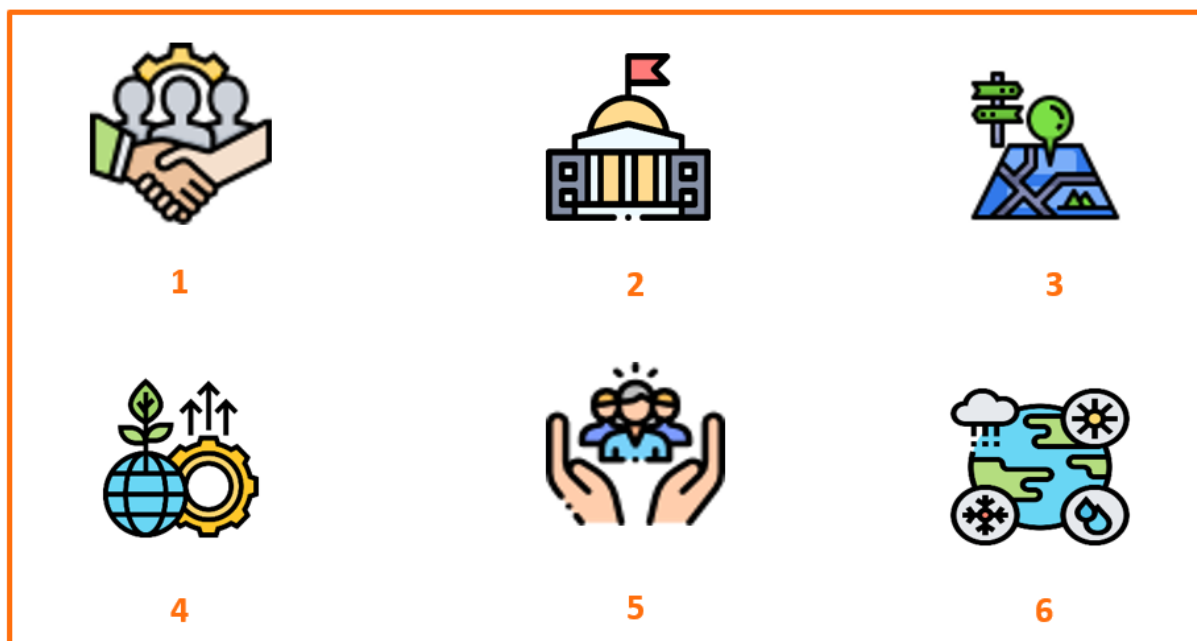
Do określenia celów strategicznych w pierwszej kolejności wykorzystano zidentyfikowane w procesie diagnostycznym kluczowe wyzwania. Cele były formułowane w trakcie warsztatów, w którym udział wzięła reprezentacja partnerstwa, w tym GR, RP oraz pozostali interesariusze wyłonieni i pozyskani na wcześniejszych etapach procesu. Formułując cele wykorzystano podejście zintegrowane. Uzgodniono następujące cele strategiczne:

1. Poprawa warunków do prowadzenia działalności gospodarczej – skupienie wysiłków na zwiększeniu zaangażowania samorządu we współpracę z lokalnymi przedsiębiorcami, w tym rolnikami oraz tworzenie korzystnego klimatu dla współpracy lokalnych przedsiębiorców; wsparcie przedsiębiorczych i twórczych mieszkańców na wstępnym etapie działalności gospodarczej; promocja lokalnych przedsiębiorców;
2. Poprawa efektywności zarządzania w samorządzie – skupienie wysiłków na podnoszeniu kompetencji kadr samorządowych i wdrażaniu rozwiązań, w tym instytucjonalnych integrujących Partnerów wokół wspólnych wyzwań;
3. Zrównoważona turystyka oparta na endogennych zasobach przyrodniczych i krajobrazowych – skupienie wysiłków na szerszym wykorzystaniu potencjału turystycznego PPS, w tym wokół wspólnej realizacji przedsięwzięć i współpracy z otoczeniem zewnętrznym; przyjazne wykorzystanie zasobów przyrodniczych – kanalizacja ruchu turystycznego w miejscach

wyznaczonych; ochrona obszarów cennych przyrodniczo przed niekontrolowaną zabudową, zwłaszcza terenów wokół jezior;

4. Rewitalizacja zdegradowanych ekonomicznie i społecznie obszarów miejskich i wiejskich – skupienie wysiłków na sanacja społecznej obszarów najsilniej dotkniętych problemami społecznymi ze szczególnym uwzględnieniem obszarów popegeerowskich; poszukiwanie i wspieranie lokalnych liderów i inicjatyw w środowisku lokalnym;
5. Poprawa jakości i dostępności usług publicznych – skupienie wysiłków na usługach edukacyjnych, społecznych, zdrowotnych oraz działaniach integrujących obszar PPS, w tym transportowych; skupienie wysiłków na podnoszeniu kompetencji kadr samorządowych i wdrażaniu rozwiązań, w tym instytucjonalnych integrujących Partnerów wokół wspólnych wyzwań;
6. Zwiększenie odporności na zmiany klimatu - adaptacja i mitygacja – skupienie wysiłków na przygotowaniu PPS do wyzwań klimatycznych oraz faktyczne działania inwestycyjne i nieinwestycyjne prowadzone w sposób zaplanowany bezujący na profesjonalnych dokumentach i finansowanych ze środków zewnętrznych.

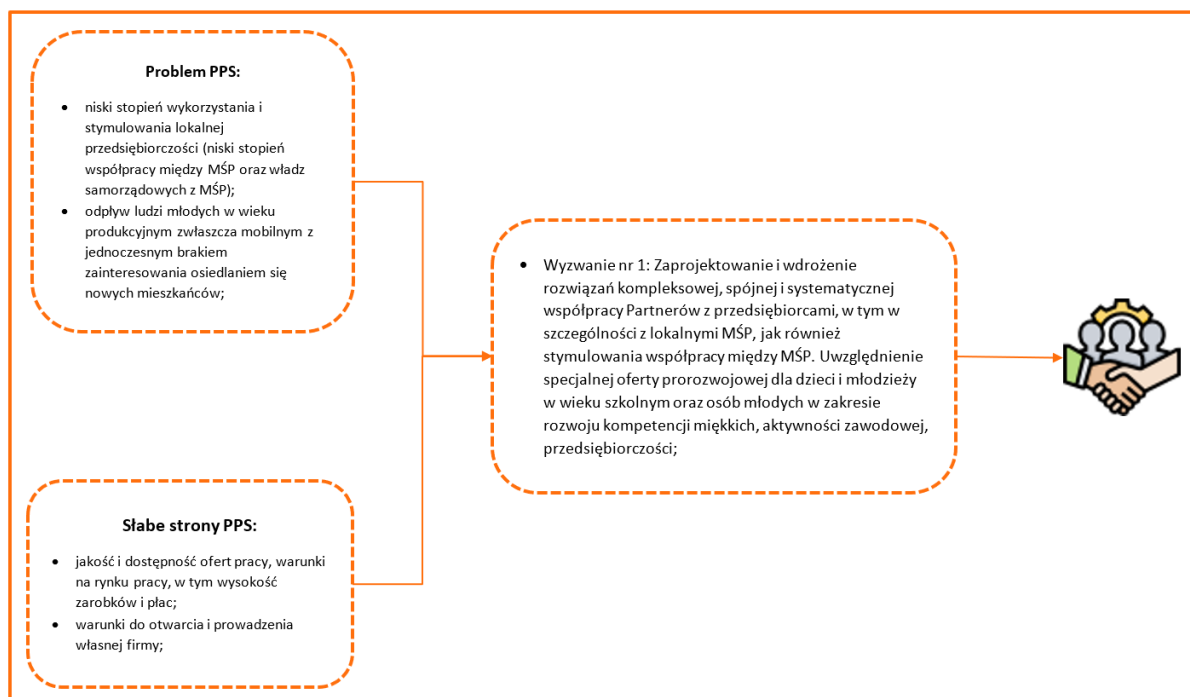
Ryc. 4. Cele strategiczne

Źródło: opracowanie własne.

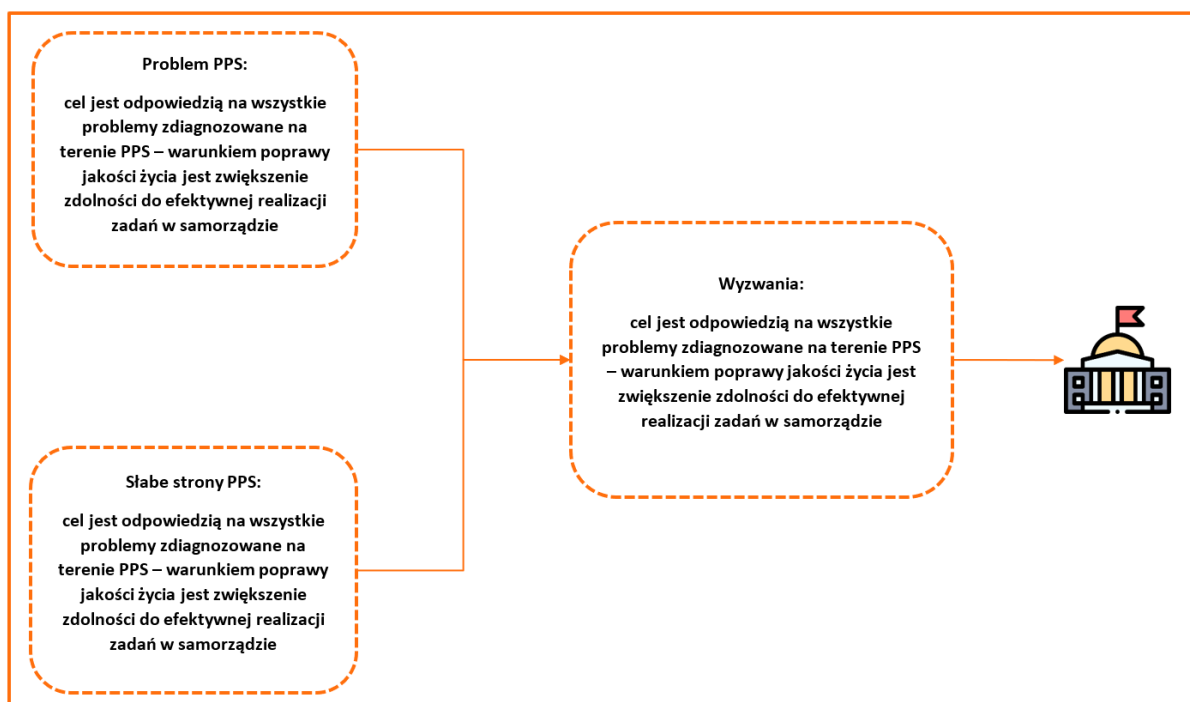
Poniżej przedstawiono logikę danego celu w odniesieniu do problemów i wyzwań.

Ryc. 5. Poprawa warunków do prowadzenia działalności gospodarczej

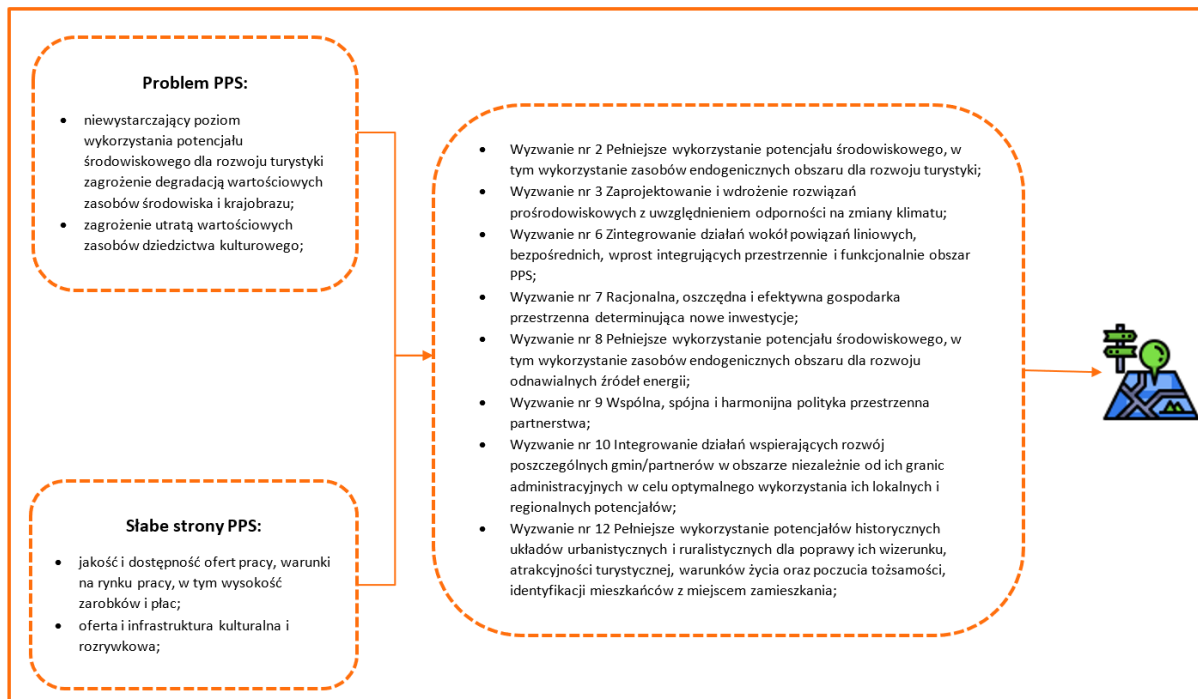
Źródło: opracowanie własne.

Ryc. 6. Poprawa efektywności zarządzania w samorządzie

Źródło: opracowanie własne.

Ryc. 7. Zrównoważona turystyka oparta na endogennych zasobach przyrodniczych i krajobrazowych

Źródło: opracowanie własne.

Ryc. 8. Rewitalizacja zdegradowanych ekonomicznie i społecznie obszarów miejskich i wiejskich

Źródło: opracowanie własne.

Ryc. 9. Poprawa jakości i dostępności usług publicznych

Źródło: opracowanie własne.

Ryc. 10. Zwiększenie odporności na zmiany klimatu - adaptacja i mitygacja

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 9. Matryca – cele a kluczowe zasoby (potencjały)

<p>Poprawa warunków do prowadzenia działalności gospodarczej</p>	<p>Poprawa efektywności zarządzania w samorządzie</p>	<p>Zrównoważona turystyka oparta na endogennych zasobach przyrodniczych i krajobrazowych</p>
<ul style="list-style-type: none"> • wolne tereny inwestycyjne w granicach wyznaczonych stref • zasoby społeczne (działalność organizacji pozarządowych, wolontariusze), w tym Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Pojezierze Razem • dostępność dróg krajowych (11, 20, 25) i wojewódzkich oraz linii kolejowych 	<ul style="list-style-type: none"> • infrastruktura sportowa i turystyczna: hale, boiska, wyciąg nart wodnych, korty tenisowe, basen, lodowisko zimowe; infrastruktura kajakowa, konna, wędkarska, łowiecka, ścieżki piesze; hotele, pensjonaty, gospodarstwa agroturystyczne • doświadczenia dotyczące współpracy w ramach Kontraktu Samorządowego dla Powiatu Szczecineckiego 	<ul style="list-style-type: none"> • zasoby przyrodnicze (jeziora, lasy, formy ochrony przyrody) istotne dla jakości życia oraz turystyki • rozpoznawalność obszaru jako związanego z turystyką wodną • liczne zabytki architektury sakralnej, pałacowej, parkowej, militarnej • infrastruktura sportowa i turystyczna: hale, boiska, wyciąg nart wodnych, korty tenisowe, basen, lodowisko zimowe; infrastruktura kajakowa, konna, wędkarska, łowiecka, ścieżki piesze; hotele, pensjonaty, gospodarstwa agroturystyczne • potencjał do rozwoju energetyki wiatrowej (m.in. gm. Biały Bór, gm. Grzmiąca, gm. Szczecinek, gm. Barwice) i istniejące instalacje energetyki wiatrowej (gm. Biały Bór) • Ośrodek Popularyzujący Naukę w Szczecinku • dostępność dróg krajowych (11, 20, 25) i wojewódzkich oraz linii kolejowych

Rewitalizacja zdegradowanych ekonomicznie i społecznie obszarów miejskich i wiejskich	Poprawa jakości i dostępności usług publicznych	Zwiększenie odporności na zmiany klimatu - adaptacja i mitygacja
<ul style="list-style-type: none"> • Ośrodek Popularyzujący Naukę w Szczecinku • zasoby społeczne (działalność organizacji pozarządowych, wolontariusze), w tym Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Pojezierze Razem 	<ul style="list-style-type: none"> • infrastruktura sportowa i turystyczna: hale, boiska, wyciąg nart wodnych, korty tenisowe, basen, lodowisko zimowe; infrastruktura kajakowa, konna, wędkarska, łowiecka, ścieżki piesze; hotele, pensjonaty, gospodarstwa agroturystyczne • Ośrodek Popularyzujący Naukę w Szczecinku • skuteczna działalność instytucji pomocy społecznej (MGOPS, piecza zstępcza, Dom Dziecka, DPS, PCPR, ŚDS, hospicjum) 	<ul style="list-style-type: none"> • zasoby przyrodnicze (jeziora, lasy, formy ochrony przyrody) istotne dla jakości życia oraz turystyki • potencjał do rozwoju energetyki wiatrowej (m.in. gm. Biały Bór, gm. Grzmiąca, gm. Szczecinek, gm. Barwice) i istniejące instalacje energetyki wiatrowej (gm. Biały Bór)

Źródło: opracowanie własne.

Cele są zbieżne (spójne) ze strategiami wyższego rzędu, w tym przede wszystkim na poziomie regionalnym oraz dodatkowo na poziomie KSRR.

3. Projekty

Sformułowane w rozdziale 2 cele strategiczne w niniejszym rozdziale zostały zoperacjonalizowane poprzez odpowiednie projekty strategiczne i uzupełniające.

3.1. Projekty strategiczne

Każdy projekt strategiczny jest środkiem do osiągnięcia więcej niż jednego celu strategicznego. Bezpośrednim źródłem projektów winny są cele określone w rozdz. 2 strategii, wynikające z zidentyfikowanych na etapie diagnostycznym kierunków strategicznej interwencji i współpracy. Każdy z projektów strategicznych jest zarówno partnerski, jak i zintegrowany.

Przez projekt partnerski rozumie się projekt realizowany wspólnie przez uczestników partnerstwa lub projekt podzielony na odrębne podprojekty realizowane przez poszczególnych partnerów, jednak wytwarzający wspólny rezultat. Przez projekt zintegrowany rozumie się projekt kompleksowo rozwiązujący szerszy zakres problemów, wykorzystujący szerszy zakres potencjałów, odpowiadający na szerszy zakres potrzeb różnych grup beneficjentów końcowych, łączący różne działania (np. inwestycyjne, edukacyjne, organizacyjne itd.).

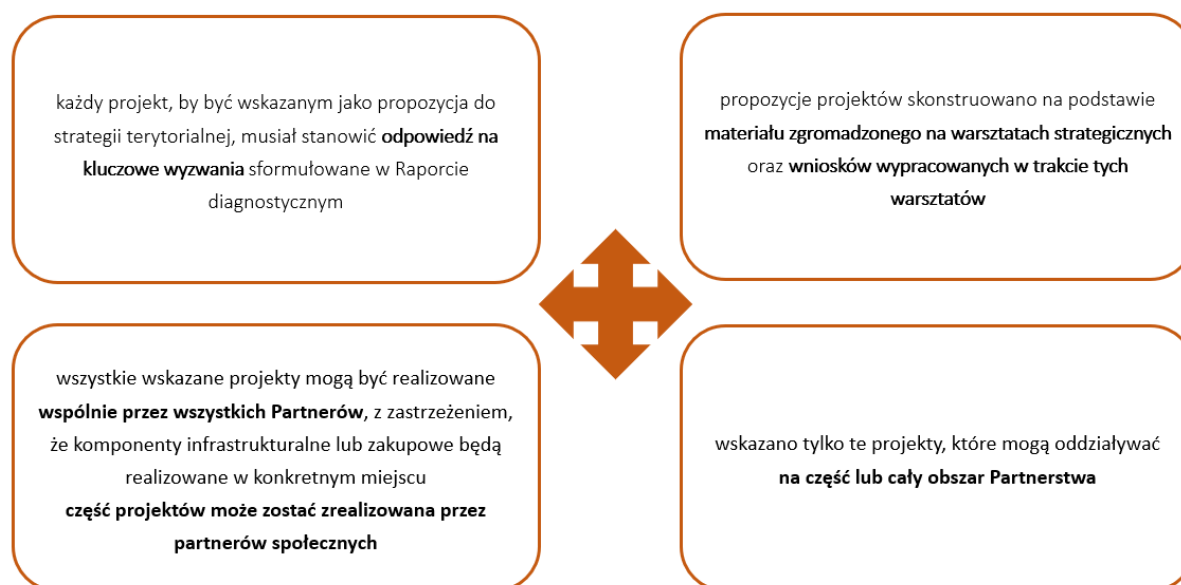
Projekty włączone do strategii charakteryzują się następującymi cechami konstytutywnymi:

- wpływ na rozwój więcej niż jednej gminy;
- łączenie w sobie co najmniej dwóch z czterech wymiarów zdefiniowanych jako: gospodarczy, społeczny, środowiskowy, przestrzenny;
- wykazywanie powiązań (komplementarność) z innymi projektami zapisanymi w ramach tworzonej strategii oraz innymi projektami na obszarze partnerstwa, których realizacja jest w sposób wiarygodny przesądzona.

Zasadnicza część projektów strategicznych:

- łączy w sobie działania inwestycyjne i nieinwestycyjne;
- łączy w sobie zróżnicowane zakresy przedmiotowe;
- poprawia jakość świadczonych usług na obszarze większym niż obszar jednej gminy.

Ryc. 11. Założenia do propozycji projektów

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 10. Projekty strategiczne i partnerzy zaangażowani w projekt

Tytuł projektu	Partnerzy zaangażowani w projekt
Program szkoleniowo-treningowo-mentorski dla kadr samorządowych j.s.t. w zakresie zadań własnych gminy, w tym zarządzania strategicznego	Gmina Barwice, Gmina Biały Bór, Gmina Borne Sulinowo, Gmina Grzmiąca, Gmina Szczecinek
Utworzenie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości	Gmina Barwice, Gmina Borne Sulinowo, Gmina Grzmiąca, Gmina Szczecinek, Powiat Szczecinecki
Turystyka oparta na zasobach endogenicznych	Gmina Barwice, Gmina Biały Bór, Gmina Borne Sulinowo, Gmina Grzmiąca, Gmina Szczecinek, Miasto Szczecinek, Powiat Szczecinecki
Opracowanie Planu działań na rzecz zrównoważonej energii i klimatu w standardzie SECAP i Planu adaptacji do zmian klimatu dla całego obszaru partnerstwa	Gmina Barwice, Gmina Biały Bór, Gmina Borne Sulinowo, Gmina Grzmiąca, Gmina Szczecinek, Miasto Szczecinek, Powiat Szczecinecki

Głęboka termomodernizacja BUP z wykorzystaniem instalacji OZE oraz budowa/montaż instalacji OZE	Gmina Barwice, Gmina Biały Bór, Gmina Borne Sulinowo, Gmina Grzmiąca, Gmina Szczecinek, Miasto Szczecinek, Powiat Szczecinecki
Utworzenie centrum wsparcia opiekunów nieformalnych osób zależnych, osób starszych	Gmina Barwice, Gmina Biały Bór, Gmina Borne Sulinowo, Gmina Grzmiąca, Gmina Szczecinek, Miasto Szczecinek, Powiat Szczecinecki
Profilaktyka zdrowotna i badania przesiewowe w kierunku rozpoznania chorób o najwyższej śmiertelności	Gmina Barwice, Gmina Biały Bór, Gmina Borne Sulinowo, Gmina Grzmiąca, Gmina Szczecinek, Powiat Szczecinecki
Modernizacja infrastruktury i wyposażenia szkół ponadpodstawowych	Gmina Barwice, Gmina Biały Bór, Gmina Borne Sulinowo, Gmina Szczecinek, Powiat Szczecinecki
Kuźnia liderów rewitalizacji obszarów wiejskich i Siewcy nadziei	Gmina Barwice, Gmina Biały Bór, Gmina Borne Sulinowo, Gmina Grzmiąca, Gmina Szczecinek
Doskonalenie systemu transportowego z priorytetem dla ruchu pieszego, rowerowego i transportu publicznego	Gmina Barwice, Gmina Biały Bór, Gmina Borne Sulinowo, Gmina Grzmiąca, Gmina Szczecinek
Doskonalenie struktury funkcjonalno-przestrzennej miasteczek i miejscowości PPS	Gmina Barwice, Gmina Borne Sulinowo, Gmina Szczecinek, Miasto Szczecinek, Powiat Szczecinecki
Utworzenie Subregionalnego Biura Planowania Przestrzennego	Gmina Barwice, Gmina Szczecinek, Miasto Szczecinek

Źródło: opracowanie własne.

Projektom wskazanym powyżej przypisano załączniki od nr 2 do nr 13 zawierające wstępne założenia do projektów strategicznych.

Powyższy katalog projektów strategicznych nie jest katalogiem zamkniętym, a procedura wdrażania Strategii dopuszcza uwzględnianie nowych projektów strategicznych. W szczególności będzie to miało znaczenie w momencie opracowania master planu w obszarze turystyki oraz opracowania planu działań na rzecz zrównoważonej energii i klimatu i planu adaptacji do zmian klimatu dla całego obszaru partnerstwa.

4. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej

4.1. Główne problemy polityki przestrzennej na obszarze Partnerstwa Powiatu Szczecineckiego

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej ma na celu zaprezentowanie pożądanych kierunków rozwoju przestrzennego obszaru partnerstwa w horyzoncie czasowym 2030+, tzn. kierunków realizowanych w horyzoncie czasowym strategii – do 2030 roku oraz kierunków zapoczątkowanych w tym okresie i kontynuowanych po roku 2030.

Głównym zasobem / potencjałem endogenicznym partnerstwa są wyjątkowe walory przyrodnicze i krajobrazowe obszaru (lasy, tereny otwarte, jeziora, rzeki, dobra jakość wód i powietrza, bogaty świat roślinny i zwierzęcy). Zasoby środowiskowe stanowią podstawę gospodarki rolnej i leśnej oraz przetwórstwa, a także rozwoju turystyki – są bardzo cenione przez coraz liczniejszą rzeszę świadomych tego stanu rzeczy mieszkańców naszego kraju i Europy. Wymagają skutecznych działań ochronnych.

Burzliwa XX-to wieczna historia terenów obszaru PPS, podobnie jak całego Pomorza Zachodniego, spowodowała ogromne zniszczenia i straty w sferze kultury duchowo-materialnej. Dorobek wieków został, w znacznej mierze, utracony w wyniku działań wojennych, niemal całkowitej wymiany ludności, przemian społeczno-ekonomicznych, uległ wpływowi czasu, a także ludzkiej ignorancji, czy zwyktemu barbarzyństwu. Wartości dziedzictwa kulturowego są jednym z magnesów przyciągających turystów oraz są podstawą budowania tożsamości mieszkańców, dumy z miejsca zamieszkania. Tym bardziej istotnego znaczenia nabiera ochrona zachowanych do dziś fragmentów tego dziedzictwa.

Na terenie Partnerstwa przeważają regularne, zaplanowane formy osadnicze: planowa zabudowa miejska oraz wsie folwarczne o dużym stopniu koncentracji. Zwarta struktura zabudowy jest silnym atutem PPS. Ułatwia dostęp mieszkańców do usług publicznych i komercyjnych, obniża koszt realizacji i eksploatacji systemów infrastruktury technicznej oraz ułatwia kontakty i wzmacnia życie społeczne.

Jak wynika z analiz przeprowadzonych w części diagnostycznej strategii, głównym problemem polityki przestrzennej na obszarze partnerstwa jest: **zagrożenie degradacją spójnego, historycznie wykształconego układu zabudowy miast i wsi**

Przyczynami, obok niedoskonałych krajowych regulacji prawnych, jest niewłaściwe stosowanie instrumentów polityki przestrzennej:

- Studia przestrzenne, cechujące się zasadniczym brakiem spójności pomiędzy mocnymi deklaracjami o potrzebie ochrony środowiska, krajobrazu i dziedzictwa kulturowego przy jednoczesnym pozostawieniu zbyt szerokiej swobody lokalizacji inwestycji w przestrzeni miast i obszarów wiejskich;
- Plany miejscowe eksponujące potrzeby inwestycyjne znacznie powyżej zdolności ich absorpcji społecznej i środowiskowej – przesadnie duże tereny pod nową zabudowę w stosunku do rzeczywistych potrzeb (gm. Borne Sulinowo, gm. Szczecinek, m. Szczecinek);
- Zaniechanie prac planistycznych i prowadzenie doraźnej polityki, przy braku planów miejscowych, w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy (gm. Barwice, gm. Grzmiąca);
- Brak spójności w planowaniu i realizacji polityki przestrzennej w skali powiatu (Partnerstwa) – skrajne różnice w pokryciu gmin planami, konkurencyjne, podobne, obszerne oferty terenowe.

Wynikiem takiej polityki przestrzennej jest lub w wyniku może nastąpić:

- obniżenie zwartości / rozpraszanie zabudowy;
- wzrost kosztów jednostkowych budowy i utrzymania dróg oraz uzbrojenia terenów – do poziomów przekraczających wpływ z opłat od użytkowników;
- pogorszenie dostępu do obiektów usługowych, presja na użycie samochodu, w konsekwencji zatłoczenie, utrudnienia w ruchu i problemy parkingowe;
- pogorszenie standardów życia mieszkańców;
- osłabienie kontaktów i warunków życia społecznego;
- spadek wartości nieruchomości;
- degradacja krajobrazu otwartego oraz krajobrazu kulturowego miast i terenów wiejskich.

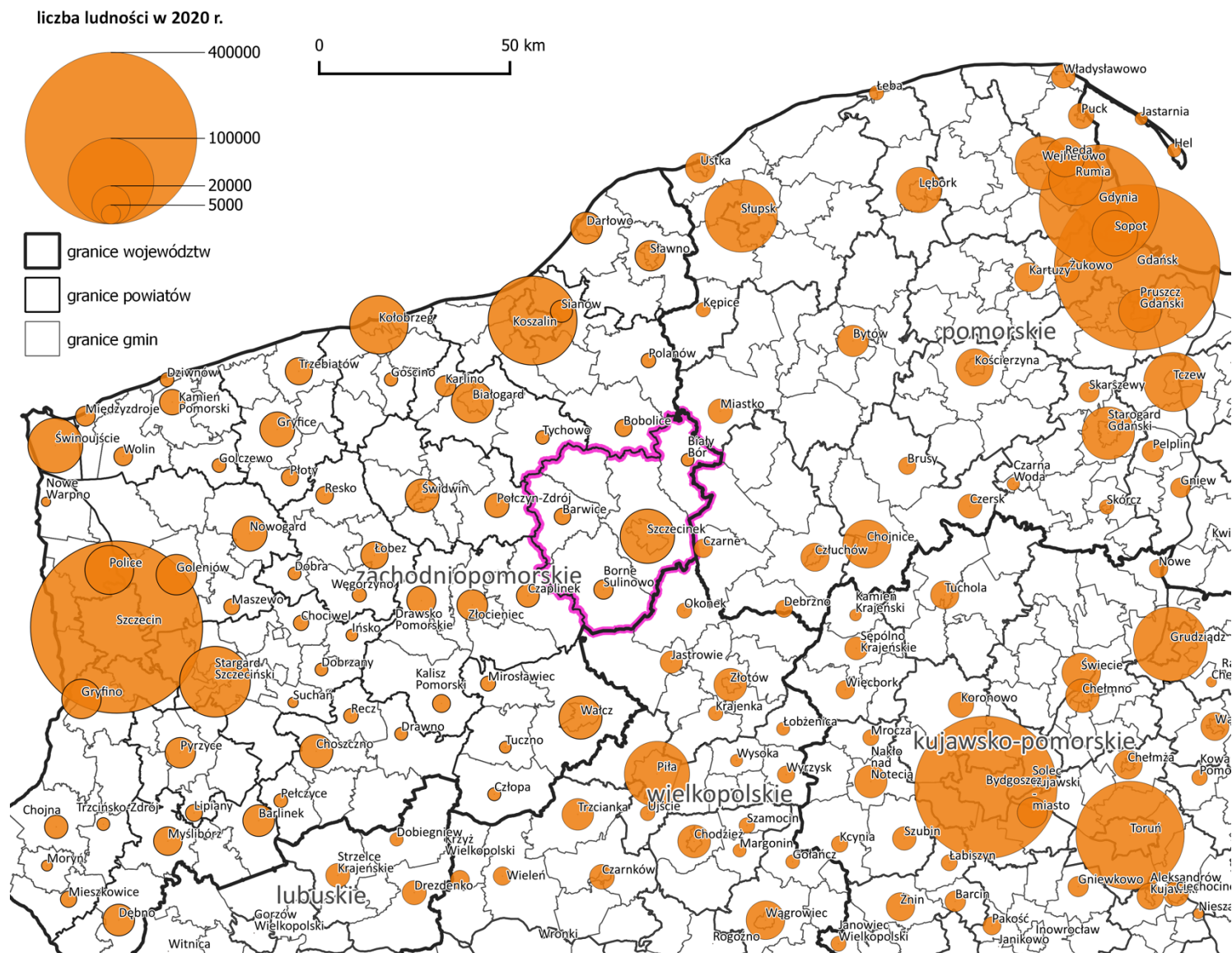
Dopuszczenie konfliktowych działań gospodarczych na znacznych obszarach otwartych, wartościowych dla środowiska i krajobrazu, oraz niekontrolowane rozlewanie się nowej zabudowy poza obszary już zainwestowane to **zagrożenie degradacją wartościowych zasobów środowiska i krajobrazu** mogące powodować:

- nieodwracalną degradację wrażliwych elementów środowiska;
- degradację i w efekcie utratę unikalnych wartości środowiska i krajobrazu otwartego - zasobów stanowiących o atrakcyjności turystycznej obszaru;
- obniżenie, wysoko cenionej przez mieszkańców tych obszarów, jakości życia.

4.2. Struktura funkcjonalno-przestrzenna obszaru partnerstwa

4.2.1. Położenie obszaru partnerstwa w regionie/kraju

Ryc. 12. Sieć miast w obszarze partnerstwa i w otoczeniu

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

W powiecie szczecineckim znajdują się 4 miasta oraz 97 miejscowości wiejskich. Odsetek ludności miejskiej wynosi 65,7 % i jest wyższy niż wskaźnik krajowy (60%). Jedynie Szczecinek (39,9 tys.) jest miastem zaliczonym w skali województwa do miast średniej wielkości liczących od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców. Pozostałe trzy: Borne Sulino (5,1 tys. według GUS i poniżej 5 tys. wg meldunków), Barwice (3,7 tys.) i Biały Bór (2,2 tys.) to miasta bardzo małe – do ok. 5 tys. mieszkańców.

Obszar partnerstwa położony jest peryferyjnie w stosunku do stolicy województwa, jak również w oddaleniu od innych ośrodków wojewódzkich. Odległość drogowa Szczecinka od Szczecina wynosi 183 km i jest porównywalna z odległością drogową do innych miast, stolic sąsiednich województw: 184 km do Gdańska, 178 km do Poznania, 136 km do najbliższej położonej Bydgoszczy. W efekcie czasu dojazdów samochodem osobowym do tych ośrodków wynoszą ponad 2 godziny.

Takie położenie obszaru partnerstwa wzmacnia znaczenie Szczecinka jako ośrodka usługowego subregionalnego, ale z drugiej strony znacznie osłabia dostęp do usług lub miejsc pracy oferowanych przez inne, dużo większe ośrodki miejskie. Zmniejsza również możliwość wykorzystania atrakcji turystycznych lub rekreacyjno-wypoczynkowych obszaru partnerstwa w ofercie jednodniowej lub weekendowej.

Rozkład przestrzenny miast na terenie Pomorza Środkowego wykazuje charakterystyczne, hierarchiczne uporządkowanie i regularności. Odległość Szczecinka od miast podobnej lub zbliżonej wielkości 25-40 tys. mieszkańców (Chojnic, Białogardu, Wałcza) jest prawie jednakowa i wynosi $\pm$ 70 km. Podobna odległość ok. 70 km dzieli Szczecinek od większego Koszalina (106,9 tys. mieszkańców) i Piły (72,9 tys. mieszkańców).

Odległości Szczecinka od pozostałych mniejszych miast i ośrodków gminnych na obszarze partnerstwa (liczba mieszkańców od 2,2 tys. do 5,1 tys.), podobnie jak i wzajemne odległości pomiędzy nimi zamykają się w zakresie od 20 do 30 km.

Zasięg obsługi Szczecinka - stolicy powiatu - w zakresie zadań realizowanych przez samorząd powiatowy odpowiada granicom powiatu. Natomiast zasięg oddziaływania Szczecinka w zakresie pozostałych usług, uzależniony jest od dostępności konkurencyjnej oferty usługowej sąsiadujących miast. Obszar całego powiatu szczecineckiego znajduje się w zasięgu 30-45 minutowego dojazdu do Szczecinka, a dalej od innych miast analogicznego poziomu obsługi. To w naturalny sposób wyznacza obszar jego oddziaływania jako najbliższego ośrodka usługowego (na tym poziomie obsługi). Ze względu na mimośrodowe położenie miasta w obszarze powiatu zasięg oddziaływania Szczecinka sięga nieco na obszar gmin Czarne i Okonek położonych poza granicami województwa.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego, został przyjęty uchwałą Nr XVII/214/20 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 24 czerwca 2020 r. W PZPWZ określono podstawowe elementy struktury funkcjonalno-przestrzennej obszaru partnerstwa w perspektywie roku 2030+. Strukturę wynikającą z PZPWZ przedstawiono poniżej w podziale na elementy środowiska przyrodniczego, zabytków i krajobrazu kulturowego, gospodarki, komunikacji i transportu, infrastruktury technicznej i OZE.

4.2.2. Środowisko przyrodnicze – zasoby i przyrodnicze uwarunkowania rozwoju

Na obszarze partnerstwa powiatu szczecineckiego typ rzeźby terenu, gleby, wody oraz krajobraz są pochodzenia polodowcowego. Dominują wzgórza morenowe wznoszące się do około 200 m n.p.m., sąsiadujące z licznymi jeziorami rynnowymi wytopiskowymi oraz rozległymi torfowiskami. Pokryte lasami o starym drzewostanie tworząc, wraz z gruntami rolnymi, łąkami i wrzosowiskami, urozmaicony i malowniczy krajobraz.

Powierzchnia użytków rolnych zajmuje ok. 40% ogólnej powierzchni obszaru. W ogólnej powierzchni użytków rolnych dominują grunty orne, zajmując około 79,5% powierzchni. Przeważają gleby słabych klas IV (w tym IVa i IVb) oraz V i VI. Charakterystyczną cechą powiatu, położonego na obszarze pojezierzy jest wysoka lesistość – lasy wraz z gruntami leśnymi zajmują 46,3% powierzchni powiatu – oraz obfitość wód powierzchniowych, które zajmują ponad 5% powierzchni powiatu.

Obszar partnerstwa jest wyjątkowo bogaty pod względem różnorodności przyrodniczej. Występują tu liczne, charakterystyczne dla pojezierzy, gatunki roślin i zwierząt, w tym wyróżniająca się liczba gatunków chronionych.

Niekwestionowanym bogactwem przyrodniczym powiatu jest występowanie unikatowej i bardzo nielicznie spotykanej w naszym kraju roślinności jezior lobeliowych. Stąd znaczna jest powierzchnia objęta różnymi formami ochrony przyrody, która zajmuje ponad połowę powierzchni powiatu.

W PZPWZ wyznaczona została ponadto osnowa geoekologiczna obszaru województwa zachodniopomorskiego, którą tworzą lądowe, wodne i powietrzne korytarze ekologiczne. Szczegółowe zasięgi istniejących i proponowanych obszarów chronionych przedstawiono na Ryc. 13.

Na obszarze powiatu znajdują się, w przeważającej części, 2 główne zbiorniki wód podziemnych: GZWP nr 120 - Zbiornik międzymorenowy Bobolice oraz GZWP nr 126 - Zbiornik Szczecinek.

Na obszarze Partnerstwa udokumentowano dotychczas kilkadziesiąt złóż kopalin. Wszystkie one zaliczane są do kategorii kopalin pospolitych powszechnie dostępnych (piaski, piaski i żwiry, torf, kreda jeziorna). Problemem ogólnokrajowym, w tym również występującym na terenie PSZ, jest nielegalna, niekoncesjonowana eksploatacja kopalin.

Ryc. 13. Partnerstwo szczecineckie – Ochrona i kształtowanie środowiska

Rysunek na następnej stronie. Źródło: opracowanie RBGPWZ w Szczecinie, wyciąg z Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego, czerwiec 2020 r.

ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

Formy ochrony przyrody na podstawie ustawy o ochronie przyrody

istniejące	proponowane	
16	19	rezerваты przyrody
Inski PK	Koszaliński PK	parki krajobrazowe (PK)
OCK4		obszary chronionego krajobrazu (OCK)
PLB320018		Natura 2000 obszary specjalnej ochrony ptaków
PLH320069		Natura 2000 obszary mające znaczenie dla Wspólnoty
		otuliny parków narodowych, rezerwatów, parków krajobrazowych

Korytarze ekologiczne

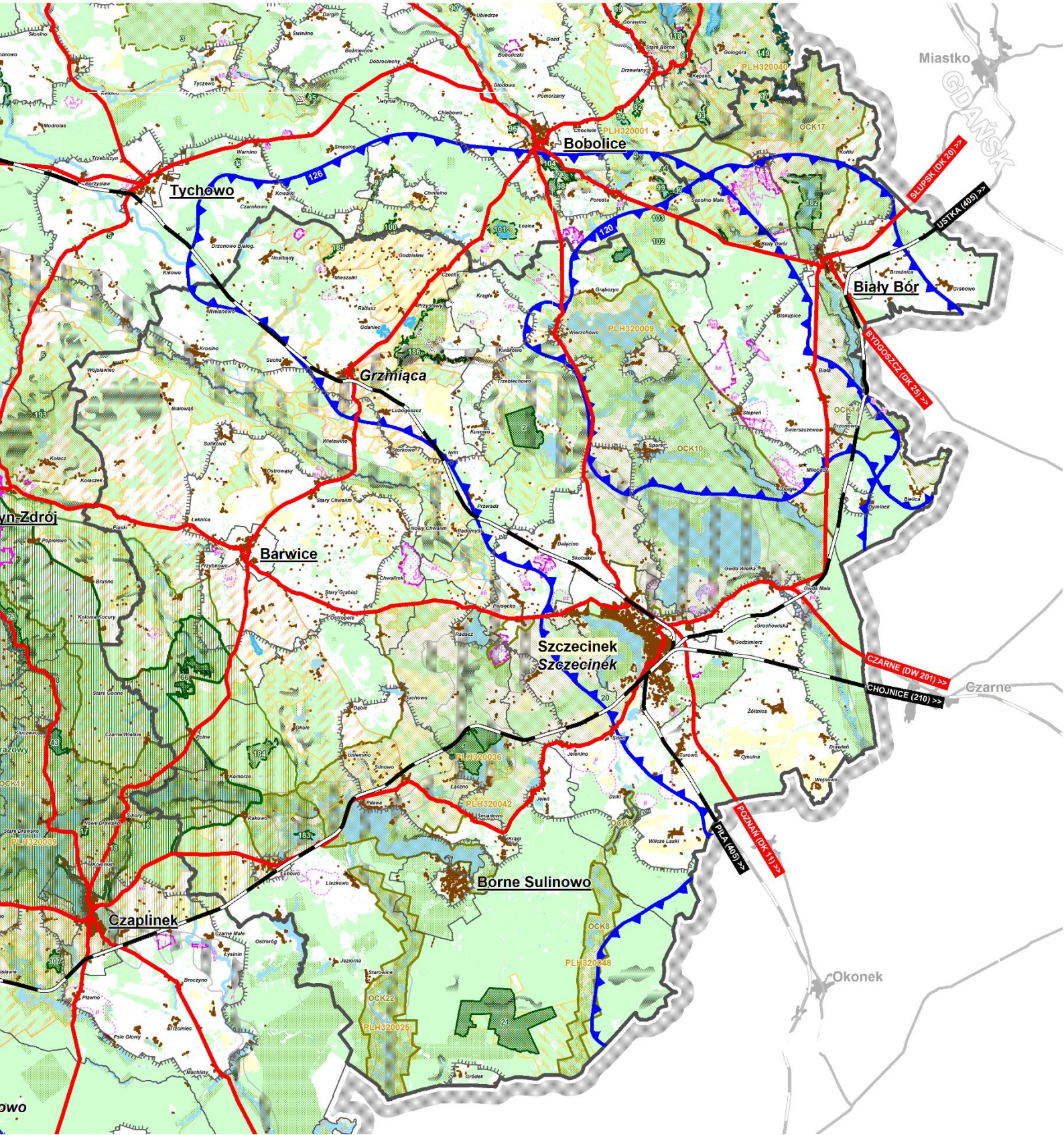
	korytarz powietrzny - sezonowych migracji ptaków o znaczeniu ponadregionalnym
	korytarze lądowe (płatowe) - migracji dużych ssaków o znaczeniu ponadregionalnym i regionalnym
	korytarze wodne - obejmujące doliny rzeczne o znaczeniu regionalnym

Obszary chronione na podstawie innych ustaw i przepisów szczególnych

istniejące	
	lasы ochronne
	leśne kompleksy promocyjne
	kompleksy glebowe o najwyższej przydatności rolniczej (pszenny bardzo dobry i pszenny dobry)
136	główne zbiorniki wód podziemnych (GZWP)
Kopaliny	
eksploatowane	nieeksploatowane
pt	udokumentowane złoża surowców mineralnych
p	perspektywiczne złoża surowców mineralnych

rodzaj kopaliny:			
<i>kj</i> - kreda jeziorna	<i>pz</i> - piasek ze żwirami	<i>kn</i> - kruszywa naturalne	
<i>m</i> - ropa naftowa	<i>z</i> - żwir	<i>wl</i> - wody lecznicze	
<i>gz</i> - gaz ziemny	<i>df</i> - piasek formierski	<i>wt</i> - wody termalne	
<i>icb</i> - surowce ilaste	<i>t</i> - torf		
	<i>pk</i> - piasek kwarcowy	<i>wma</i> - wapień i margle	

istniejące tereny górnicze

4.2.3. Zabytki i krajobraz kulturowy

Krajobraz kulturowy powiatu szczecineckiego jest materialnym świadectwem jego bogatej historii. O odrębności i specyfice tego obszaru stanowią zachowane średniowieczne układy urbanistyczne oraz ruralistyczne, a także liczne zabytki architektury, w tym XVII i XVIII-wieczne kościoły w konstrukcji ryglowej, dwory, parki i zabudowania folwarczne oraz obiekty techniki. Warty odnotowania są zabytki najnowszej historii militarnej.

Na obszarze województwa zachodniopomorskiego wyznaczono 30 Obszarów Kulturowo-Krajobrazowych, jako zintegrowaną formę ochrony dziedzictwa kulturowego wraz z ochroną wartościowych walorów krajobrazu, 5 spośród nich położonych jest w całości lub w części na obszarze powiatu szczecineckiego. Są to:

- OKK3 „Biały Bór” (gm. Biały Bór),
- OKK10 „Dolina Parsęty” (w granicach gmin: Barwice, Białogard, Dygowo, Gościno, Grzmiąca, Karlino, Kołobrzeg, Połczyn-Zdrój, Szczecinek),
- OKK18 „Pojezierze Drawskie” (w granicach gmin: Czaplinek, Ostrowice, Złocieniec),
- OKK22 „Szwajcaria Połczyńska” (w granicach gmin: Barwice, Czaplinek, Ostrowice, Połczyn-Zdrój),
- OKK27 „Wał Pomorski” (w granicach gmin: Biały Bór, Borne Sulinowo, Człopa, Drawno, Szczecinek, Tuczno, Wałcz).

W PZPWZ zaproponowano również ochronę historycznych układów ruralistycznych wsi Białowąg (zespół pałacowo-parkowy z XIX w. i szachulcowy kościół z XVII w.) oraz wsi Sępólno Małe (szachulcowy kościół z XVII w.).

4.2.4. Gospodarka

Rozwój gospodarczy na obszarze PPS ogniskuje się w mieście Szczecinek oraz jego bezpośrednim sąsiedztwie. W pozostałych gminach mamy do czynienia z selektywnymi inwestycjami, bazującymi na endogennych zasobach.

Pomimo znacznego spadku bezrobocia rejestrowanego obszar nadal dysponuje znaczącymi zasobami siły roboczej (w 2020 roku bezrobocie 16,5%). Interesujący z punktu widzenia inwestorów jest znaczny udział wśród bezrobotnych osób z wykształceniem średnim, w wieku od 25 do 34 lat.

W skali powiatu liczba podmiotów gospodarczych ustabilizowała się na poziomie lekko powyżej 8 tysięcy (w 2020 roku 8 222). W strukturze podmiotów dominują mikro- i małe przedsiębiorstwa, szczególnie aktywne w obszarze handlu oraz transportu i gospodarki magazynowej.

Przemysł, w dużej mierze skoncentrowany w szczecineckiej filii Słupskiej SSE, zdominowany jest przez firmy z branży materiałów drewnopochodnych i meblarskich zrzeszonych w Szczecineckim Kłastrze Meblowym, z wiodącym producentem Kronospan na czele. Podstrefa o powierzchni ponad 95 ha składa się z 9 kompleksów. 5 z nich jest już zagospodarowanych. 16 ha czeka na inwestorów.

Turystyka może stanowić jedną z czołowych dziedzin rozwoju gospodarczego powiatu. Katalizatorem zmian będzie wzrost popytu na usługi turystyczne oraz związane z rozrywką i odpoczynkiem (wzrost zamożności), medyczne i rehabilitacyjne (zmiany demograficzne) oraz przeciążenie dotychczasowych kierunków turystycznej eksploatacji. Sprzyjać będzie duża liczba niewykorzystanych akwenów śródlądowych, powierzchnia lasów oraz atrakcyjne krajobrazy. Warunkiem koniecznym będzie widoczna poprawa infrastruktury turystycznej (baza noclegowa i gastronomiczna, zwiększenie atrakcyjności ośrodków miejskich oraz poprawa i kreacja lokalnych atrakcji turystycznych i produktów).

Trwające od trzydziestu lat zmiany w rolnictwie Powiatu Szczecineckiego zaowocowały najkorzystniejszą strukturą obszarową gospodarstw rolnych w kraju oraz koncentracją ziemi rolniczej w podmiotach gospodarczych (spółkach). Około 20% właścicieli zamieszkuje poza obszarami gmin, w których położone są ich gospodarstwa. Zwiększyła się produktywność i dochodowość gospodarki rolnej. Pojawiła się stała tendencja wzrostu areалу roślin przemysłowych oraz ograniczanie hodowli. Nastąpił rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego oraz przyrost powierzchni upraw ogrodniczych i ekologicznych. Znacząco zmniejszył się stan zatrudnienia w sektorze rolnictwa skutkujący najwyższą w kraju produktywnością.

Gospodarka leśna skoncentrowana jest na działaniach zmierzających do zachowania wielofunkcyjności lasów i ich wszechstronnej użyteczności oraz ochrony jako istotnego zasobu endogenicznego.

Uwarunkowania przestrzenne i społeczne powiatu determinują konieczność budowania przewag konkurencyjnych w rozwoju gospodarczym w sytuacji posiadania skromnych, choć atrakcyjnych zasobów naturalnych, przy niskiej aktywności zawodowej ludności, deficytach w wielu zawodach oraz niekorzystnych zmianach demograficznych. Działania władz lokalnych na rzecz wspierania wzrostu i rozwoju gospodarczego powinny ogniskować się wokół reindustrializacji, pozyskiwania inwestorów, sieciowania funkcjonujących podmiotów oraz wspieraniu rodzimej przedsiębiorczości. Szansą jest również rozwój nowych przemysłów w oparciu o nowoczesne technologie (np. OZE).

Ryc. 14. Partnerstwo szczecineckie – Zabytki i krajobraz kulturowy, gospodarka

Rysunek na następnej stronie. Źródło: opracowanie RBGPWZ w Szczecinie, wyciąg z Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego, czerwiec 2020 r.

ZABYTKI I KRAJOBRAZ KULTUROWY

Formy ochrony zabytków

istniejące   proponowane

historyczne układy urbanistyczne i ruralistyczne

parki kulturowe

Krajobraz kulturowy

obszary kulturowo-krajobrazowe (OKK)

- OKK 3 "Biały Bór"
- OKK 10 "Dolina Parsęty"
- OKK 18 "Pojezierze Drawskie"
- OKK 22 "Szwajcaria Połczyńska"
- OKK 27 "Wał Pomorski"

GOSPODARKA

Strefy aktywności ekonomicznej

podstrefy specjalnych stref ekonomicznych

Turystyka

istniejące

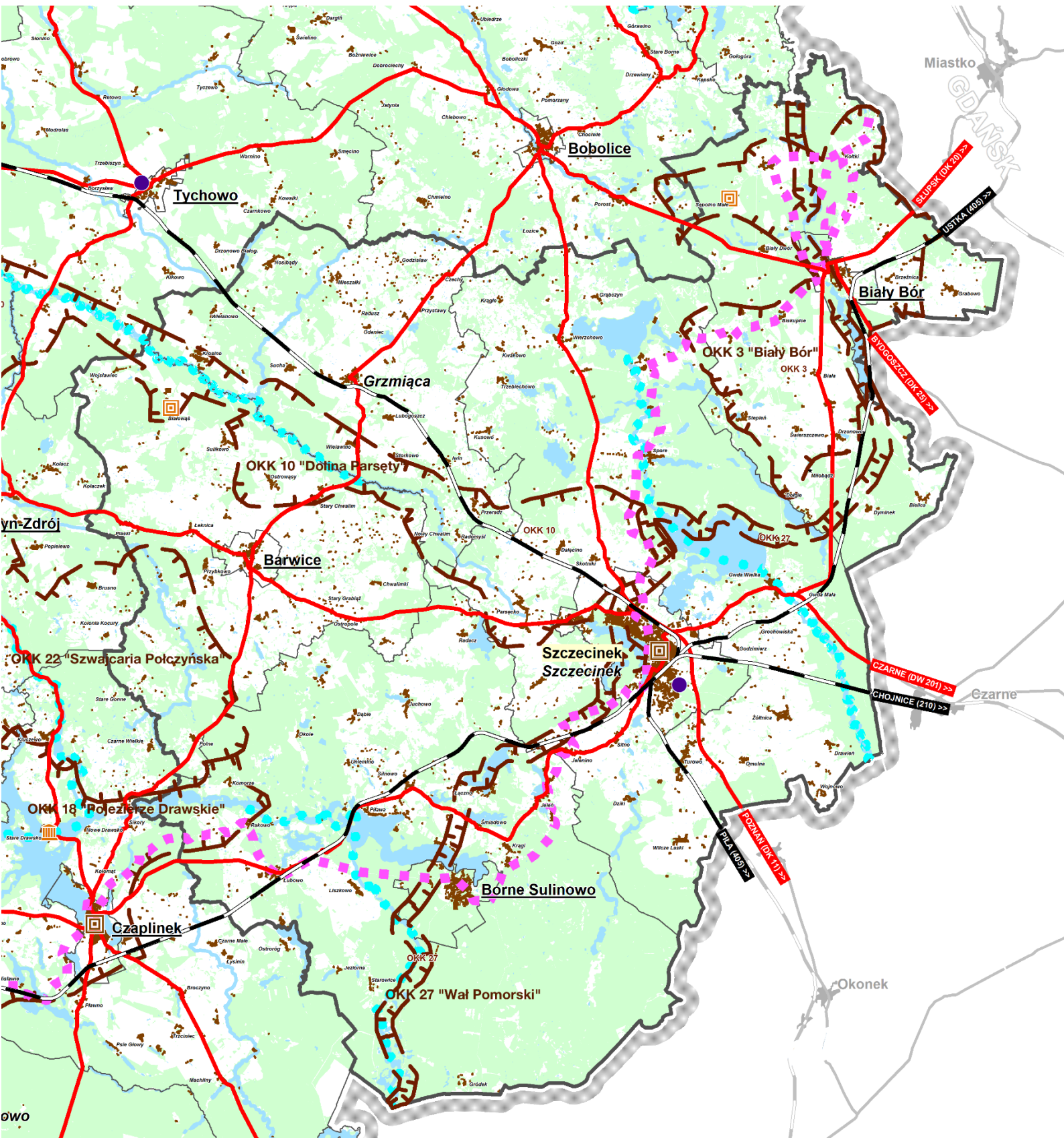
proponowane

sieć priorytetowych tras rowerowych Pomorza Zachodniego

rzeki predysponowane do rozwoju szlaków kajakowych

4.2.5. Komunikacja i transport

Podstawowy układ drogowy powiatu szczecineckiego - szkielet tworzą drogi krajowe - trasy o charakterze tranzytowym:

- DK11 - łącząca Śląsk i Wielkopolskę z Pomorzem Środkowym i wybrzeżem Bałtyku – Kołobrzegiem;
- DK20 - przebiegająca przez województwo zachodniopomorskie i zachodnią część województwa pomorskiego;
- DK25 – łącząca Pomorze Środkowe i wybrzeże Bałtyku z aglomeracją wrocławską;
- S11 – budowana droga ekspresowa: Kołobrzeg – Pyrzowice/Piekary Śląskie.

Podstawowy układ drogowy uzupełniają drogi wojewódzkie:

- DW171: Czaplinek - Barwice - Grzmiąca - Bobolice;
- DW172: Połczyn Zdrój - Szczecinek;
- DW201: Gwda Mała - Czarne - Barkowo (na trasie Szczecinek - Człuchów);
- DW202: Czarne – Rzeczenica (na trasie Szczecinek - Człuchów).

Układ infrastruktury kolejowej na obszarze powiatu tworzą linie kolejowe:

- nr 210: Chojnice - Szczecinek - Drawsko Pomorskie - Runowo Pomorskie;
- nr 404: Szczecinek - Białogard – Kołobrzeg;
- nr 405: Piła - Szczecinek - Słupsk - Ustka.

System komunikacji publicznej funkcjonuje w powiecie szczecineckim na zróżnicowanym poziomie, w oparciu o przewozy organizowane przez prywatnych przewoźników koncesjonowanych przez władze stosownego szczebla samorządowego. W mieście Szczecinek funkcjonuje organizowana przez miasto komunikacja miejska. Komunikacja gminna funkcjonuje w gminach Borne Sulinowo, Barwice, Biały Bór oraz Szczecinek. Stolica powiatu, Szczecinek jest wskazana w programach komunikacyjnych województwa zachodniopomorskiego jako węzeł przesiadkowy dla powiatowej, wojewódzkiej i krajowej sieci komunikacyjnej.

W powiecie szczecineckim nie funkcjonują żadne porty lotnicze. Najbliższe znajdują się w Bydgoszczy, Gdańsku, Poznaniu oraz Szczecinie (Goleniów). Na terenie powiatu zlokalizowane są lądowiska samolotowe w Wilczych Laskach i Bornem Sulinowie (byłe wojskowe lotniska radzieckie).

Ryc. 15. Partnerstwo szczecineckie – Komunikacja i transport

Rysunek na następnej stronie. Źródło: opracowanie RBGPWZ w Szczecinie, wyciąg z Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego, czerwiec 2020 r.

KOMUNIKACJA I TRANSPORT

Drogowy

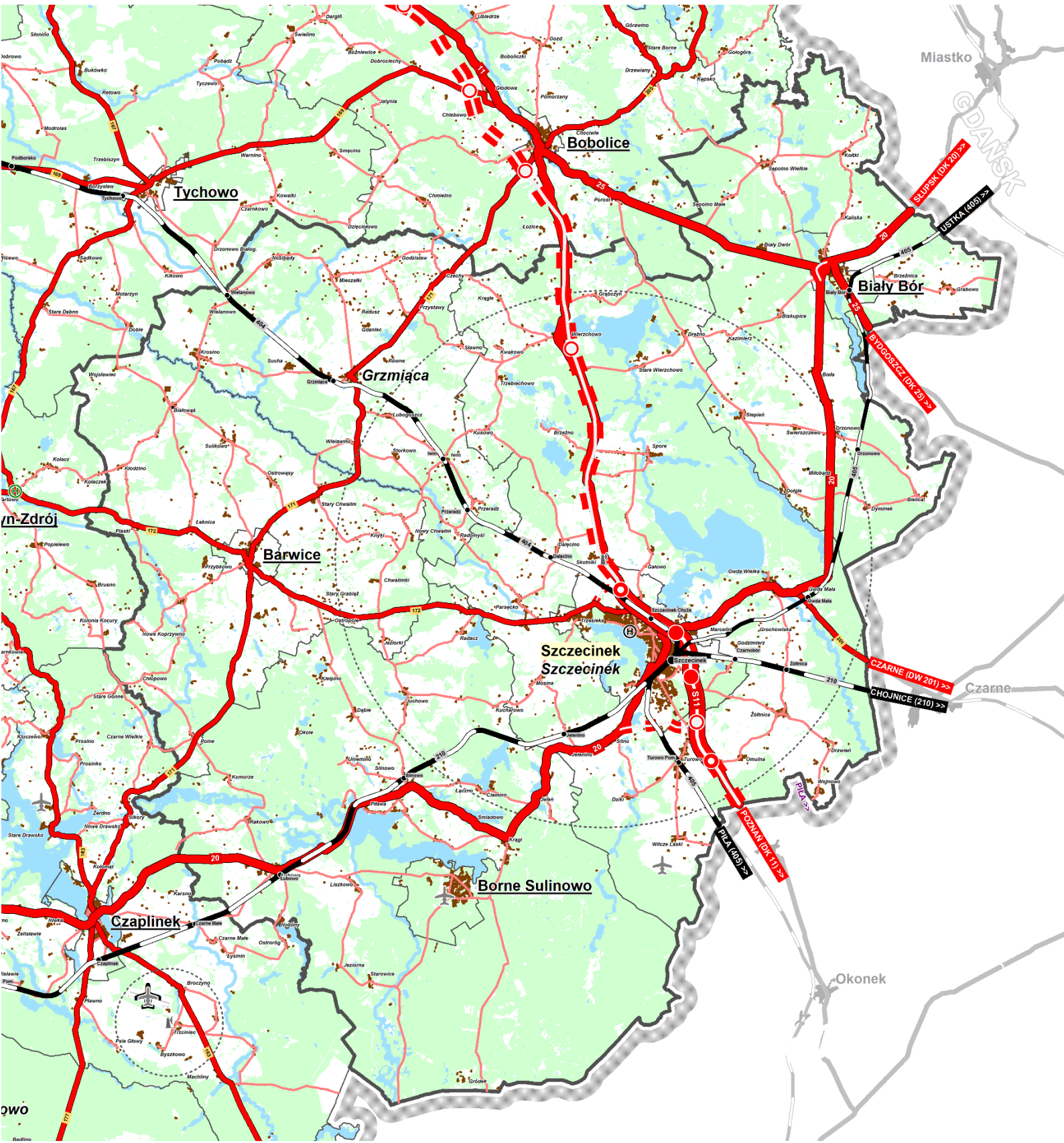
istniejące	w realizacji	projektowane/planowane	
			drogi ekspresowe (S)
			pozostałe drogi krajowe (GP, G)
			drogi wojewódzkie (GP, G, Z)
			drogi powiatowe
			węzły drogowe

Kolejowy

istniejące	projektowane	
		linie pierwszorzędne
		linie drugorzędne
		kolejowe stacje węzłowe / przystanki

Lotniczy

istniejące	planowane	
		lotniska
		ładowiska samolotowe
		ładowiska śmigłowcowe (wg. rejestru ULC)
		sanitarne LPR / pozostałe
		lotnicze urządzenia naziemne (LUN), wraz ze strefami ograniczonej zabudowy

4.2.6. Infrastruktura techniczna i OZE

Zaopatrzenie w energię elektryczną w zasadniczym stopniu, zapewnia krajowy system energetyczny. Przez obszar powiatu przebiega linia elektroenergetyczna 220 kV Piła - Elektrownia Wodna Żydowo - Biesiekierz k. Koszalina, wzdłuż której projektowana jest nowa trasa o napięciu 400 kV. Układ linii wysokiego napięcia uzupełniają linie 110 kV. Projektowane jest połączenie sieci 110 kV na trasie Szczecinek - Grzmiąca. Główne stacje elektroenergetyczne 110/15 kV, zlokalizowane są w Szczecinku (2 GPZ-ty), Bornem Sulinowie i Grzmiącej.

Dostęp do gazu sieciowego zapewniają gazociągi wysokiego ciśnienia dn < 500 mm przebiegające na trasach: Okonek - Połczyn Zdrój oraz Szczecinek - Bobolice i Biały Bór. Stacje gazowe umożliwiające redukcję ciśnienia i rozprowadzanie gazu do odbiorców są w okolicach Szczecinka (3 stacje), w Białym Borze i Barwicach.

Energetyka wiatrowa. Obszar powiatu stanowi część strefy V - o niekorzystnych warunkach dla rozwoju energetyki wiatrowej. Funkcjonują jedynie dwie instalacje energetyczne, zlokalizowane w gminie Barwice o łącznej mocy 3,65 MW.

Energetyka wodna. Dwa ciek wodne cechuje liczący się potencjał w zakresie produkcji energii elektrycznej: Gwda – 43 GWh/rok oraz Parsęta – 29 GWh/rok. Na terenie powiatu funkcjonuje kilka małych elektrowni wodnych (MEW) oraz istnieją budowle o charakterze piętrzącym, które można wykorzystać dla mikroinstalacji.

Energetyka geotermalna. Powiat szczecinecki leży w obszarze o niekorzystnych warunkach geotermalnych - złoża niskotemperaturowe. Pochodząca z nich energia wykorzystywana jest w instalacjach typu „pompa ciepła” o niewielkiej mocy.

Energia słoneczna. Warunki wykorzystania energii z promieniowania słonecznego nie należą do szczególnie korzystnych. Pozwalają jednak na stosowanie urządzeń do pozyskiwania, przetwarzania w ciepło użytkowe i magazynowania energii słonecznej. Propozycje lokalizacji farm fotowoltaicznych należy rozpatrywać z dużą ostrożnością, ponieważ mogą mieć negatywny wpływ na walory środowiska i krajobrazu.

Bioenergetyka. Na terenie powiatu szczecineckiego istnieją duże możliwości produkcji i wykorzystania biomasy na cele energetyczne. Istnieje duży potencjał dla funkcjonowania biogazowni rolniczych oraz produkcji biopaliw z przeróbki odpadów z produkcji zwierzęcej lub roślinnej, przemysłu drzewnego, oczyszczalni ścieków oraz składowisk odpadów. W Grzmiącej funkcjonuje biogazownia rolnicza o mocy 1,6 MW. W oczyszczalni ścieków w Szczecinku produkowana jest energia z biogazu.

Ryc. 16. Partnerstwo szczecineckie – Infrastruktura techniczna

Rysunek na następnej stronie. Źródło: opracowanie RBGPWZ w Szczecinie, wyciąg z Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego, czerwiec 2020 r.

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Elektroenergetyka

istniejące

projektowane

elektroenergetyczne linie przesyłowe 400kV, 220kV
 elektroenergetyczne linie dystrybucyjne 110kV
 stacje elektroenergetyczne 110/15kV, 220/110kV, 400/220/110kV
 elektrownie i elektrociepłownie
 elektrownia szczytowo-pompowa

Odnawialne źródła energii (OZE)

istniejące

projektowane

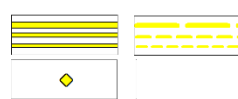

elektrownie wiatrowe
 instalacje biogazowe
 farmy fotowoltaiczne - powyżej 0,75 MW
 małe elektrownie wodne - powyżej 50 kW

Gazownictwo

istniejące

projektowane

gazociągi wysokiego ciśnienia (gaz wysokometanowy)
 Dn > 500, Dn 500, Dn < 500
 stacje gazowe (gaz wysokometanowy)

Gospodarka odpadami

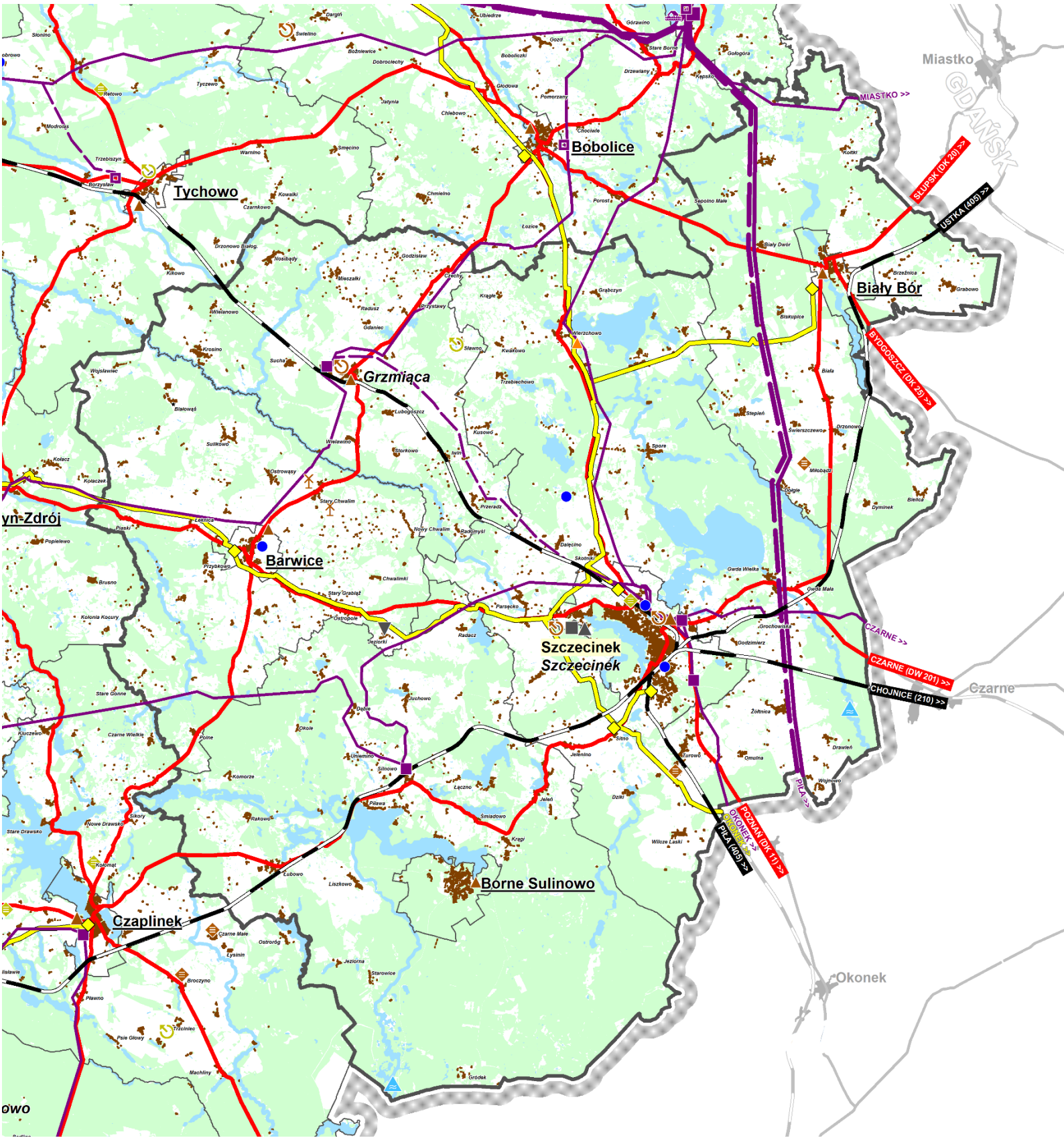
instalacje do przetwarzania bioodpadów
 składowiska odpadów komunalnych

Gospodarka wodno-ściekowa

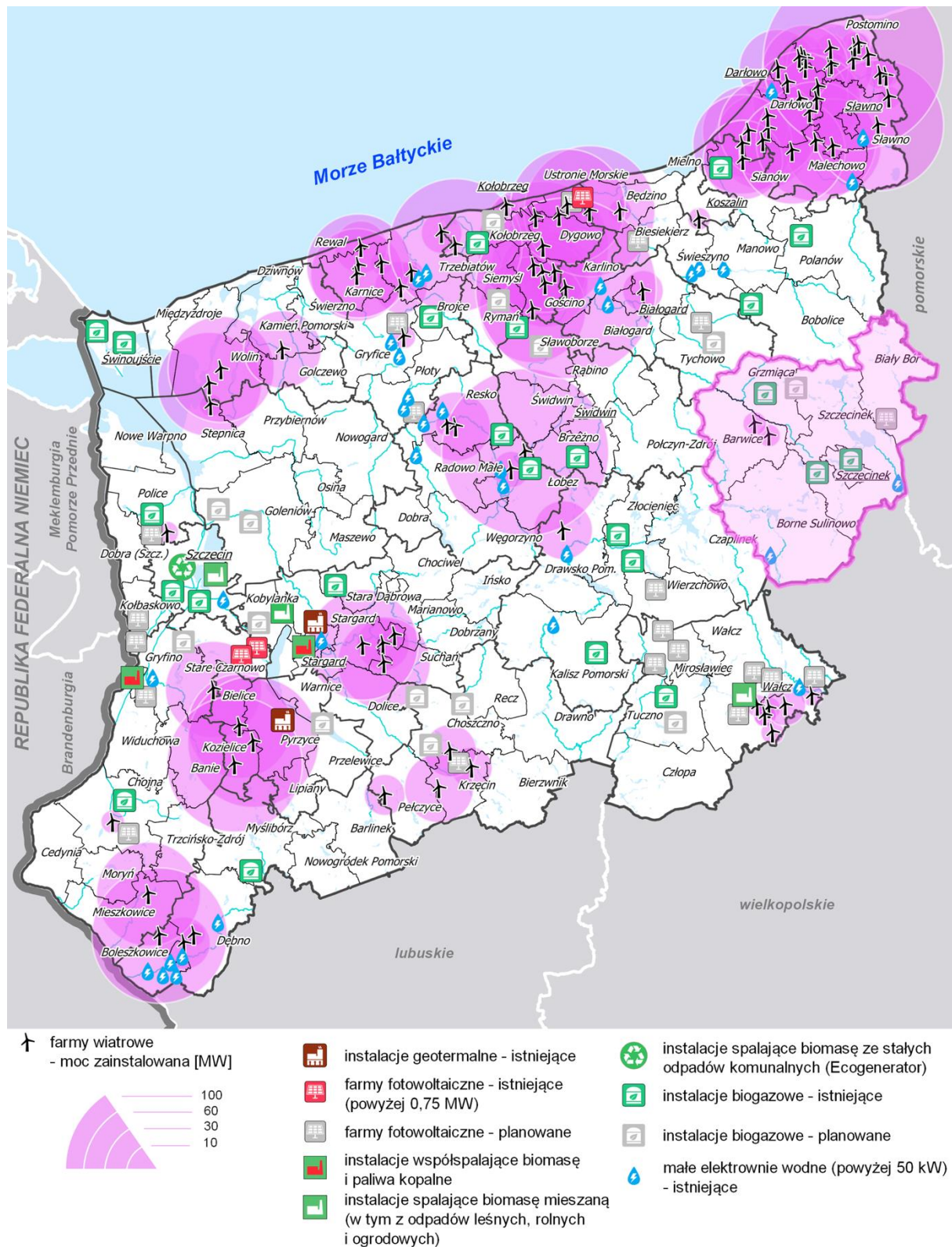
istniejące

ujęcia wody o wydajności powyżej 100m3/h
 oczyszczalnie ścieków dla aglomeracji powyżej 100 000 RLM / od 10 000 do 100 000 RLM / poniżej 10 000 RLM

Ryc. 17. Instalacje do produkcji energii ze źródeł odnawialnych w województwie zachodnio-pomorskim

Źródło: RBGPWZ w Szczecinie na podstawie danych Urzędu Regulacji Energetyki, Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego, czerwiec 2020 r.

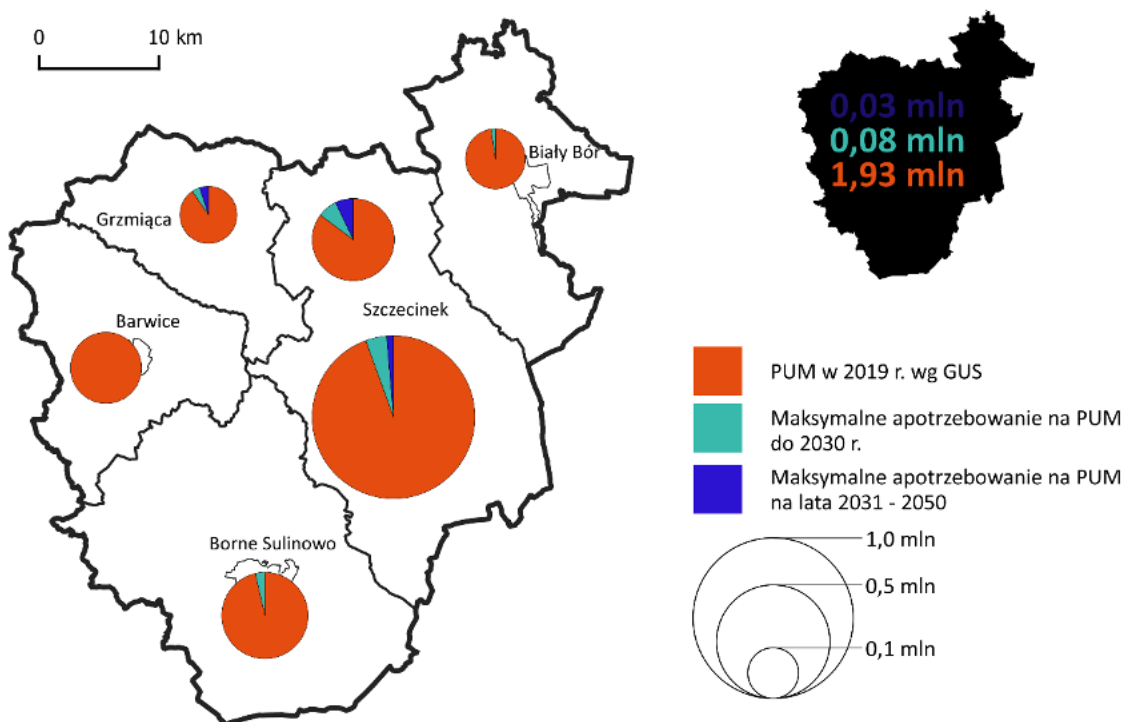
4.3. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej

4.3.1. Zapotrzebowanie na nowe tereny mieszkaniowo-usługowe

Zmiana ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wprowadzona w 2015 r. nałożyła obowiązek weryfikacji ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin pod kątem potrzeb i możliwości rozwoju, w tym obowiązek sporządzenia bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę. Podstawą bilansu jest określenie maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę, wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy. W ramach Raportu diagnostycznego obliczone zostało maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową dla gmin partnerstwa i dla powiatu (suma wartości wskazywanych w gminach).

Prognozowana liczba mieszkańców gmin powiatu szczecineckiego, przy założonych podwyższonych standardach zamieszkiwania oraz przy zwiększeniu zapotrzebowania o 30% dla okresu kierunkowego (2050) i proporcjonalnie 10% dla perspektywicznego (2030) generuje **maksymalne zapotrzebowanie na zabudowę mieszkaniową: 83 tys. m² PUM do 2030 r. i 111,3 tys. m² PUM do 2050 r.**

Ryc. 18. Maksymalne zapotrzebowanie na powierzchnię użytkową mieszkań (PUM) w powiecie szczecineckim do 2030 i 2050 r

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS BDL i BDOT10k z geoportal.gov.pl

Tabela 11. Maksymalne zapotrzebowanie na powierzchnię użytkową mieszkań (PUM) i tereny mieszkaniowe do 2030 i 2050 roku

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Powiat/ gmina	LICZBA LUDNOŚCI [os.]			STANDARD ZAMIESZKIWANIA [m ² PUM/os.]			ZAPOTRZEBOWANIE NA PUM [m ²]			ZAPOTRZEBOWANIE NA TERENY [ha]		
	Liczba ludności w 2020 r.	Liczba ludności w 2030 r. Prognoza	Liczba ludności w 2050 r. Prognoza szacunek	PUM / os. w 2019 r.	PUM / os. w 2030 r.	PUM / os. w 2050 r.	PUM w 2019 r.	Zapotrze- bowanie na nową PUM do 2030 r. (+10%)	Zapotrze- bowanie na nową PUM do 2050 r. (+30%)	Tereny mieszka- niowe TM brutto w 2020 r.	Zapotrze- bowanie na nowe TM brutto do 2030 r. (+10%)	Zapotrze- bowanie na nowe TM brutto do 2050 r. (+30%)
Powiat szczecinecki	77 394	72 786	61 918	24,9	27,5	32,2	1 934 583	82 967	111 296	1 615	44,3	63,7
Szczecinek	39 885	37 505	31905	24,3	27,0	31,9	973 192	42 929	57 028	331	17,8	23,7
Barwice	8 458	7 464	6350	23,2	25,6	30,1	196 516	0	0	240	0,0	0,0
Biały Bór	5 268	4 908	4175	25,8	28,5	33,4	136 822	3 302	3 297	224	2,4	2,4
Borne Sulinowo	9 893	9 901	8423	29,1	30,2	32,2	289 255	10 731	0	255	4,9	0,0
Grzmiąca	4 651	4 307	3664	24,6	27,9	33,9	114 905	5 786	12 092	177	4,2	8,8
Szczecinek	9 239	8 701	7402	24,3	27,8	34,3	223 893	20 220	38 879	388	15,0	28,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS oraz bazy BDOT10k; Kol. 2 wg GUS BDL stan na 30.06.2020 r.; Kol. 3 wg prognozy GUS z 2017 r.; Kol. 4 wg prognozy GUS z 2014 r. dla powiatów, a dla gmin szacunek proporcjonalny do prognozy z 2017 r.; Kol. 5 i 8 wg GUS BDL stan na 2019 r.; Kol. 6 i 7 wg trendów rozwojowych z lat 2010-2019 wg GUS BDL; Kol. 9 i 10 (prognozowana liczba ludności w 2030 r. i w 2050 r. x prognozowany standard zamieszkiwania w 2030 r. i w 2050 r. – PUM w 2019 r.) x 110% i x 130%; Kol. 11 wg BDOT10k; Kol. 12 i 13 (powierzchnia całkowita nowych mieszkań do 2030 r. i do 2050 r. / intensywność zabudowy oszacowana wg obecnej intensywności zabudowy jedno- i wielorodzinnej x110% i x130%

4.3.2. Obszary o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej

Na podstawie analiz zwartości zabudowy, jej wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną, przeprowadzonych w ramach Raportu diagnostycznego, wyznaczono obszary o w pełni wykształconej, zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej (WZS). Uznano, że są to obszary, które wykazują określony stopień zwartości zabudowy, posiadają dostęp do sieci wodociągowych i kanalizacyjnych, do podstawowych usług publicznych oraz publicznego transportu zbiorowego.

Za minimalny stopień zwartości struktur zabudowy przyjęto zgrupowanie co najmniej 40 budynków, niebędących budynkami o funkcji pomocniczej, w którym odległości pomiędzy sąsiadującymi budynkami nie przekraczają 50 m. Za obszary posiadające dostęp do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej przyjęto te, które położone są w granicach wyznaczonych aglomeracji wodno-ściekowych. Za obszary wyposażone w wystarczającym stopniu w infrastrukturę społeczną przyjęto te, które położone są w odległości do 3000 m od szkoły podstawowej oraz do 1000 m od przystanku komunikacyjnego w rozumieniu przepisów ustawy o publicznym transporcie zbiorowym. Nie prowadzono analizy dostępu istniejących terenów zabudowy do dróg publicznych, zakładając, że są to obszary funkcjonującej zabudowy, zatem mają zapewniony dostęp - zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Sposób wyznaczenia obszaru o w pełni wykształconej, zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej (WZS) oraz wskazania działek niezabudowanych, dla oceny chłonności tych obszarów, przedstawiono na rys. 19.

4.3.3. Chłonność obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej

Chłonność obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej (WZS), rozumiana jest jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, wyrażona w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy.

Chłonność obszarów WZS została oszacowana jako iloczyn powierzchni działek możliwych do nowej zabudowy oraz wskaźników intensywności zabudowy. Tak obliczona potencjalna powierzchnia całkowita zabudowy została przeliczona uśrednionymi współczynnikami na powierzchnię użytkową.

$$CH_{WZS} = P_{tn} \times I_{nt} \times W_{Puż/Pc}$$

Gdzie: CH_{WZS} - chłonność terenów mieszkaniowych na obszarach WZS

P_{tn} - powierzchnia działek możliwych do nowej zabudowy (netto) [m²]

I_{nt} - intensywność zabudowy netto

$W_{Puż/Pc}$ - współczynnik przeliczający pow. całkowitą na pow. użytkową

Ryc. 19. Wyznaczenie obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej oraz działek możliwych do nowej zabudowy

Krok 1: Wskazanie budynków niebędących budynkami o funkcji pomocniczej tj. z wyłączeniem zabudowy rolniczej, gospodarczej, garaży, magazynów.

Krok 2: Analiza zwartości zabudowy - wyznaczenie buforów 50 m od budynków, wyodrębnienie zagregowanych buforów, w których znajduje się co najmniej 40 budynków.

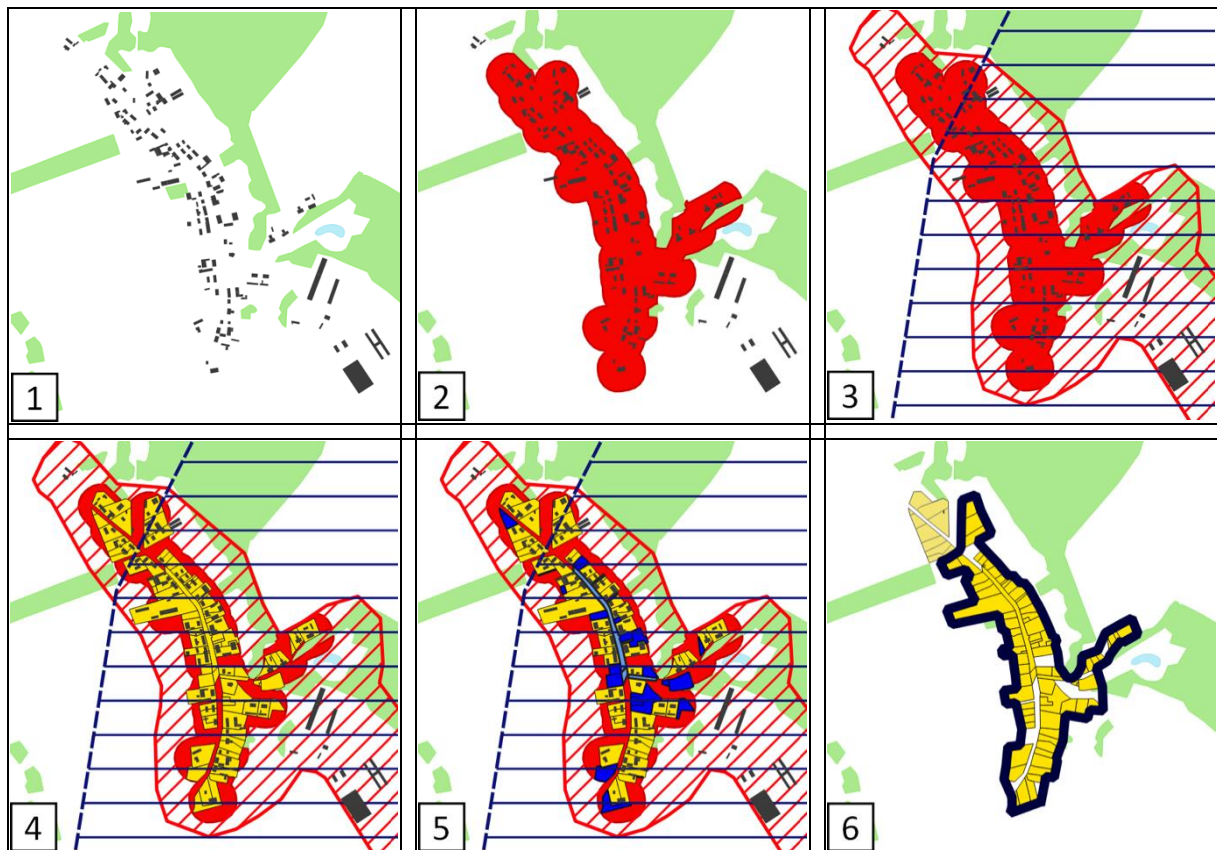
Krok 3: Uwzględnienie kryterium dostępu do sieci wodociągowych i kanalizacyjnych oraz do podstawowych usług publicznych - dodanie zasięgów aglomeracji (Prawo wodne) oraz buforów 3000 m od szkół podstawowych.

Krok 4: Wskazanie działek lub ich fragmentów o odrębnym użytkowaniu, położonych w obrębie wyodrębnionych obszarów:

- wszystkich, na których zlokalizowane są budynki wzięte do analizy,
- pozostałych, mieszczących się co najmniej w 90% na w/w obszarach.

Krok 5: Wskazanie działek lub ich fragmentów o odrębnym użytkowaniu możliwych do nowej zabudowy – niezabudowanych, z wyłączeniem użytkowań wykluczających nową zabudowę (dr, Bz, Ls, W, T) lub z innymi ograniczeniami (np. tereny zamknięte, zagrożone, itp.).

Krok 6: Przykładowe połączenie terenów w jeden obszar, który może być uznany za WZS w przyszłym SUIKZP lub za obszar zabudowy w przyszłym planie ogólnym.

Źródło: opracowanie własne na podstawie bazy danych Ewidencji Gruntów i Budynków

Potencjalne wskaźniki intensywności zabudowy netto zostały przyjęte na ich obecnym poziomie – wyliczonym dla terenów zainwestowanych: zabudowa mieszkaniowa MN – 0,23, MW – 0,98, zabudowa usługowa, produkcyjna, inna U, P, inna – 0,33. Przyjęto założenie, że na wszystkich nowych terenach zabudowy PPS udział poszczególnych funkcji wyniesie: 65% - zabudowa mieszkaniowa (zgodnie z obecnymi proporcjami: 30% zabudowa jednorodzinna, 35% zabudowa wielorodzinna), 15% - zabudowa usługowa, 15% zabudowa przemysłowo-produkcyjna, 5% - inne funkcje zabudowy.

Wyliczona zgodnie z powyższymi założeniami **chłonność obszarów WZS dla funkcji mieszkaniowej, na obszarze całego Partnerstwa, wynosi ok. 620 tys. m² PUM** (powierzchni użytkowej mieszkań).

Jak wskazano w pkt 4.3.1. **maksymalne zapotrzebowanie na zabudowę mieszkaniową: 83 tys. m² PUM do 2030 r. i 111,3 tys. m² PUM do 2050 r.**

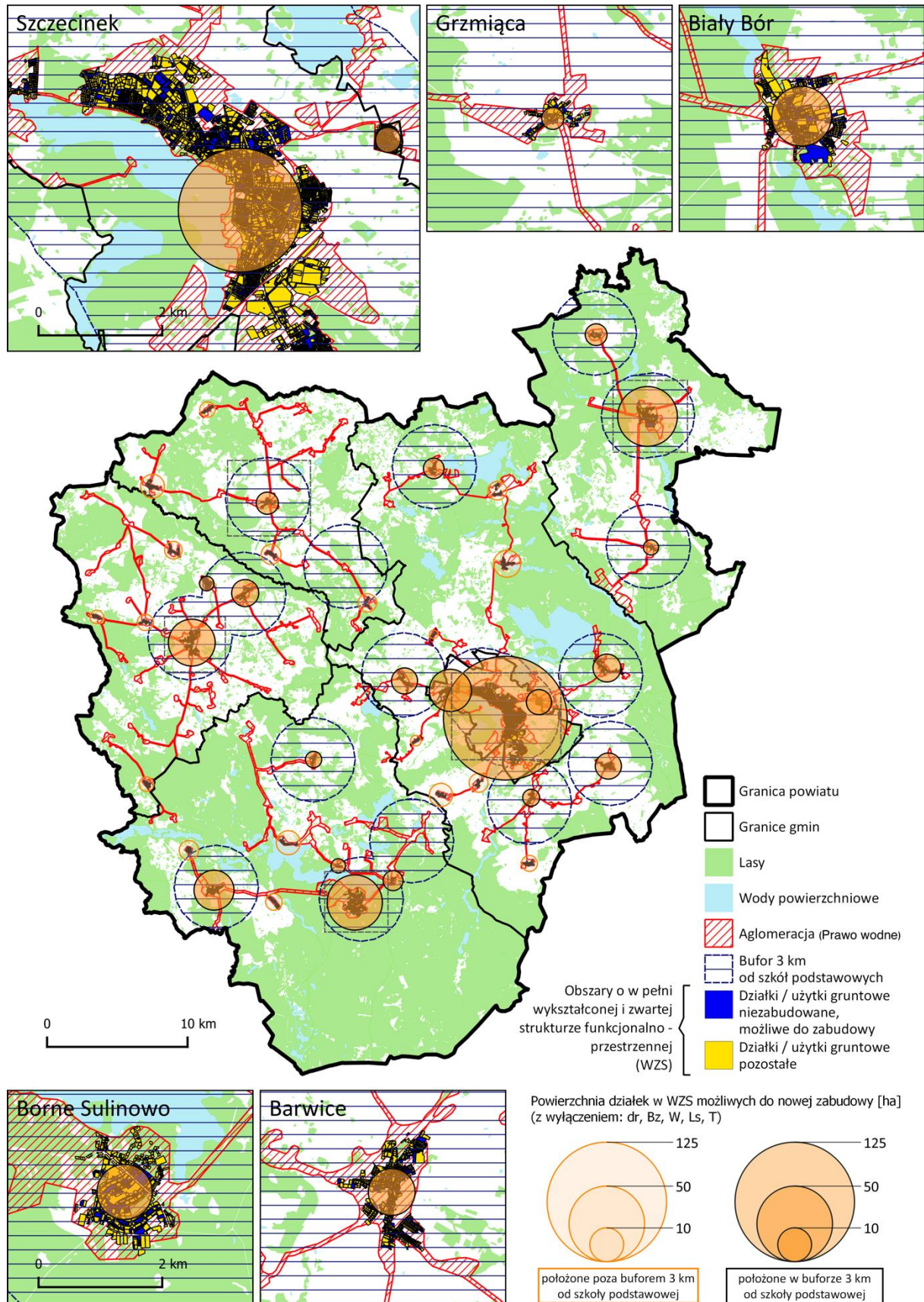
Chłonność obszarów WZS ponad 5-krotnie przekracza maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową.

4.3.4. Obszary zabudowy i obszary uzupełnień zabudowy

Założenia przygotowywanej reformy planowania przestrzennego przewidują wprowadzenie **planu ogólnego** (sporządzanego w oparciu o strategię rozwoju) zamiast obecnego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania. W przeciwieństwie do studium, plan ogólny ma zawierać przepisy powszechnie obowiązujące. Regulacje planu ogólnego będą podstawą do sporządzania **planów zabudowy**. Zgodnie z założeniami reformy w planie ogólnym wyznaczony zostanie **obszar zabudowy**, którego częścią będzie **obszar uzupełnienia zabudowy**. Na obszarze zabudowy zabudowa może być realizowana na podstawie planu zabudowy i ZPI (Zintegrowanego Projektu Inwestycyjnego). Na obszarze uzupełnienia zabudowy, dodatkowo zabudowa może być realizowana na podstawie planu zabudowy, ZPI i decyzji lokalizacyjnej.

Działki położone w całości na obszarach wykształconej, zwartej struktury funkcjonalno-przestrzennej **WZS** można uznać, w przyszłym planie ogólnym, za **obszary zabudowy**. W ramach obszarów zabudowy należy wyznaczyć **obszary uzupełnień zabudowy**, których chłonność powinna pozostawać w **racjonalnej relacji do maksymalnego zapotrzebowania** na nową zabudowę mieszkaniową, wraz z towarzyszącymi usługami, do roku 2050 – zgodnie z obliczeniami zawartymi w pkt. 4.3.1. Jak wynika ze szczegółowych analiz chłonności, zapotrzebowanie odpowiada w przybliżeniu 18 - 20% powierzchni wolnych działek na obszarze wykształconej, zwartej struktury funkcjonalno-przestrzennej (ryc. 20).

Ryc. 20. Chłonność obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej (WZS)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z bazy EGiB

4.3.5. Zasady / rekomendacje dla polityki przestrzennej

ZASADA 1 – Ochrona środowiska naturalnego, krajobrazu i obiektów dziedzictwa kulturowego

1.1. Znaczna część obszaru PPS objęta jest różnymi formami ochrony przyrody i krajobrazu. Niezbędne jest rygorystyczne respektowanie zakazów i ograniczeń wynikających z ustanowionych form ochrony.

1.2. Rozwijajmy wspólną politykę ekologiczną gmin, poprzez podejmowanie wspólnych przedsięwzięć w zakresie ochrony wód, ziemi, powietrza i krajobrazu jako podstawy dla rozwoju rekreacji oraz turystyki. Ukierunkowujemy rozwój gospodarczy terenu w oparciu o naturalne walory przyrodnicze i środowiskowe z jednoczesną dbałością o zachowanie bioróżnorodności naturalnych ekosystemów.

1.3. Rozwijajmy zaproponowany w PZPWZ system lądowych, wodnych i powietrznych korytarzy ekologicznych, mających szczególne znaczenie dla gatunków wędrownych. Wykorzystajmy je wbudowując w ogólnodostępny system zieleni publicznej, uzupełniając o odnowione parki, realizując nowe oraz łącząc wszystkie te elementy w systemem zielonych ciągów pieszych i rowerowych spinających poszczególne miejscowości i obszary Partnerstwa.

1.4. Podstawową formą ochrony terenów otwartych i krajobrazu, które są ograniczonym dobrem wspólnym, jest ich ochrona przed zabudową lub niekorzystną zmianą sposobu użytkowania. Tereny rolne i leśne, tereny położone wzdłuż cieków wodnych i jezior oraz obszary na przebiegu zielonych korytarzy ekologicznych powinny być chronione przed zabudową w dokumentach planistycznych. Wyjątkiem mogą być jedynie obiekty gospodarcze, związane z gospodarką rolną lub leśną (bez możliwości realizacji nowych siedlisk), niezbędne obiekty infrastruktury, urządzenia związane z regulacją i retencją wód oraz wyspecjalizowane urządzenia obsługi turystyki wodnej (przystanie, mariny, itp.).

1.5. Należy jednoznacznie ustanowić granicę pomiędzy terenami zurbanizowanymi (tereny zabudowy) i terenami otwartymi, nie przewidywanymi do zabudowy. Zmiana sposobu użytkowania terenów rolnych na cele nierolnicze powinna następować jedynie w przypadkach uzasadnionych realnym zapotrzebowaniem (przykładowy czas realizacji: do 5-10 lat) i zostać poprzedzona uchwaleniem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (lub planu zabudowy), a zabudowa poprzedzona pełnym uzbrojeniem terenu i docelowym urządzeniem ulic.

1.6. Przypadki samowoli budowlanej polegającej na nielegalnej realizacji zabudowy lub zmiany sposobu użytkowania terenów rolnych (np. poprzez sytuowanie obiektów niezwiązanych trwale z gruntem, niewymagających pozwolenia na budowę) powinny być skutecznie zwalczane.

1.7. Chrońmy zachowane elementy dziedzictwa kulturowego: wartościowe układy urbanistyczne, ruralistyczne, obiekty zabytkowe, historyczne zespoły parkowe, zadrzewienia przydrożne i śródpolne. Wykorzystajmy zachowane układy zabudowy i obiekty, które utraciły historyczne funkcje, przystosowując je do nowych, współczesnych potrzeb.

ZASADA 2 – Skupienie zabudowy – ochrona zwartości zabudowy istniejących miast i miejscowości

2.1. Wspierajmy zachowanie zwartości zespołów zabudowy miast i miejscowości, przeciwdziałajmy rozlewaniu się zabudowy poprzez dostępne instrumenty polityki przestrzennej.

2.2. Rozwijajmy ideę miasta / miejscowości 15-minutowej tzn. zapewnijmy dostęp do podstawowych usług publicznych i komercyjnych oraz w miarę możliwości do znaczącej liczby miejsc pracy w zasięgu 15 minutowego dojścia pieszego od miejsca zamieszkania (długość dojścia do 1 km). Cała zwarta zabudowa mieszkaniowa Barwic, Białego Boru, Bornego Sulinowa, Grzmiącej i pozostałych mniejszych miejscowości mieści się w okręgu o promieniu 1 km, co pozwala na realizację centralnie usytuowanego ośrodka usługowego obsługującego cały obszar zabudowy w zasięgu dojścia 15-minutowego.

2.3. Zabudowa w mieście Szczecinek rozciąga się na przestrzeni ok. 6 km, zatem obok centralnego ośrodka miejskiego, który istnieje na obszarze historycznego śródmieścia, niezbędne jest wykreowanie wspomagających, lokalnych ośrodków usługowych. Rezerwy terenowe istniejące w obrębie istniejącej zabudowy miejskiej pozwalają na stworzenie takich ośrodków w dogodnych lokalizacjach. Rekomendowane jest zachowanie promienia obsługi 600 m tzn. zasięg odpowiadający 10-minutowemu dojściu pieszemu.

2.4. Pod nową zabudowę należy w pierwszej kolejności wykorzystać tereny już zurbanizowane, w szczególności tereny, budynki lub obiekty, które utraciły swoje walory użytkowe lub uległy degradacji (brownfields) oraz niewykorzystane, liczne luki w istniejącej zabudowie.

2.5. Należy wykluczyć rozwój zabudowy w formie pasmowej wzdłuż dróg powiatowych, wojewódzkich i krajowych, na rzecz koncentracji zabudowy. W sytuacji wyczerpania rezerw terenowych wewnątrz istniejącej zabudowy, nowe struktury należy projektować w formie skupionej - jako jednostki sąsiedzkie, wyposażone w niezbędne usługi publiczne i lokalne ośrodki usługowe. Nowe jednostki mogą być kontynuacją istniejących struktur zabudowy (zabudowa krawędziowa) lub tworzyć małe miejscowości (jednostki satelitarne).

2.6. Zagrożeniem dla utrzymania atrakcyjności turystycznej obszaru jest degradacja walorów krajobrazowych przez niekontrolowaną zabudowę mieszkaniową i letniskową oraz nadmierną eksploatację środowiska. Wyznaczamy zwarte, właściwie zagospodarowane (w sposób ograniczający presję na środowisko) kompleksy usług turystyki ukierunkowanej na ofertę tematyczną m.in. związaną ze sportami wodnymi, turystyką historyczną oraz nastawioną na turystów długoterminowych.

2.7. Ograniczamy zabudowę letniskową indywidualną. Wykluczamy bezwzględnie zabudowę letniskową w formach rozproszonych, stanowiących zagrożenie dla środowiska oraz element ekspansji na tereny otwarte i zawłaszczania najbardziej atrakcyjnych elementów krajobrazu, który stanowi dobro wspólne i powinien podlegać ochronie.

2.8. Ograniczamy ekspansję usług turystyki wokół jezior oraz innych zbiorników i cieków wodnych do lokalizacji opartych o istniejące zgrupowania zabudowy. Wykorzystajmy istniejące obiekty i zespoły zabudowy o wysokich walorach kulturowych (pałace, dwory, parki, zabudowę folwarczną) dla rozwoju usług turystyki. Zmodernizujmy istniejące ośrodki wypoczynkowe, na których prowadzone są usługi turystyczne o niskim standardzie, grożącym degradacją środowiska przyrodniczego.

2.9. Należy przeprowadzić rewizję istniejących sposobów użytkowania terenów dla zapewnienia ogólnodostępnych przejść wzdłuż brzegów jezior - zgodnie z obowiązującymi przepisami.

2.10. Przemysł i przetwórstwo, szczególnie w branżach: rolno-spożywczej i drzewnej jest jedną z najważniejszych szans rozwojowych obszaru. Umożliwiamy rozwój rolnictwa zintegrowanego z przetwórstwem poprzez lokalizację i budowę inkubatorów przedsiębiorczości wspierających m.in. wyspecjalizowane, ekologiczne formy rolnictwa i przetwórstwa.

2.11. Wykorzystajmy lokalizację dawnych zabudowań folwarcznych dla nowych inwestycji przemysłowych i przetwórczych oraz usług turystycznych. Nowe obszary aktywności gospodarczej (strefy gospodarcze) wskazujemy w pobliżu lokalnych ośrodków wzrostu, zapewniając uzbrojenie terenu, najlepszą dostępność komunikacyjną i brak konfliktów przestrzennych, np. z zabudową mieszkaniową lub turystyczną.

2.12. Dążmy do wydzielania stref gospodarczych niezależnie od granic administracyjnych, adekwatnie do rzeczywistego funkcjonowania układów osadniczych, we wzajemnym porozumieniu i współpracy gmin.

ZASADA 3 – Różnorodność, kreowanie wielofunkcyjnych i zróżnicowanych społecznie sąsiedzkich zespołów mieszkaniowo-usługowych wyposażonych w atrakcyjne przestrzenie publiczne

3.1. Planujemy nie jedno- lecz wielofunkcyjne zespoły zabudowy, sprzyjające integracji społecznej, które oferują atrakcyjne i dostępne usługi, mieszkania i możliwości pracy dla grup społecznych o zróżnicowanych potrzebach i dochodach. Zespoły wielofunkcyjne gwarantują też całodzienną aktywność użytkowników na danym obszarze.

3.2. Kreujemy atrakcyjne przestrzenie publiczne. Odtwórzmy (Biały Bór) lub rewitalizujemy wartościową substancję zdegradowanych centrów miast i miejscowości. Miasto w swej materialnej warstwie, układzie budynków, ulic i placów, tworzy przestrzeń dla relacji międzyludzkich. Jakość przestrzeni publicznych i jakość ich zagospodarowania kształtuje w sposób pozytywny, lub w sposób ograniczający, charakter tych relacji.

3.3. Wykorzystajmy partery budynków na usługi, w szczególności w centrach miast i w obszarach ośrodków usługowych, w narożnikach ulic.

3.4. Zapewnijmy tereny zieleni i wypoczynku na terenach zabudowy wielorodzinnej, w ramach osiedla i na poziomie miejskim. Wykorzystajmy istniejące obszary zieleni (np. łąki, lasy, zadrzewienia) oraz obiekty fizjograficzne (np. jeziora, rzeki, wzniesienia) wbudowując je w komunalny system zieleni publicznej. Rekomendowany minimalny wskaźnik to 12 m² miejskich terenów zieleni i sportowo-rekreacyjnych na 1 mieszkańca + 8 m² terenów zieleni osiedlowej na 1 mieszkańca na terenach zabudowy wielorodzinnej.

ZASADA 4 – Układ ulic z pierwszeństwem dla ruchu pieszego, rowerowego i transportu publicznego

4.1. Kreujemy przyjazny dla pieszych i rowerzystów układ ulic ograniczając wielkość kwartałów zabudowy, wprowadzając nowe i rewitalizując istniejące powiązania, bezpieczne przejścia „na skróty”, eliminując konieczność użycia samochodu, a w konsekwencji zatory komunikacyjne, hałas i zanieczyszczenie powietrza.

4.2. Rozwijajmy sieć dróg i ścieżek rowerowych oraz uliczek przyjaznych dla pieszych i rowerzystów – uliczek ruchu uspokojonego lub wolnych od samochodów. W szczególności na osiedlach mieszkaniowych, w sąsiedztwie szkół i przedszkoli oraz w centrach miast w obrębie prestiżowych przestrzeni publicznych.

4.3. Przy technicznym projektowaniu ulic miejskich i osiedlowych należy stosować rozwiązania zachęcające do podróży pieszych oraz innych, niewymagających użycia samochodu, takich jak ruch rowerowy i transport publiczny. Rozwiązania drogowe w obszarach zabudowy powinny minimalizować geometrię dróg i skrzyżowań,

pozostawiając jednocześnie wystarczającą, wygodną przestrzeń dla pieszych, ruchu rowerowego, transportu publicznego, jak również dla osób niepełnosprawnych i starszych (m.in. dogodnie usytuowane i wygodne przystanki, pasy zieleni, krótkie przejścia dla pieszych w obrębie skrzyżowań: na wprost i w poziomie terenu).

4.4. Wykorzystajmy potencjał istniejącej infrastruktury transportowej, w szczególności kolejowej, do przewozów pasażerskich.

4.5. Rozwijajmy wysokiej jakości, dostępny transport publiczny, zwracając szczególną uwagę na rozwiązania węzłów przesiadkowych - skracając maksymalnie drogi przejść pomiędzy różnymi środkami transportu.

4.6. W miarę możliwości rozwijajmy systemy współużytkowania środków transportu (rower miejski, hulajnoga miejska, car-sharing...).

4.7. Wyprowadźmy ruch tranzytowy poza centra miast i miejscowości poprzez budowę obwodnic.

4.8. Rosnący popyt na miejsca parkingowe doprowadza do pogorszenia się warunków parkowania, wydłużenia czasu poszukiwania wolnego miejsca, parkowania w miejscach niedozwolonych oraz niezadowolenia mieszkańców z panującej sytuacji. Zwiększanie liczby miejsc parkingowych nie jest jednak właściwym rozwiązaniem. Większe parkingi zachęcają mieszkańców, którzy do tej pory korzystali z komunikacji miejskiej do przesiadki do samochodów. Wzrasta ruch samochodów indywidualnych i pojawiają się problemy parkingowe w większej skali.

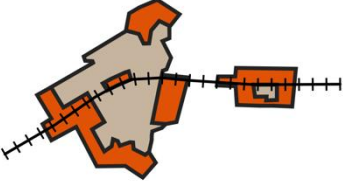
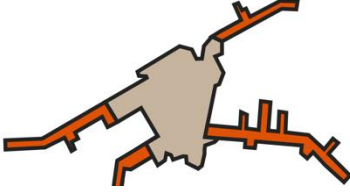
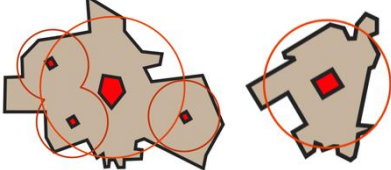
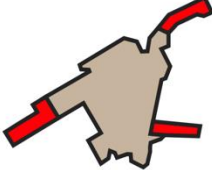

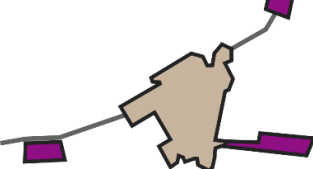

Jednym z najskuteczniejszych sposobów realizacji polityki mobilności w mieście jest właściwa polityka parkingowa. Szczególnej uwadze podlegać winno zagadnienie parkowania w centrum miast, w których zapewnienie pełnej dostępności dla pieszych i rowerzystów oraz transportu zbiorowego jest nadrzędne w stosunku do dostępności samochodem.

4.9. Organizujmy parkingi Park&Ride (Parkuj i Jedź) i Bike & Ride (Parkuj rower i Jedź), w ramach węzłów integrujących różne środki transportu (stacja kolejowa). Zmierzajmy do limitowania liczby miejsc parkingowych w śródmieściu przy jednoczesnym ograniczeniu czasu parkowania lub wprowadzeniu opłat parkingowych w celu równoważenia popytu i podaży miejsc parkingowych.

4.10. Należy zmierzać do zmniejszenia zajętości terenów przez parkingi realizując je w formach spiętrzonych np. nad parterami usługowymi lub wewnątrz kwartałów zabudowy. W obszarach śródmiejskich należy wykluczyć realizację indywidualnych boksów garażowych, które zajmują więcej miejsca niż miejsca parkingowe i mogą być wykorzystywane jedynie przez właściciela (nie podlegają rotacji). Długotrwały postój pojazdów ciężarowych oraz autobusów może być dopuszczony wyłącznie na specjalnych, wyznaczonych do tego parkingach.

Ryc. 21. Pozytywne i negatywne modele/schematy rozwoju zabudowy

Przykłady pozytywne / korzystne (+)	Przykłady negatywne / niekorzystne (-)
ZABUDOWA MIESZKANIOWA / ZABUDOWA OGÓŁEM	
<p data-bbox="209 376 252 421">+</p> <p data-bbox="220 555 751 577">ROZWÓJ DO WEWNĄTRZ – WYKORZYSTANIE REZERW</p>	 <p data-bbox="959 555 1230 577">ZABUDOWA ROZPROSZONA</p> <p data-bbox="1337 365 1380 387">-</p>
<p data-bbox="209 607 252 651">+</p> <p data-bbox="213 792 759 815">MODEL KRAWĘDZIOWY / NOWE JEDNOSTKI OSADNICZE</p>	 <p data-bbox="903 792 1281 815">ZABUDOWA PASMOWA WZDŁUŻ DRÓG</p> <p data-bbox="1337 622 1380 645">-</p>
USŁUGI KOMERCYJNE I PUBLICZNE	
<p data-bbox="209 902 252 947">+</p> <p data-bbox="201 1088 770 1111">HIERARCHICZNE WIELOFUNKCYJNE OŚRODKI USŁUGOWE</p>	 <p data-bbox="903 1088 1281 1111">ZABUDOWA PASMOWA / ZEWNĘTRZNA</p> <p data-bbox="1337 920 1380 943">-</p>
ZABUDOWA BIUROWA, PRZEMYSŁ NIEUCIĄŻLIWI	
<p data-bbox="209 1198 252 1243">+</p> <p data-bbox="213 1384 759 1406">MODEL KRAWĘDZIOWY / ZABUDOWA WIELOFUNKCYJNA</p>	 <p data-bbox="871 1384 1313 1406">ZABUDOWA ZEWNĘTRZNA MONOFUNKCYJNA</p> <p data-bbox="1337 1211 1380 1234">-</p>
ZABUDOWA TURYSTYCZNA / LETNISKOWA	
<p data-bbox="209 1494 252 1538">+</p> <p data-bbox="228 1720 743 1805">SILNY OŚRODEK TURYSTYKI KWALIFIKOWANEJ ZLOKALIZOWANY W MIEJSCOWOŚCI TURYSTYCZNEJ LUB OBOK ISTNIEJĄCEJ MIEJSCOWOŚCI</p>	 <p data-bbox="882 1675 1302 1697">ZABUDOWA PASMOWA ZBYT INTENSYWNA</p> <p data-bbox="959 1921 1230 1944">ZABUDOWA ROZPROSZONA</p> <p data-bbox="1337 1503 1380 1525">-</p> <p data-bbox="1337 1738 1380 1760">-</p>

Źródło: opracowanie własne

4.4. Obszary strategicznej interwencji, zakładane działania i rekomendacje

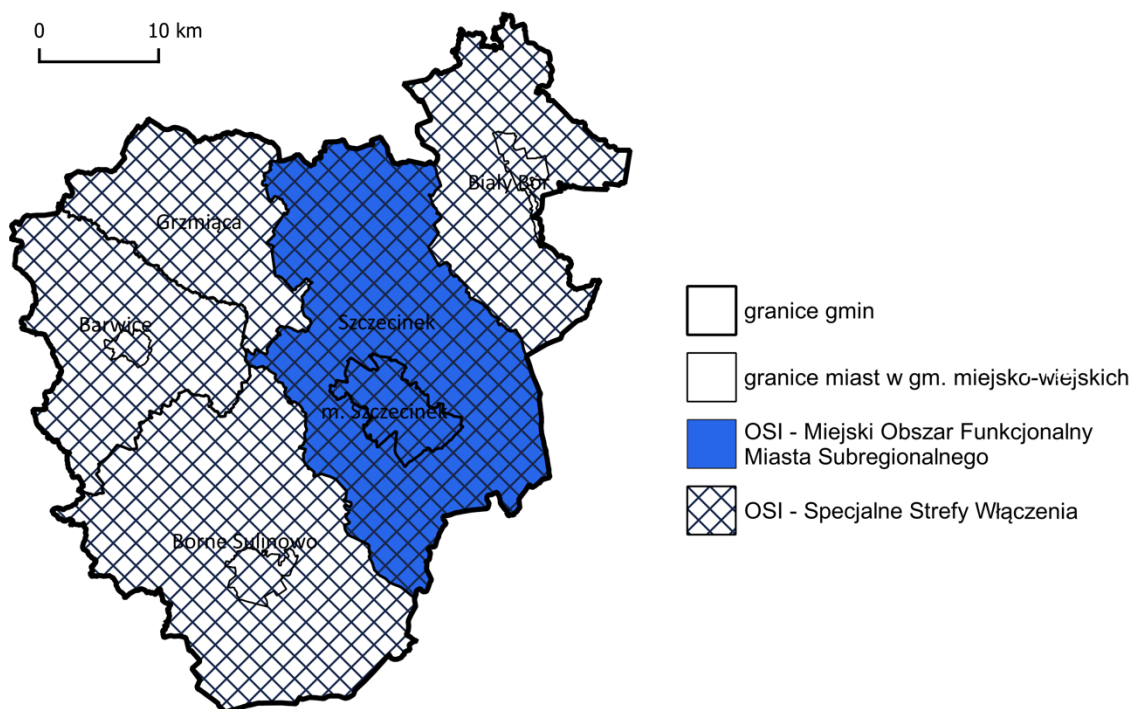
4.4.1. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa

W Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030 (przyjętej uchwałą Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego Nr VIII/100/19 z dnia 28.06. 2019 r.) stwierdzono, że identyfikacja i delimitacja OSI na terenie województwa zachodniopomorskiego odbywa się na bazie obszarów funkcjonalnych wskazanych w Planie Zagospodarowania Województwa Zachodniopomorskiego. Dwa z obszarów funkcjonalnych objęły swoim zasięgiem (w części lub w całości) obszar PPS:

- Obszar funkcjonalny o znaczeniu ponadregionalnym – **OF Specjalnej Strefy Włączenia** – obszar problemowy o szczególnej w skali województwa kumulacji niekorzystnych zjawisk społecznych, gospodarczych i przestrzennych, który obejmuje m.in. obszar całego Partnerstwa Powiatu Szczecineckiego;
- Obszar funkcjonalny o znaczeniu regionalnym – **OF Szczecinka – miejski obszar funkcjonalny miasta subregionalnego**, który obejmuje miasto Szczecinek i gminę wiejską Szczecinek.

W Strategii Województwa nie wskazano zestawów działań jednoznacznie dedykowanych dla w/w obszarów funkcjonalnych, stanowiących jednocześnie OSI.

Ryc. 22. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii województwa

Źródło: oprac. własne wg Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do r. 2030

4.4.2. Obszary strategicznej interwencji kluczowe dla gmin Partnerstwa, zakładane działania i rekomendacje

Terytorialny wymiar polityki rozwoju przejawia się w programowaniu rozwoju i podejmowaniu interwencji w stosunku do wskazanych obszarów strategicznej interwencji. Na obszarze PPS wskazuje się trzy, niżej wymienione obszary strategicznej interwencji (OSI) mające kluczowe znaczenie dla rozwoju gmin Partnerstwa oraz działania zakładane na tych obszarach. Wymienione w ramach zakładanych działań rekomendacje/propozycje korespondują z treścią projektów strategicznych opisanych w rozdziale 3.

I. OSI – Bieguny rozwoju – miasta i ośrodki gminne.

Zakładane działania:

- 1.1. Poprawa koordynacji i jakości zarządzania przestrzenią poprzez współpracę z innymi samorządami terytorialnymi i społecznością lokalną;

Rekomendacje:

- *Program szkoleniowo-treningowo-mentorski dla kadr samorządowych j.s.t. w zakresie zadań własnych gminy, w tym zarządzania strategicznego*
- *Powołanie, na poziomie Partnerstwa, wspólnej jednostki koordynacyjno-projektowej odpowiedzialnej za przygotowanie koncepcji i planów zagospodarowania przestrzennego*

- 1.2. Porządkowanie ekstensywnie zagospodarowanych struktur zabudowy, wzmacnianie ośrodków usługowych oraz jakości i atrakcyjności przestrzeni publicznych w obszarach centralnych miast w celu przywrócenia/wzmocnienia ich roli w układzie osadniczym oraz budowania tożsamości miejsca i poczucia lokalnej dumy mieszkańców;

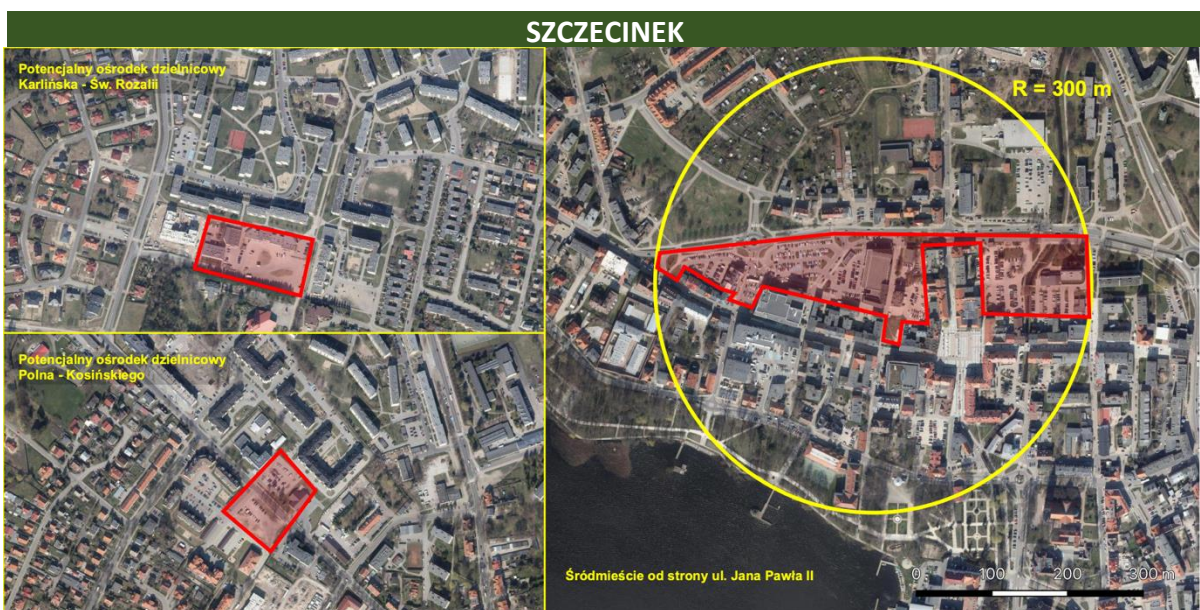
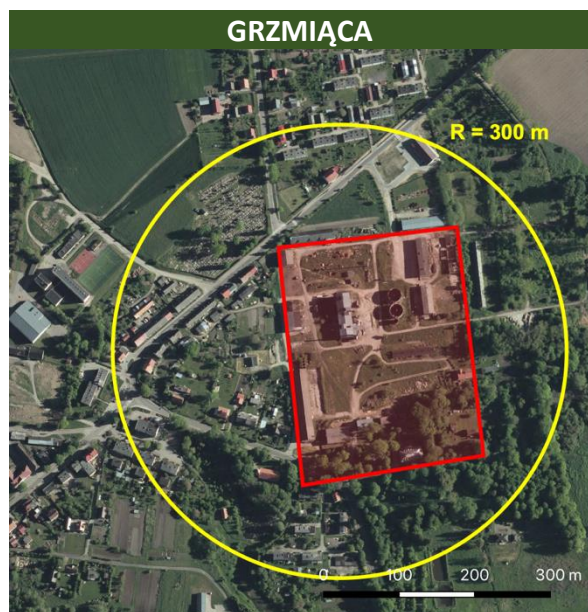
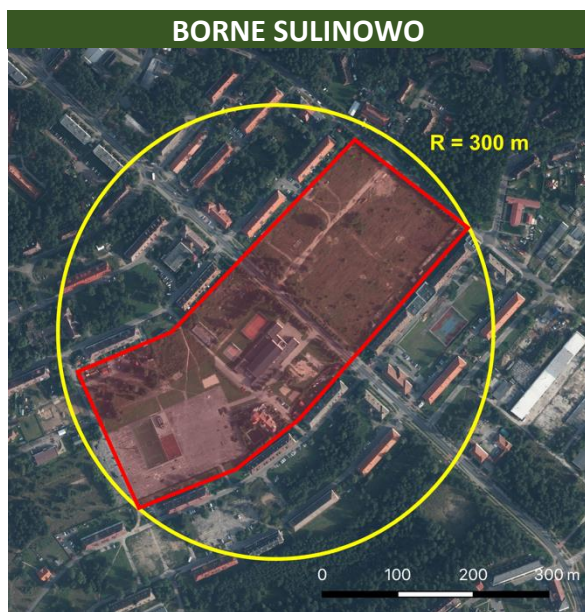
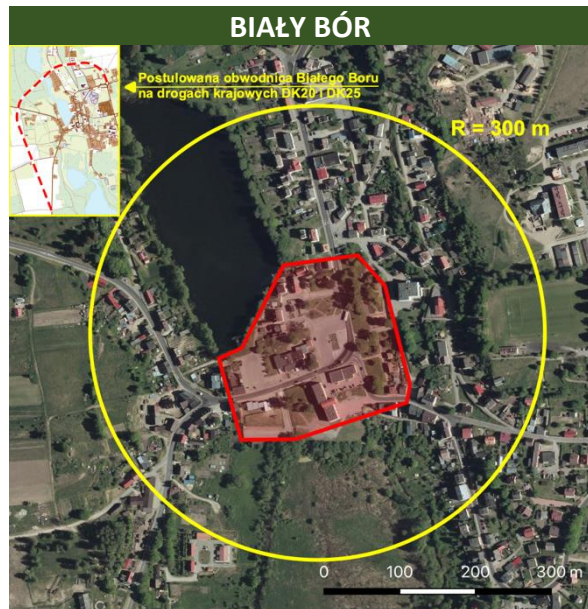
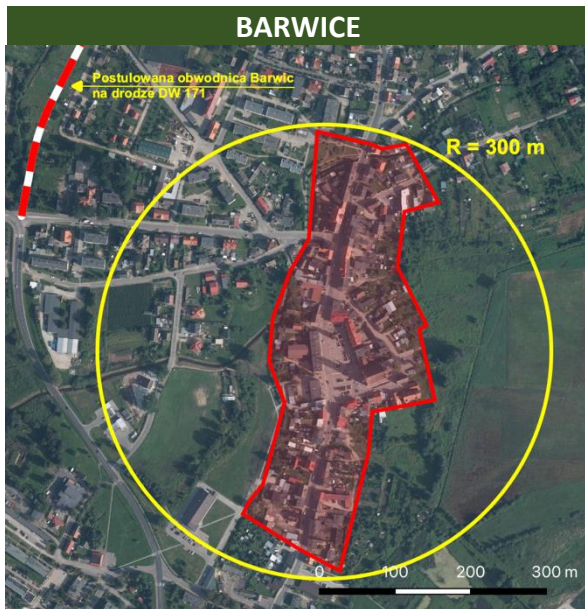
Rekomendacje:

- *Wyłonienie najlepszych koncepcji odbudowy/rozbudowy/rewitalizacji obszarów centralnych miast i miejscowości w drodze konkursów urbanistyczno-architektonicznych*
- *Przygotowanie projektów odbudowy, rozbudowy lub rewitalizacji, w tym ofert inwestycyjnych dla inwestorów zewnętrznych - mających na celu lepsze wykorzystanie zasobów terenów uzbrojonych oraz poprawę jakości życia mieszkańców*

Ryc. 23. Obszary centralne wskazane do odbudowy, rozbudowy lub rewitalizacji

Rysunek na następnej stronie. Kolorem czerwonym wskazano potencjalne lokalizacje działań mających na celu doskonalenie struktury funkcjonalno-przestrzennej ośrodków usługowych, w szczególności wzbogacenie ich oferty usługowej, budowę nowych mieszkań i stworzenie atrakcyjnych przestrzeni publicznych. Promień 300 m odpowiada 5 min. dojściu pieszemu.

Źródło: opracowanie własne na mapach BDOT10k i ortofotomapie z geoportal.gov.pl

- 1.3. Wzmacnianie powiązań transportowych w celu poprawy dostępności ośrodków usługowych w układzie osadniczym, w tym rozwój dróg rowerowych i rozwój komunikacji publicznej;

Rekomendacje:

- *Rozbudowa zintegrowanej sieci rowerowych, dostępowych do ośrodków usługowych i szkół jako alternatywy dla przemieszczania się*
- *Budowa przyjaznych i bezpiecznych przystanków oraz węzłów przesiadkowych transportu publicznego wraz z parkingami Park&Ride i Bike&Ride*

- 1.4. Poprawa jakości środowiska miejskiego, w tym ograniczanie hałasu i zanieczyszczenia powietrza poprzez ograniczenie niskiej emisji oraz ruchu samochodowego;

Rekomendacje:

- *Wyznaczanie stref bez samochodu lub z ograniczeniami dla ruchu samochodów (np. typu woonerf) szczególnie w centrach miast, w obrębie prestiżowych przestrzeni publicznych (np. rynek miejski) oraz w sąsiedztwie szkół i przedszkoli*

II. OSI – PPS w Specjalnej Strefie Włączenia.

Zakładane działania:

W ramach rozwoju gospodarczego i inicjowania przedsiębiorczości:

- 2.1. Zwiększenie aktywności zawodowej mieszkańców poprzez rozwój kompetencji zawodowych oraz przedsiębiorczości, realizacja obiektów wsparcia;

Rekomendacje:

- *Modernizacja infrastruktury oraz dostosowanie wyposażenia szkół ponadpodstawowych w zakresie zidentyfikowanych potrzeb edukacyjnych – we współpracy z lokalnymi przedsiębiorcami*
- *Utworzenie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości, realizacja inkubatora przedsiębiorczości / centrum produkcyjno-usługowego*
- *Organizacja ośrodków dokształcania i doskonalenia zawodowego*

- 2.2. Promowanie lokalnych zasobów (produktów tradycyjnych, regionalnych, ekologicznych), wspieranie i profilowanie specjalizacji regionalno-lokalnych (pszczelarstwo, rybactwo, myślistwo, przetwórstwo runa leśnego, produktów rolnych i ryb).

Rekomendacje:

- *Wykorzystanie wybranych zabudowań starych folwarków jako miejsca stworzenia inkubatora przedsiębiorczości dla przetwórstwa rolno-spożywczego, działalności edukacyjnej i promocyjnej, np. w systemie partnerstwa publiczno-prywatnego*

- 2.3. Wspieranie rozwoju agroturystyki, wykorzystującej lokalne zasoby i specjalizacje.

W ramach integracji oraz aktywizacji społecznej i kulturowej społeczności wiejskiej:

- 2.4. Wsparcie mieszkańców w realizacji działań mających na celu kultywowanie lokalnych tradycji i wzmocnienie tożsamości regionalnej;
- 2.5. Poszerzenie i wzbogacenie oferty kulturalnej i usług czasu wolnego opartych na lokalnych zasobach przyczyniające się do integracji społecznej i aktywizacji kulturowej, szczególnie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- 2.6. Promocja lokalnej twórczości kulturalnej, rzemieślniczej z wykorzystaniem lokalnego dziedzictwa, przyczyniającej się do wykreowania produktów lokalnych/regionalnych w oparciu o istniejące zasoby;
- 2.7. Wzmocnienie powiązań funkcjonalnych obszarów wiejskich z lokalnymi ośrodkami osadniczymi.

W ramach podniesienia atrakcyjności osiedleńczej i turystycznej obszaru:

- 2.8. Dostosowanie zagospodarowania przestrzeni wiejskiej do potrzeb gospodarczych i społecznych mieszkańców;
- 2.9. Edukacja zdrowotna, promocja zdrowia oraz profilaktyka chorób i zagrożeń zdrowotnych, dostęp do diagnostyki, leczenia, rehabilitacji i opieki, szczególnie osób niesamodzielnych i starszych;

Rekomendacje:

- *System wsparcia nieformalnych opiekunów osób niesamodzielnych i starszych przez instytucje publiczne i NGO-sy*

- 2.10. Rewitalizacja miejscowości mogących stanowić centra rozwoju usług turystycznych i działalności gospodarczej, w tym wykorzystanie dawnych zabudowań dworskich i folwarcznych - dostosowanie ich do nowych zadań;

Rekomendacje:

- *Wykreowanie wsi turystycznej Białowęż w oparciu o utworzony park kulturowy obejmujący cały historyczny obszar wsi*

- 2.11. Rozwój funkcji rekreacyjnej, sportowej i społeczno-kulturalnej obejmującej budowę i adekwatne wyposażenie obiektów, urządzenie i porządkowanie terenów zielonych, parków lub innych miejsc wypoczynku;
- 2.12. Promocja lokalnych wartości krajobrazu, tradycji architektonicznej, lokalnych form zabudowy i zagospodarowania, zieleni przydomowej i zieleni terenów otwartych (w tym utrzymywanie charakterystycznych zadrzewień przydrożnych);
- 2.13. Racjonalizacja wykorzystania przestrzeni produkcyjnej i osadniczej dzięki wspieraniu działań scaleniowych i zagospodarowania poscaleniowego;
- 2.14. Podejmowanie działań w zakresie ochrony przyrody i poprawy stanu środowiska.

W ramach poprawy warunków mieszkaniowych, dostępności komunikacyjnej i wyposażenia w infrastrukturę techniczną:

2.15. Poprawa dostępności komunikacyjnej obszarów wiejskich w wymiarze lokalnym, regionalnym i krajowym, w tym w relacji do najbliższego regionalnego bieguna wzrostu;

Rekomendacje:

- *Modernizacja - rozbudowa najstarszych elementów dostępnego układu dróg gminnych i powiatowych*

2.16. Uporządkowanie elementów tranzytowego, krajowego i wojewódzkiego układu drogowego stwarzających bariery rozwoju dla przecinanych miejscowości;

Rekomendacje:

- *Budowa obwodnic na drogach krajowych i wojewódzkich - obwodnice: Białego Boru, Barwic, Szczecinka, Gwdy Wielkiej*

2.17. Zwiększenie dostępności cyfrowej poprzez rozwój infrastruktury telekomunikacyjnej;

2.18. Rozwój infrastruktury OZE, w szczególności instalacji fotowoltaicznych (głównie na budynkach, na obszarach zabudowy lub na obiektach infrastruktury), małych elektrowni wodnych, elektrociepłowni wykorzystujących biomasę lub odpady;

2.19. Rozwój i poprawa dostępności do infrastruktury wodociągowej, kanalizacyjnej oraz lokalnych systemów grzewczych;

2.20. Porządkowanie gospodarki wodnej i rozwój małej retencji wodnej;

2.10. Poprawa zarządzania sektorem gospodarki odpadami.

III. OSI – Szlak Jezior Drawskich i Pętla Jezior Szczecineckich.

Zakładane działania:

3.1. Regulacja powiązań wodnych oraz rozwój technicznej infrastruktury wodnej na Szlaku Jezior Drawskich i Pętli Jezior Szczecineckich;

Rekomendacje:

- *Opracowanie koncepcji rozwoju szlaków wodnych, kajakowych i żeglarskich, łączących jeziora na planowanym Szlaku Jezior Drawskich i Pętli Jezior Szczecineckich*
- *Opracowanie niezbędnej dokumentacji technicznej oraz realizacja technicznej infrastruktury wodnej – kanałów, śluz, pochylni - na planowanych trasach turystyki wodnej*

3.2. Rewitalizacja miejscowości mogących stanowić centra rozwoju usług turystycznych i działalności gospodarczej, w tym wykorzystanie dawnych zabudowań dworskich i folwarcznych - dostosowanie ich do nowych zadań;

Rekomendacje:

- *Analizy atrakcyjności i potencjału turystycznego miejscowości typowanych jako centra turystyczne, koncepcje ich rewitalizacji i zagospodarowania (np. Gwda Wielka nad jez. Wielimie, Wierzchowo nad jez. Wierzchowo, Łubowo nad jez. Lubicko Wielkie oraz Piława i Borne Sulinowo nad jez. Pile)*
- *Przygotowanie projektów rewitalizacji i zagospodarowania, w tym ofert inwestycyjnych dla inwestorów zewnętrznych - mających na celu poprawę atrakcyjności inwestycyjnej oraz jak najlepsze wykorzystanie istniejących zasobów z uszanowaniem wymagań ochrony środowiska*

3.3. Rozwój infrastruktury turystycznej w obszarach Szlaku Jezior Drawskich i Pętli Jezior Szczecineckich;

Rekomendacje:

- *Opracowanie niezbędnej dokumentacji technicznej oraz realizacja infrastruktury turystyki wodnej – przystani żeglarskich, baz kajakowych, nadwodnych urzędzeń sportowo-rekreacyjnych*
- *Realizacja turystycznych tras pieszych i rowerowych łączących miejsca postoju - przystanie - z interesującymi zabytkami i obiektami*

3.4. Wykorzystanie potencjału uzdrowiskowego miejscowości turystycznych;

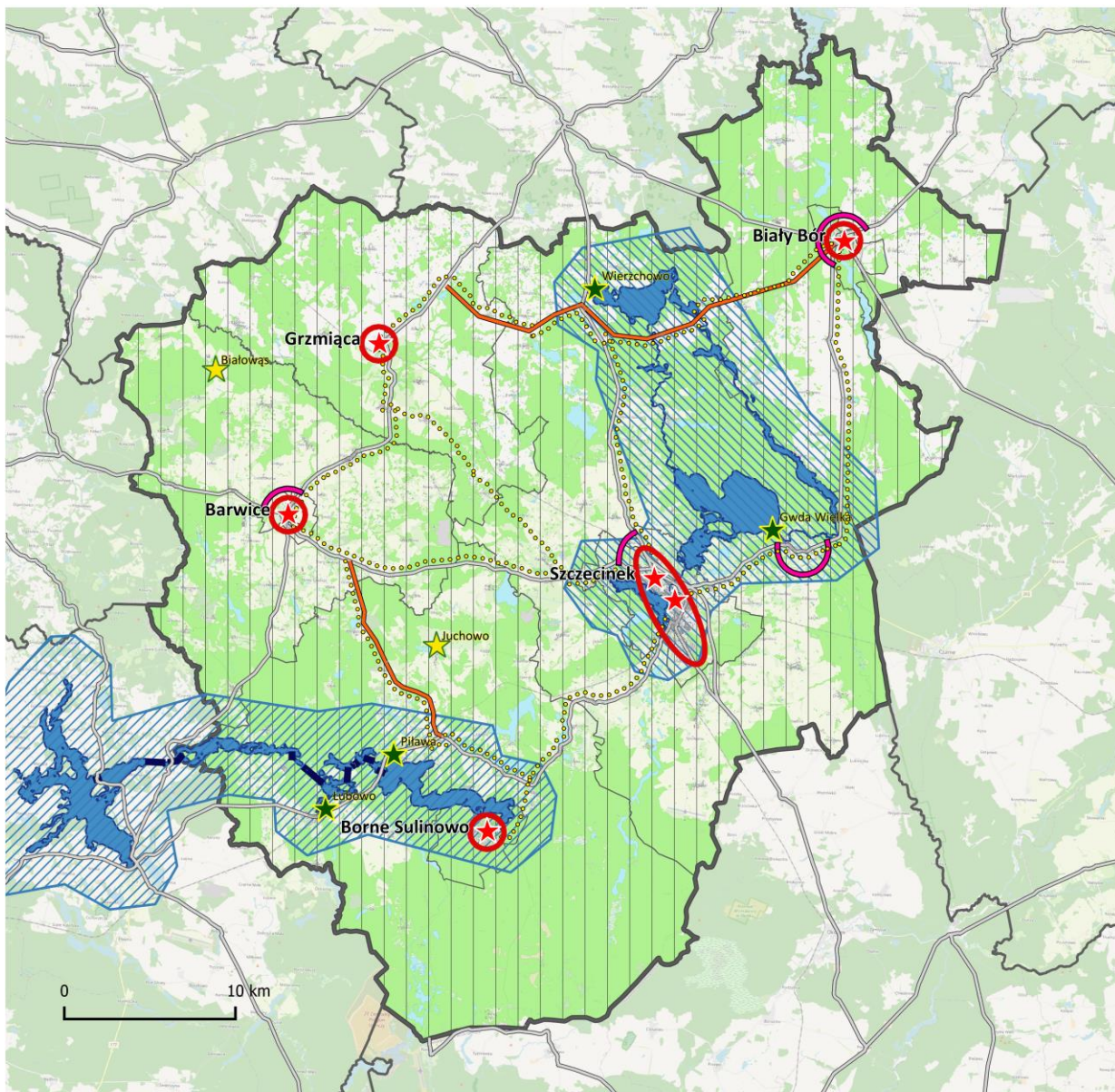
3.5. Aktywizacja lokalnych inicjatyw gospodarczych i społecznych, poprzez wykorzystanie potencjału podmiotów publicznych, prywatnych, organizacji pozarządowych i mieszkańców;

3.6. Wzmocnienie roli instytucji publicznych jako inicjatora nawiązywania partnerstw, współpracy z innymi instytucjami publicznymi, społeczeństwem i innymi interesariuszami na rzecz rozwoju regionu;

3.7. Działania w zakresie aktywnej ochrony środowiska przyrodniczego poprzez właściwe zagospodarowanie umożliwiające intensywne użytkowanie bez szkody dla środowiska.

Ryc. 24. Obszary strategicznej interwencji kluczowe dla gmin Partnerstwa

I OSI
Bieguny rozwoju
miasta i ośrodki gminne

★ Obszary do odnowy,
odbudowy lub rewitalizacji

○ Obwodnice warunkujące
rozwoj miejscowości

II OSI
PPS w specjalnej strefie włączenia

⋯ System dróg rowerowych
dostępnych do ośrodków i szkół

— Modernizacja - wzmocnienie
istniejących dróg

★ Lokalizacje funkcji strategicznych

III OSI
Pętla Szczecinecka
i Szlak Jezior Drawskich

▨ Pętla Szczecinecka

▨ Szlak Jezior Drawskich

■ Jeziora Pętli Szczecineckiej
i Szlaku Jezior Drawskich

— Proponowane szlaki wodne
łączące jeziora

★ Lokalizacje funkcji strategicznych

Źródło: opracowanie własne

5. Warunki i procedury obowiązujące w realizacji strategii

Procedura została dostosowana do aktualnej formy organizacyjnej PPS. W przypadku przekształcenia Partnerstwa w formę organizacyjną o wyższym stopniu zinstytucjonalizowania lub utworzenia ZIT na terenie PPS procedura wdrażania będzie musiała ulec stosownym zmianom, zgodnie z formą organizacyjną i/lub mechanizmem ZIT uwzględniając wymogi odpowiednich przepisów prawa, czy też instytucji zarządzających.

Ryc. 25. Podstawowe założenia przyświecające zasadom wdrażania oraz monitoringu i ewaluacji Strategii

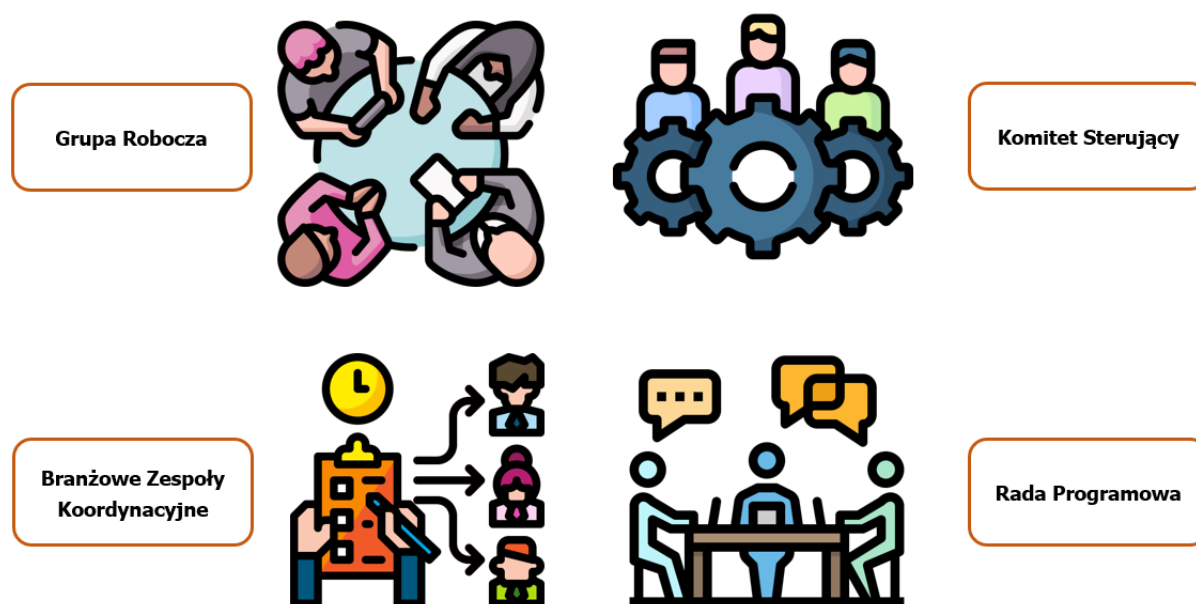

Źródło: opracowanie własne.

5.1. Instytucjonalny system wdrażania

Za wdrażanie Strategii odpowiadać będzie Komitet Sterujący, Rada Programowa oraz Grupa Robocza, w której funkcjonować będą Branżowe Zespoły Koordynacyjne.

Ryc. 26 Wdrażanie – aspekt podmiotowy

Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem zasobów <https://www.flaticon.com/>

5.1.1. Komitet Sterujący

Za bezpośrednią realizację Strategii odpowiedzialna będzie Grupa Robocza działająca pod kierownictwem Komitetu Sterującego. Funkcje Komitetu Sterującego pełnić będzie Rada Partnerstwa Powiatu Szczecineckiego. Komitet Sterujący posiada uprawnienia do podejmowania kluczowych decyzji i dysponowania zasobami niezbędnymi do wdrożenia Strategii oraz zdolność do właściwego reprezentowania interesów społeczności samorządowej. Komitet Sterujący udziela formalnych wytycznych oraz nieformalnych rad i wskazówek i wspiera wdrażanie Strategii swoim zaangażowaniem, gdy uprawnienia i moc sprawcza Grupy Roboczej są niewystarczające.

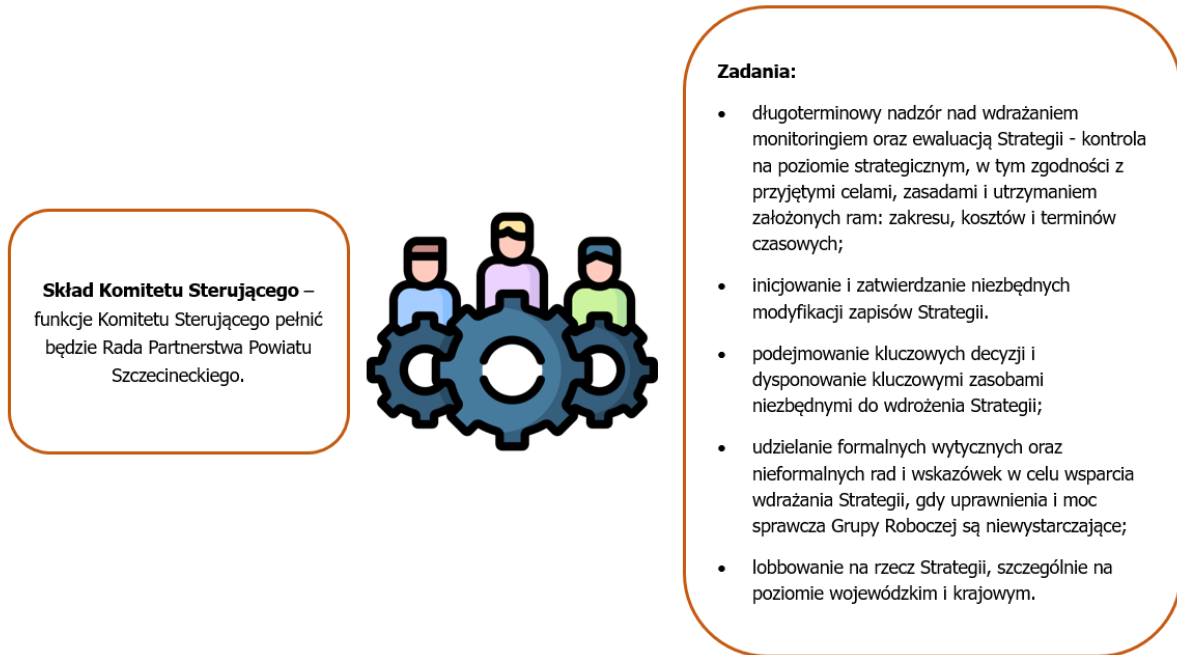
Komitet Sterujący będzie odpowiedzialny za długoterminowe nadzór nad wdrażaniem Strategii a także za nadzór nad jej monitoringiem oraz ewaluacją. Oznacza to kontrolę na poziomie strategicznym, w tym zgodności z przyjętymi celami, zasadami i utrzymaniem założonych ram: zakresu, kosztów i terminów czasowych oraz inicjowanie i zatwierdzanie niezbędnych modyfikacji zapisów Strategii. Komitet Sterujący będzie również odpowiedzialny za lobbowanie na rzecz Strategii, szczególnie na poziomie wojewódzkim i krajowym.

W ujęciu szczegółowym zadaniem Komitetu Sterującego będzie m.in.:

- formułowanie opinii i wiążących rekomendacji oraz podejmowanie decyzji dotyczących procesu wdrażania, monitorowania i ewaluacji Strategii oraz zatwierdzanie dokumentów sprawozdawczych;

- formułowanie opinii i wiążących rekomendacji oraz podejmowanie decyzji dotyczących modyfikacji Strategii oraz zatwierdzanie modyfikacji Strategii;
- nadzór funkcyjny i jakościowy nad pracą Grupy Roboczej.

Ryc. 27.   Komitet Sterujący

Źródło: opracowanie własne.

5.1.2. Grupa Robocza

Skład Grupy Roboczej tworzą przedstawiciele Partnerów Partnerstwa Powiatu Szczecineckiego oraz Liderzy Projektów, który zostali wskazani w fiskach projektowych. W obszarze wdrażania Strategii Grupa Robocza będzie odpowiedzialna za:

- realizację projektów ujętych w Strategii;
- aktualizację Raportu diagnostycznego oraz Strategii;
- przygotowanie posiedzeń Komitetu Sterującego PPS oraz Rady Programowej PPS;
- przeprowadzenie działań informacyjno -promocyjnych dotyczących wdrażania Strategii;
- wykonywanie innych czynności niezbędnych do prawidłowego wdrażania Strategii.

Ponadto GR będzie realizować zadania w zakresie monitoringu i ewaluacji opisane w rozdziale nr 6. Działalność Grupy Roboczej będzie realizowana na bieżąco i raportowana przez przedstawicieli BZK w trybie zwykłym lub nadzwyczajnym do Komitetu Sterującego. Raportowanie w trybie zwykłym odbywa się w cyklach

półrocznych, pierwszy cykl raportowania obejmie I połowę 2022 r. i zostanie przeprowadzony w lipcu 2022 r.

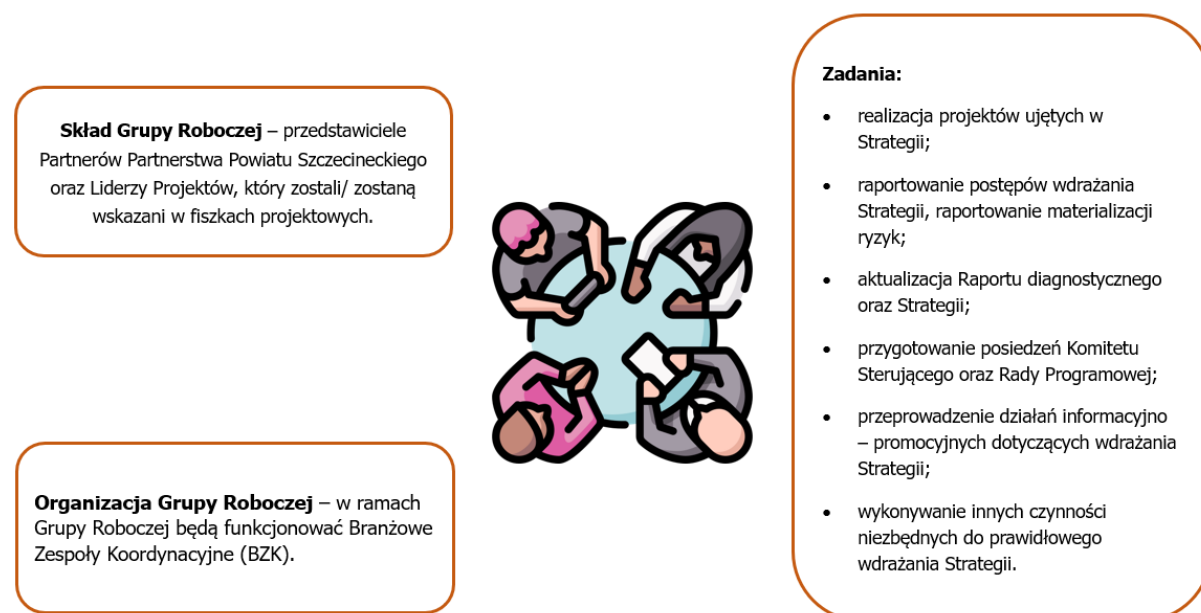
Grupa Robocza jest podzielona na Branżowe Zespoły Koordynacyjne (BZK):

- BZK ds. Gospodarki i Turystyki – BZK GT;
- BZK ds. Środowiska i Klimatu – BZK ŚK;
- BZK ds. Edukacji i Spraw Społecznych – BZK ESS;
- BZK ds. Przestrzeni i Komunikacji – BZK PK;
- BZK ds. Optymalizacji Zarządzania – BZK OZ.

W skład BZK będzie wchodzić po jednym specjalistę z danej branży z każdego j.s.t. tworzącego Partnerstwo oraz Liderzy Projektów. Do składu BZK można dopraszać osoby ze środowiska społeczno-gospodarczego obszaru. Grupa Robocza działa pod kierownictwem Koordynatora Grupy Roboczej, którego mianuje Komitet Sterujący.

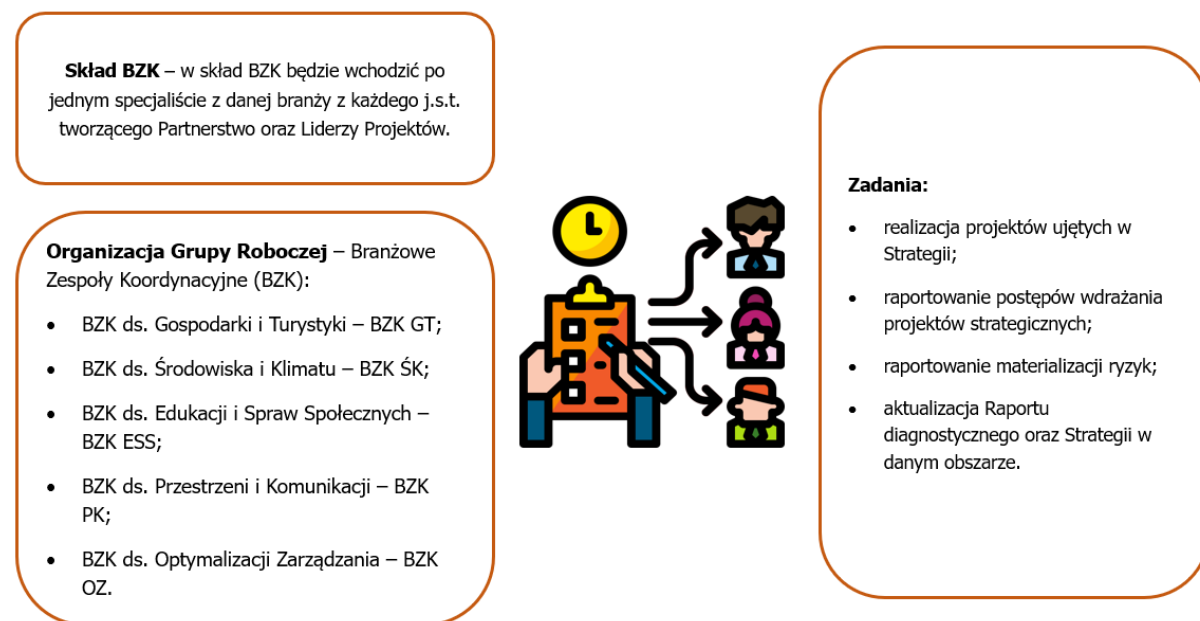
Grupa Robocza odpowiada przed Komitetem Sterującym. Grupa Robocza będzie koordynować i odpowiadać za realizację projektów strategicznych. Liderzy projektów realizują przedsięwzięcia zgodnie z zakresem, harmonogramem i kosztami, raportując postępy wdrażania, ryzyko i materializację ryzyka oraz zmiany w projekcie.

Ryc. 28. Grupa Robocza

Źródło: opracowanie własne.

Ryc. 29 Branżowe Zespoły Koordynacyjne

Źródło: opracowanie własne.

5.1.3. Rada programowa PPS

Rada pełni funkcję konsultacyjno-opiniodawczą w szczególności opiniuje zmiany w zapisów Strategii. W skład Rady wchodzi Przewodniczący oraz przedstawiciele: środowiska gospodarczego i środowiska społecznego. Przewodniczącemu Rady wybiera Komitet Sterujący. Szczegółowy zakres zadań Rady określa regulamin.

Ryc. 30. Rada Programowa

Źródło: opracowanie własne.

5.2. Procedura zmiany dokumentu

Procedura zmiany dokumentu ma na celu dostosowanie zapisów dokumentu do zmian zachodzących w otoczeniu lub zmian wynikających z dynamiki realizacji zapisów dokumentu, w tym w szczególności włączanie do Strategii nowych projektów strategicznych. Propozycję zmiany dokumentu może zgłosi:

- Przewodniczący Rady Programowej w imieniu Rady Programowej;
- Koordynator Grupy Roboczej w imieniu Grupy Roboczej i na wniosek Branżowego Zespołu Koordynacyjnego;
- każdy członek Komitetu Sterującego.

Wniosek o zmianę musi w szczególności zawierać uzasadnienie wnioskowanej zmiany z uwzględnieniem uzasadnienia braku możliwości realizacji Strategii w zatwierdzonym kształcie. Wniosek musi uzyskać większość głosów Komitetu Sterującego.

6. System monitoringu i oceny skuteczności realizacji strategii

Procedura została dostosowana do aktualnej formy organizacyjnej PPS. W przypadku przekształcenia Partnerstwa w formę organizacyjną o wyższym stopniu zinstytucjonalizowania lub utworzenia ZIT na terenie PPS procedura monitoringu i ewaluacji będzie musiała ulec stosownym zmianom, zgodnie z formą organizacyjną i/lub mechanizmem ZIT.

6.1. Monitoring

Integralną częścią Strategii jest monitorowanie i ewaluacja efektów jego wdrażania. Sformułowanego dokumentu nie należy traktować jako dokumentu zamkniętego, który ma obowiązywać cały czas w niezmienionym kształcie, gdyż funkcjonująca jego postać została ukształtowana w określonych warunkach społecznych, ekonomicznych oraz politycznych, które są stanami dynamicznymi. Dlatego też osiągnięcie założonych celów wymaga systematycznego monitorowania zmian wewnętrznych oraz zewnętrznych uwarunkowań rozwoju danej jednostki, ciągłej obserwacji oraz oceny pozytywnych i negatywnych doświadczeń przy wdrażaniu Strategii, a także wdrażania programów korygujących odstępstwa od uprzednio przyjętych planów¹.

Monitorowanie można zdefiniować jako proces systematycznego zbierania i analizowania ilościowych i jakościowych informacji na temat wdrażanych w ramach Strategii projektów, mający na celu zapewnienie zgodności realizacji z wcześniej zatwierdzonymi założeniami i celami. Monitorowanie bazuje na analizie informacji, której podstawą są wskaźniki i jest to proces współbieżny z harmonogramem.

Głównymi obszarami monitorowania są wyznaczone wskaźniki. Jest nią również modyfikowanie dalszych poczynań w taki sposób, aby osiągnąć zakładane cele w przyszłości. Dlatego też kluczowym elementem monitorowania jest

---

¹ „System monitorowania i ewaluacji strategii. Nowotarski — nowotarski. Samorząd zorientowany projektowo”, Nowy Targ 2012, s. 17–18.

wpracowanie takich technik zbierania informacji, które będą jak najbardziej miarodajnie odzwierciedlały efektywność prowadzonych działań².

Dla miarodajnej oceny realizacji przyjętych założeń potrzebne są konkretne dane ilościowe o charakterze statystycznym, które po przetworzeniu powinny zostać ujęte w serie wskaźników. Dzięki tym wskaźnikom można określić poziom wyjściowy oraz stopień osiągnięcia zakładanych celów. Aby proces opracowywania, monitorowania i ewaluacji dokumentu przebiegał bez problemów, a jego efekt był zgodny z oczekiwaniami, to oprócz opracowania struktury organizacyjnej procesu niezbędne jest określenie i opisanie modelu współpracy zawierającego dokładny opis ról, funkcji i zadań poszczególnych jego członków:

Grupa robocza:

W obszarze monitoringu GR odpowiada za systematyczny monitoring procesu wdrażania Strategii, w tym:

- w sposób usystematyzowany gromadzi dostarczane przez BZK informacje o stanie realizacji projektów strategicznych – systematyka gromadzenia danych nie jest uregulowana zapisami Strategii (element zarządzania niskiego poziomu) i pozostaje w gestii GR;
- opracowuje półroczne raporty ze stanu realizacji Strategii i przedstawia je do zatwierdzenia Komitetu Sterującego;
- na podstawie zatwierdzonych raportów półrocznych sporządza roczny raport o stanie realizacji Strategii i przedstawia go do zatwierdzenia Komitetowi Sterującemu;
- na podstawie rocznych raportów sporządza raport końcowy i przedstawia go do zatwierdzenia Komitetowi Sterującemu.

Komitet Sterujący:

- zatwierdza półroczne i roczne raporty o stanie realizacji Strategii oraz raport końcowy;
- na podstawie raportów wskazuje wprowadzenie ewentualnych zmian do Strategii;
- przedstawia do publicznej informacji raporty o stanie realizacji Strategii.

Przyjęto następujący schemat raportowania w trybie zwykłym:

---

² „System monitorowania i ewaluacji strategii. Nowotarski – nowatorski. Samorząd zorientowany projektowo”, Nowy Targ 2012, s. 19.

Tabela 12. Schemat raportowania

Kto raportuje	Do kogo raportuje	Szczegóły
BZK	Grupa Robocza	Nie określa się sposobu raportowania BZK do Grupy Roboczej – uznano, że na niskim szczeblu wdrażania Strategii zaangażowane osoby same wyznaczą sposoby komunikacji, w tym raportowania zgodnie ze specyfiką danego przedsięwzięcia.
Grupa Robocza	Komitet Sterujący	Półroczne raporty o prowadzonych działaniach.
Komitet Sterujący	Samorządy Partnerów	Na podstawie dostarczonych półrocznych raportów sporządza roczny raport o stanie wdrażania Strategii, który podaje się do wiadomości Samorządów Partnerów. Na podstawie rocznych raportów sporządza Raport końcowy.

Źródło: opracowanie własne.

Wprowadza się także raportowanie w trybie nadzwyczajnym. Przestanką do zastosowania tego trybu jest materializacja ryzyk właściwych dla danego projektu.

Prawidłowo przeprowadzony proces monitoringu strategicznego w oparciu o wyżej wskazany schemat postępowania powinien przynieść korzyści w postaci:

- pozyskiwania danych pozwalających dokonać oceny postępu w realizacji Strategii i jej wpływu na rozwój jednostki;
- efektywnej realizacji zadań zapisanych w Strategii;
- osiągnięcia założonych rezultatów;
- identyfikacji ewentualnych opóźnień lub nieprawidłowości w realizacji zadań i działań;
- podejmowania działań naprawczych;

- wniosków z systematycznie prowadzonego procesu monitorowania dokumentu strategicznego;
- wniosków z prowadzonego monitoringu, które mogą być również podstawą do przyjęcia założeń rozwoju strategicznego w następnym okresie.

6.2. Ewaluacja

Ewaluacja jest funkcjonalnie powiązana z monitoringiem, gdyż jest on podstawowym źródłem informacji (danych wtórnych) bardzo istotnych z punktu widzenia wykonujących ewaluację Strategii. Efektywność i skuteczność funkcjonowania systemu monitoringu w dużej mierze determinuje jakość i rzetelność oraz koszt przeprowadzonych badań ewaluacyjnych. Terminem ewaluacja nazywa się ocenę realizacji dokumentu pod względem skuteczności, efektywności, użyteczności i trwałości zaplanowanych oraz wdrażanych działań zgodnych z celami zapisanymi w dokumencie.

Głównymi obszarami ewaluacji są wyznaczone działania oraz wskaźniki. Istotą prowadzenia ewaluacji tychże obszarów jest wyciągnięcie wniosków z tego, jakie zadania w określonych kierunkach zadań zostały zrealizowane. Jest nią również modyfikowanie dalszych poczynań w taki sposób, aby osiągnąć zakładane cele w przyszłości.

Proces ewaluacji uwzględnia systematyczne badanie wskaźników. Ewaluacja wykonywana jest jednorazowo, po zakończeniu okresu wdrażania Strategii na podstawie raportów monitoringowych. Odpowiedzialność za ewaluację Strategii:

- Grupa Robocza – przygotowanie raportów ewaluacyjnych;
- Komitet Sterujący – zatwierdzanie i podawanie do publicznej wiadomości wyników raportów ewaluacyjnych.

Tabela 13. Tabela wskaźników produktu i rezultatu

Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość bazowa (rok 2021)	Wartość docelowa (wynikająca z horyzontu strategii)	Źródło danych	Częstotliwość pomiaru
Liczba przeprowadzonych szkoleń [P]	szt.	0,00	> 0,00	Raport GR	Rocznie
Liczba przeprowadzonych treningów mentorskich [P]	szt.	0,00	> 0,00	Raport GR	Rocznie
Liczba osób, które zostały przeszkolone w ramach projektu [P]	os.	0,00	> 0,00	Raport GR	Rocznie
Liczba osób, które podniosły kompetencje w wyniku udziału w projekcie [R]	os.	0,00	> 0,00	Raport GR	Rocznie
Liczba utworzonych centrów wspierających przedsiębiorczość [P]	szt.	0,00	1,00	Raport GR	Rocznie
Liczba utworzonych inkubatorów przedsiębiorczości [P]	szt.	0,00	1,00	Raport GR	Rocznie
Liczba podmiotów korzystających z usług centrów wspierających przedsiębiorczość [R]	szt.	0,00	> 0,00	Raport GR	Rocznie
Liczba podmiotów korzystających z usług inkubatorów przedsiębiorczości [R]	szt.	0,00	> 0,00	Raport GR	Rocznie
Liczba opracowanych master planów turystycznych [P]	szt.	0,00	1,00	Raport GR	Rocznie
Liczba zrealizowanych inwestycji w infrastrukturę turystyczną [P]	szt.	0,00	> 0,00	Raport GR	Rocznie
Liczba przeprowadzonych kampanii promocyjnych [P]	szt.	0,00	> 0,00	Raport GR	Rocznie

Liczba turystów odwiedzających obszar PPS [R]	os.	0,00	> 0,00	Raport GR	Rocznie
Liczba opracowanych dokumentów strategicznych/ planistycznych w zakresie przeciwdziałania zmianom klimatu [P]	szt.	0,00	1,00	Raport GR	Rocznie
Liczba budynków poddanych kompleksowej, głębokiej termomodernizacji [P]	szt.	0,00	> 0,00	Raport GR	Rocznie
Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła [P]	szt.	0,00	> 0,00	Raport GR	Rocznie
Liczba zamontowanych/ wybudowanych instalacji OZE [P]	szt.	0,00	> 0,00	Raport GR	Rocznie
Moc zamontowanych/ wybudowanych instalacji OZE [P]	MW	0,00	> 0,00	Raport GR	Rocznie
Ilość zaoszczędzonej energii pierwotnej [R]	kWh/r	0,00	> 0,00	Raport GR	Rocznie
Ilość zaoszczędzonej energii końcowej [R]	GJ/r	0,00	> 0,00	Raport GR	Rocznie
Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej [R]	kWh/r	0,00	> 0,00	Raport GR	Rocznie
Produkcja energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych [R]	kWh/r	0,00	> 0,00	Raport GR	Rocznie
Produkcja energii cieplnej ze źródeł odnawialnych [R]	kWh/r	0,00	> 0,00	Raport GR	Rocznie
Redukcja emisji gazów cieplarnianych [R]	MgeCO2/r	0,00	> 0,00	Raport GR	Rocznie
Liczba utworzonych miejsc wsparcia opiekunów nieformalnych osób zależnych [P]	szt.	0,00	1,00	Raport GR	Rocznie
Liczba opiekunów nieformalnych osób zależnych objętych wsparciem [R]	os.	0,00	> 0,00	Raport GR	Rocznie
Liczba osób zależnych objętych wsparciem [R]	os.	0,00	> 0,00	Raport GR	Rocznie
Liczba zrealizowanych programów profilaktyki zdrowotnej [P]	szt.	0,00	1,00	Raport GR	Rocznie

Liczba osób biorących udział w programach profilaktyki zdrowotnej [R]	os.	0,00	> 0,00	Raport GR	Rocznie
Liczba osób objętych działaniami projektowymi [P]	os.	0,00	> 0,00	Raport GR	Rocznie
Liczba organizacji społecznych zaangażowanych w realizację projektu [R]	szt.	0,00	> 0,00	Raport GR	Rocznie
Liczba lokalnych liderów zaangażowanych w realizację projektów [R]	os.	0,00	> 0,00	Raport GR	Rocznie
Długość zmodernizowanych dróg [P]	km	0,00	> 0,00	Raport GR	Rocznie
Długość wybudowanych/ przebudowanych/ zmodernizowanych dróg/ ścieżek/ szlaków rowerowych [R]	km	0,00	> 0,00	Raport GR	Rocznie
Długość wybudowanej sieci szerokopasmowego Internetu [P]	km	0,00	> 0,00	Raport GR	Rocznie
Liczba osób potencjalnie objętych zasięgiem nowo wybudowanych sieci szerokopasmowego Internetu [R]	os.	0,00	> 0,00	Raport GR	Rocznie

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 14. Tabela wskaźników rezultatu strategicznego na potrzeby monitoringu celów strategicznych wraz z informacjami niezbędnymi do monitoringu

Nazwa wskaźnika	Nr celu strategicznego	Jednostka miary	Pożądana zmiana wskaźnika	Źródło danych	Częstotliwość pomiaru	Uwagi
Liczba ludności	2, 4, 5, 6	os.	co najmniej redukcja dynamiki spadku	Raport GR	Na zakończenie wdrażania Strategii	Osiągnięcie wskaźnika jest uzależnione od czynników zewnętrznych
Liczba podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON	1, 2, 3	szt.	wzrost	Raport GR	Na zakończenie wdrażania Strategii	Osiągnięcie wskaźnika jest uzależnione od czynników zewnętrznych
Liczba turystów odwiedzających obszar PPS	1, 2, 3, 4	os.	wzrost	Raport GR	Na zakończenie wdrażania Strategii	Osiągnięcie wskaźnika jest uzależnione od czynników zewnętrznych

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 15. Wdrażanie, monitoring, ewaluacja – instytucjonalny podział zadań

Etap	Grupa Robocza	Komitet Sterujący	Rada Programowa
<p>Wdrażanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • realizacja projektów ujętych w Strategii; • aktualizacja Raportu diagnostycznego oraz Strategii; • przygotowanie posiedzeń Komitetu Sterującego PPS oraz Rady Programowej PPS; • przeprowadzenie działań informacyjno - promocyjnych dotyczących wdrażania Strategii; • wykonywanie innych czynności niezbędnych do prawidłowego wdrażania Strategii 	<ul style="list-style-type: none"> • Komitet Sterujący będzie odpowiedzialny za długoterminowe nadzór nad wdrażaniem Strategii a także za nadzór nad jej monitoringiem oraz ewaluacją. • Komitet Sterujący udziela formalnych wytycznych oraz nieformalnych rad i wskazówek i wspiera wdrażanie Strategii swoim zaangażowaniem, gdy uprawnienia i moc sprawcza Grupy Roboczej są niewystarczające. • Zadania szczegółowe: • formułowanie opinii i wiążących rekomendacji dotyczących procesu wdrażania, monitorowania i ewaluacji Strategii oraz zatwierdzanie dokumentów sprawozdawczych; • formułowanie opinii i wiążących rekomendacji dotyczących modyfikacji 	<ul style="list-style-type: none"> • konsultowanie i opiniowanie zmian w zapisach Strategii; • konsultacje wdrażania projektów; • inicjowanie nowych projektów; • udział w opiniowaniu innych dokumentów strategicznych/ analiz, które mogą się pojawić na etapie wdrożeniowym;

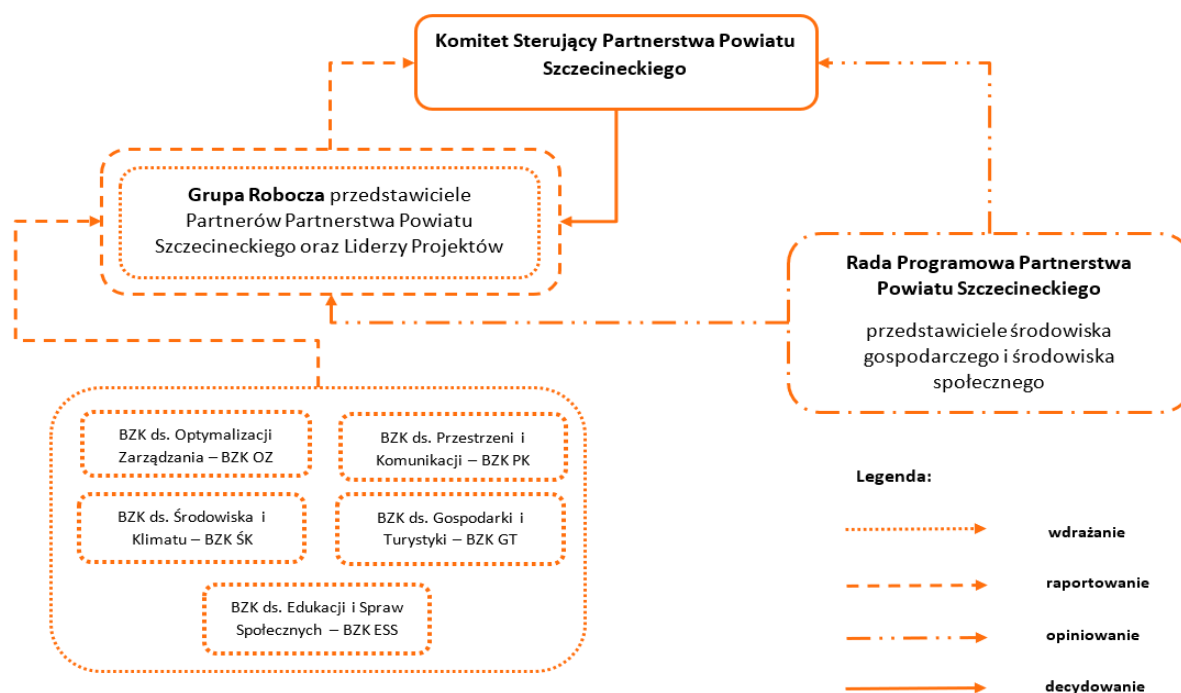

		<p>Strategii oraz zatwierdzanie modyfikacji Strategii;</p> <ul style="list-style-type: none"> • nadzór funkcyjny i jakościowy nad pracą Grupy Roboczej 	
Monitoring	<ul style="list-style-type: none"> • w sposób usystematyzowany gromadzi dostarczane przez BZK informacje o stanie realizacji projektów strategicznych – systematyka gromadzenia danych nie jest uregulowana zapisami Strategii (element zarządzania niskiego poziomu) i pozostaje w gestii GR; • opracowuje półroczne raporty ze stanu realizacji Strategii i przedstawia je do zatwierdzenia Komitetu Sterującego; • na podstawie zatwierdzonych raportów półrocznych sporządza roczny raport o stanie realizacji Strategii i przedstawia go do zatwierdzenia Komitetowi Sterującemu; 	<ul style="list-style-type: none"> • zatwierdza półroczne i roczne raporty o stanie realizacji Strategii oraz raport końcowy; • przedstawia do publicznej informacji raporty o stanie realizacji Strategii. 	<ul style="list-style-type: none"> • opiniowanie raportów monitoringowych;

	<ul style="list-style-type: none"> na podstawie rocznych raportów sporządza raport końcowy i przedstawia go do zatwierdzenia Komitetowi Sterującemu 		
Ewaluacja	<ul style="list-style-type: none"> przygotowanie raportów ewaluacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> zatwierdzanie i podawanie do publicznej wiadomości wyników raportów ewaluacyjnych. 	<ul style="list-style-type: none"> opiniowanie raportów monitoringowych;

Źródło: opracowanie własne.

Ryc. 31. Schemat przepływu zarządzania dla wdrażania Strategii

Źródło: opracowanie własne.

7. Opis procesu zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych

Przygotowanie i realizacja Strategii zakłada współuczestnictwo Interesariuszy. W Partnerstwie Powiatu Szczecineckiego znaleźli się w wśród nich m.in. przedstawiciele biznesu, rolników, organizacji pozarządowych, radni samorządowi a także lokalne autorytety wskazane przez wójtów, burmistrzów i starostę.

7.1. Partycypacja społeczna na etapie przygotowania strategii

Udział interesariuszy w tworzeniu Strategii był znaczący i można go podzielić na dwa etapy. **Etap I (w ramach prac diagnostycznych (grudzień 2020-kwiecień 2021), który obejmował:**

1. Badania społeczne – badania społeczne przeprowadzono w okresie grudzień 2020-styczeń 2021, w które zaangażowano różne grupy respondentów. I tak:

- w ogólnym badaniu opinii mieszkańców na temat jakości życia w PPS wzięło udział 604 mieszkańców obszaru;
- w badaniu zbierającym opinię lokalnych liderów uczestniczyło 49 osób;
- w badaniu opinii młodzieży swoimi poglądami podzieliło się 329 uczniów ostatnich klas szkół średnich z tego obszaru.

2. Konsultacje internetowe projektu raportu diagnostycznego – projekt raportu zawieszony był na stronach internetowych wszystkich jednostek samorządu terytorialnego – Partnerów PPS. Z konsultacji internetowych sporządzono protokół zgłoszonych uwag i propozycji.

3. Bezpośrednie spotkania z Interesariuszami (lokalnymi liderami) – odbyło się spotkania on-line z lokalnymi liderami wskazanymi w poszczególnych gminach przez starostów, burmistrzów i wójtów.

4. Praca z Grupą Roboczą – w Grupie Roboczej znaleźli się reprezentanci wszystkich urzędów gmin i powiatów PPS. Spotkania odbywały się głównie zdalnie (on-line), co było konsekwencją stanu epidemii. Praca Grupy Roboczej podzielona była na 5 zespołów tematycznych, ds.:

- badań społecznych;
- analiz statystycznych;
- matrycy celów;
- problemów, barier i deficytów;
- zasobów i czynników rozwoju.

5. Praca z Radą Partnerstwa – w Radzie Partnerstwa znaleźli się wójtowie, burmistrzowie i starostowie wszystkich siedmiu JST tworzących PPS. Z Radą Partnerstwa dwukrotnie konsultowano (on-line) projekty raportu diagnostycznego w jego początkowej i ostatecznej wersji.

Etap II dotyczył prac związanych z określaniem celów strategicznych, opracowania fiszek projektów strategicznych oraz opracowania pozostałych rozdziałów strategii. Etap II obejmował:

1. Warsztaty strategiczne – w miesiącu czerwcu przeprowadzono 8 spotkań warsztatowych z udziałem członków Rady Partnerstwa, Grupy Roboczej, zaproszonych lokalnych liderów, przedstawicieli Urzędu Marszałkowskiego WZ i organizacji społecznych (min. LGD-ów i LOT-ów) oraz przedstawicieli innych instytucji. Warsztaty miały ogromne znaczenie w procesie artykułowania propozycji celów strategicznych i koncepcji projektów strategicznych. Warsztaty były również okazją do dzielenia się doświadczeniami, poszerzenia wiedzy z zakresu określonej dziedziny oraz sposobów organizacji i finansowania przedsięwzięć przez JST.

2. Spotkania z członkami GR i RP – spotkania z członkami RP i GR odbyły się bezpośrednio w Szczecinku oraz w formule on-line. Poświęcone były przede wszystkim zaopiniowaniu propozycji listy celów i listy projektów strategicznych przygotowanych przez doradców Partnerstwa na podstawie wyników prac warsztatowych. W trakcie spotkań zgłoszono szereg uwag, które okazały się pomocne w komasowaniu niektórych projektów i uzupełnieniu zapisów niektórych fiszek projektowych. Spotkania służyły również wyrażeniu opinii do projektów zapisów poszczególnych rozdziałów strategii.

3. Spotkania z pozostałymi interesariuszami – odbyły się dwa spotkania z przedstawicielami szkoły podstawowej z Radowa Małego i Fundacji im. Prof. Karłowskiego z Juchowa w sprawie projektu rewitalizacji obszarów wiejskich w oparciu o doświadczenia obydwu podmiotów w zakresie niekonwencjonalnych metod nauczania w szkołach wiejskich, produkcji zdrowej żywności, organizacji i funkcjonowaniu przedsiębiorstw społecznych.

4. Umieszczenie wstępnego projektu strategii na stronach internetowych JST oraz organizacji społecznych – na podstawie wyrażonych przez mieszkańców i lokalnych

liderów opinii sporządzono protokół zgłoszonych uwag i propozycji, których rozstrzygnięcie powierzono Radzie Partnerstwa.

7.2. Partycypacja społeczna na etapie realizacji strategii

Współdziałanie interesariuszy w realizacji *Strategii* jest jednym z warunków jej sukcesu. Organizatorem działań włączających poszczególne grupy interesariuszy w proces realizacji *Strategii* powinna być Grupa Robocza. Na etapie wdrażania *Strategii* powołana zostanie Rada Programowa złożona z przedstawicieli społecznych.

Sposoby angażowania interesariuszy w bieżącą realizację, a także ocenę postępu wdrażania *Strategii* będą polegać na uruchomieniu:

- a) systemu zbierania, selekcji i wsparcia realizacji wartościowych przedsięwzięć lokalnych wzmacniających efekty realizacji projektów strategicznych;
- b) serii tzw. paneli obywatelskich lub badań sondażowych w kwestiach wymagających ważnych (długofalowych / kosztochłonnych) decyzji dotyczących całego obszaru Partnerstwa;
- c) badań sondażowych i ankiet wśród usługobiorców, oceniających poszczególne etapy realizacji strategii – raz do roku;
- d) badań ankietowych wśród turystów – raz do roku;
- e) badań ankietowych wśród mieszkańców, uczniów szkół średnich, lokalnych liderów i przedsiębiorców będących systematyczną (raz do roku) kontynuacją badań społecznych zainicjowanych podczas badań diagnostycznych w ramach projektu CWD, rozszerzonych o kolejne zagadnienia (np. ocena Zielonego Ładu, transformacji energetycznej);
- f) warsztatów i konferencji z udziałem interesariuszy na temat efektów realizacji strategii, koniecznych modyfikacji, uzupełnień, itp. – raz do roku.

Dla poszerzenia dialogu nt. stojących przed Partnerstwem wyzwań i dla nadania im wymiaru ponadlokalnego, a nawet ponadregionalnego, warto podjąć się organizacji cyklicznego (raz na dwa lata) **Kongresu Obywatelskiego Partnerstwa Powiatu Szczecineckiego**, który mógłby gromadzić szerokie grono mieszkańców oraz przedstawicieli instytucji i organizacji z obszaru PPS.

Taki kongres powinien stanowić szeroką płaszczyznę do dyskusji na temat aktualnej sytuacji i uwarunkowań społeczno-gospodarczych, a także pożądanых kierunków zmian na obszarze PPS.

7.3. Partycypacja społeczna na etapie oceny efektów strategii

Partycypacja społeczna na etapie oceny efektów strategii polegać będzie na zapewnieniu szerokiego udziału mieszkańców w:

- badaniach sondażowych na temat oceny procesów, które zaszły na obszarze partnerstwa w trakcie i po zakończeniu wdrażania strategii;
- badaniach fokusowych dot. zmian jakości życia na obszarze Partnerstwa w okresie 10 lat wdrażania Strategii;
- debatach z władzami publicznymi i parterami społeczno-gospodarczymi na temat efektów zrealizowanych działań.

Organizatorem wszystkich przedsięwzięć będzie Grupa Robocza na zlecenie Komitetu Sterującego oraz we współpracy z Radą Programową.

8. Źródła finansowania – potencjalne źródła finansowania dla poszczególnych projektów

Kluczowymi źródłami finansowania *Strategii* będą instrumenty funkcjonujące w ramach różnych polityk UE. Najważniejszą rolę odegrają tu Polityka Spójności UE, Wspólna Polityka Rybołówstwa, Wspólna Polityka Rolna oraz *Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększenia Odporności* w ramach Europejskiego Planu Odbudowy.

Przygotowywana przez rząd tzw. **Umowa Partnerstwa dla realizacji Polityki Spójności 2021-2027 w Polsce** określi strategiczne kierunki wykorzystania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+), Funduszu Spójności (FS), Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (FST) i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury (EFMRA) w latach 2021-2027.

Należy założyć, że przy realizacji *Strategii* możliwe będzie wykorzystanie środków EFRR, EFS+, FS oraz EFMRA. Będą one dostępne przede wszystkim w ramach następujących programów³:

- 1) Fundusze Europejskie dla Pomorza Zachodniego ze wstępną alokacją na poziomie 1 207 295 tys. EUR (EFRR) i 403 914 tys. EUR (EFS+);
- 2) następcą Programu Operacyjnego Ryby ze wstępną alokacją na poziomie krajowym w wysokości 512 mln EUR (EFMRA).

Inne uruchamiane na mocy Umowy Partnerstwa programy, które mogą ewentualnie wesprzeć realizację *Strategii* to:

- 1) Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki;
- 2) Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko;

---

³ Wartości pochodzą z projektu *Umowy Partnerstwa* z lipca 2021 roku.

- 3) Fundusze Europejskie na Rozwoj Cyfrowy;
- 4) Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego;

Przygotowywany przez rząd **Plan strategiczny Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027** będzie w ramach tzw. II filaru wspierać wszechstronny rozwój obszarów wiejskich. Na ten cel planuje się przeznaczyć w skali całej Polski kwotę 4.686 mln EUR ze środków *Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW)*⁴. Należy założyć, że część tych środków mogłaby być ukierunkowana na realizację *Strategii*, tym bardziej, że poza Miastem Szczecinek, pozostałe gminy PPS mają status gmin wiejskich lub miejsko-wiejskich z istotnym znaczeniem rolnictwa.

Wśród potencjalnych zewnętrznych źródeł finansowania *Strategii* należy także wyróżnić **Krajowy Plan Odbudowy (KPO)** przygotowywany przez rząd na podstawie ogłoszonego w maju 2020 r. Europejskiego Planu Odbudowy. Dzięki zawartemu w nim *Instrumentowi na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności* Polska może skorzystać w sumie z 58,1 mld euro, w tym zwłaszcza ze środków bezzwrotnych w kwocie ok. 23,9 mld EUR⁵.

Oprócz ww. źródeł i instrumentów finansowania jako źródła finansowania *Strategii* należy brać pod uwagę także :

1) różnorodne programy/fundusze krajowe i regionalne:

- Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych,
- Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg Samorządowych,
- Program Inwestycji Strategicznych,
- Program Rozwoju Organizacji Obywatelskich 2018-2030,
- Program Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021-2030,
- Narodowy i Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- Programy krajowe Ministerstwa Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu, itd.);

2) środki inwestorów prywatnych w ramach przedsięwzięć opartych na formule Partnerstwa Publiczno-Prywatnego

---

⁴ Wartość pochodzi z projektu *Planu strategicznego* z lipca 2021 roku.

⁵ Wartości pochodzą z projektu *KPO* z 30 kwietnia 2021 roku.

3) środki własne – nie tylko do wykorzystania jako wkład własny do projektów wspieranych środkami zewnętrznymi.

9. Spisy

9.1. Spis rycin

Ryc. 1.	Silne strony Obszaru Partnerstwa w opinii różnych grup społecznych	19
Ryc. 2.	Słabe strony Obszaru Partnerstwa w opinii różnych grup społecznych	21
Ryc. 3.	Cel nadrzędny.....	37
Ryc. 4.	Cele strategiczne	38
Ryc. 5.	Poprawa warunków do prowadzenia działalności gospodarczej	39
Ryc. 6.	Poprawa efektywności zarządzania w samorządzie	39
Ryc. 7.	Zrównoważona turystyka oparta na endogennych zasobach przyrodniczych i krajobrazowych	40
Ryc. 8.	Rewitalizacja zdegradowanych ekonomicznie i społecznie obszarów miejskich i wiejskich	40
Ryc. 9.	Poprawa jakości i dostępności usług publicznych.....	41
Ryc. 10.	Zwiększenie odporności na zmiany klimatu - adaptacja i mitygacja	41
Ryc. 11.	Założenia do propozycji projektów	45
Ryc. 12.	Sieć miast w obszarze partnerstwa i w otoczeniu	50
Ryc. 13.	Partnerstwo szczecineckie – Ochrona i kształtowanie środowiska	52
Ryc. 14.	Partnerstwo szczecineckie – Zabytki i krajobraz kulturowy, gospodarka	55
Ryc. 15.	Partnerstwo szczecineckie – Komunikacja i transport	57
Ryc. 16.	Partnerstwo szczecineckie – Infrastruktura techniczna	59
Ryc. 17.	Instalacje do produkcji energii ze źródeł odnawialnych w województwie zachodnio-pomorskim.....	61
Ryc. 18.	Maksymalne zapotrzebowanie na powierzchnię użytkową mieszkań (PUM) w powiecie szczecineckim do 2030 i 2050 r.....	62
Ryc. 19.	Wyznaczenie obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej oraz działek możliwych do nowej zabudowy	65
Ryc. 20.	Chłonność obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej (WZS)	67

Ryc. 21.	Pozytywne i negatywne modele/schematy rozwoju zabudowy	73
Ryc. 22.	Obszary strategicznej interwencji określone w strategii województwa	74
Ryc. 23.	Obszary centralne wskazane do odbudowy, rozbudowy lub rewitalizacji	75
Ryc. 24.	Obszary strategicznej interwencji kluczowe dla gmin Partnerstwa	81
Ryc. 25.	Podstawowe założenia przyświecające zasadom wdrażania oraz monitoringu i ewaluacji Strategii	82
Ryc. 26	Wdrażanie – aspekt podmiotowy	83
Ryc. 27.	Komitet Sterujący	84
Ryc. 28.	Grupa Robocza	85
Ryc. 29	Branżowe Zespoły Koordynacyjne	86
Ryc. 30.	Rada Programowa	86
Ryc. 31.	Schemat przepływu dla wdrażania Strategii	98

9.2. Spis tabel

Tabela 1.	Podsumowanie charakterystyki partnerstwa	9
Tabela 2.	Katalog zasobów dla obszaru PPS	13
Tabela 3.	Katalog produktów dla obszaru PPS	15
Tabela 4.	Silne strony OP w opinii młodzieży, mieszkańców i liderów	18
Tabela 5.	Przyczyny, problemy/ bariery szczegółowe, skutki problemów – obszar społeczny	21
Tabela 6.	Przyczyny, problemy/ bariery szczegółowe, skutki problemów – obszar gospodarczy	25
Tabela 7.	Przyczyny, problemy/ bariery szczegółowe, skutki problemów na OP – obszar przestrzenno-środowiskowy	28
Tabela 8.	Kluczowe wyzwania	34
Tabela 9.	Matryca – cele a kluczowe zasoby (potencjały)	42
Tabela 10.	Projekty strategiczne i partnerzy zaangażowani w projekt	45
Tabela 11.	Maksymalne zapotrzebowanie na powierzchnię użytkową mieszkań (PUM) i tereny mieszkaniowe do 2030 i 2050 roku	63

Tabela 12.	Schemat raportowania	90
Tabela 13.	Tabela wskaźników produktu i rezultatu	92
Tabela 14.	Tabela wskaźników rezultatu strategicznego na potrzeby monitoringu celów strategicznych wraz z informacjami niezbędnymi do monitoringu	95
Tabela 15.	Wdrażanie, monitoring, ewaluacja – instytucjonalny podział zadań.....	96

9.3. Spis załączników

Załącznik nr 1: Logika interwencji projektów strategicznych

Załącznik nr 2: Program szkoleniowo-treningowo-mentorski dla kadr samorządowych j.s.t. w zakresie zadań własnych gminy, w tym zarządzania strategicznego

Załącznik nr 3: Utworzenie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości

Załącznik nr 4: Turystyka oparta na zasobach endogenicznych

Załącznik nr 5: Opracowanie Planu działań na rzecz zrównoważonej energii i klimatu w standardzie SECAP i Planu adaptacji do zmian klimatu dla całego obszaru partnerstwa

Załącznik nr 6: Głęboka termomodernizacja BUP z wykorzystaniem instalacji OZE oraz budowa/ montaż instalacji OZE

Załącznik nr 7: Utworzenie centrum wsparcia opiekunów nieformalnych osób zależnych, osób starszych

Załącznik nr 8: Profilaktyka zdrowotna i badania przesiewowe w kierunku rozpoznania chorób o najwyższej śmiertelności

Załącznik nr 9: Modernizacja infrastruktury i wyposażenia szkół ponadpodstawowych

Załącznik nr 10: Kuźnia liderów rewitalizacji obszarów wiejskich i Siewcy nadziei

Załącznik nr 11: Doskonalenie systemu transportowego z priorytetem dla ruchu pieszego, rowerowego i transportu publicznego

Załącznik nr 12: Doskonalenie struktury funkcjonalno-przestrzennej miasteczek i miejscowości PPS

Załącznik nr 13: Utworzenie Subregionalnego Biura Planowania Przestrzennego

10. Załączniki

10.1. Załącznik nr 1: Logika interwencji projektów strategicznych

CEL GŁÓWNY: ZWIĘKSZENIE ATRAKCYJNOŚCI OBSZARU PARTNERSTWA POWIATU SZCZECINEKSKIEGO DO ZAMIESZKANIA, ROZWOJU I WYPOCZYNIKU																														
Lp.	TYTUŁ PROJEKTU	Partnerzy zaangażowani w projekt	CELE SZCZEGÓLNE																		CZY MA CECHY KONSTITUTYWNE									
			1. Poprawa warunków do prowadzenia działalności gospodarczej				2. Poprawa efektywności zarządzania w samorządzie				3. Zrównoważona turystyka oparta na endogenicznych zasobach przyrodniczych i krajoznawczych				4. Rewitalizacja zabudowanych ekonomicznie i społecznie obszarów miejskich i wiejskich				5. Poprawa jakości i dostępności usług publicznych				6. Zwiększenie odporności na zmiany klimatu - adaptacja i mitygacja				Ma wpływ na rozwój wojew. niż jednej gminy		Powiązanie z innymi projektami	
			SPO	GOS	PRZE	ŚRO	SPO	GOS	PRZE	ŚRO	SPO	GOS	PRZE	ŚRO	SPO	GOS	PRZE	ŚRO	SPO	GOS	PRZE	ŚRO	TAK	NIE	TAK	NIE				
	Wymiary:																													
1	Program szkoleniowo-treningowo-mentorski dla kadr samorządowych j.s.t. w zakresie zadań własnych gminy, w tym zarządzania strategicznego	Gmina Barwice, Gmina Biały Bór, Gmina Borne Sulcinowo, Gmina Grzmiąca, Gmina Szczecinek	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X						
2	Utworzenie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości	Gmina Barwice, Gmina Borne Sulcinowo, Gmina Grzmiąca, Gmina Szczecinek, Powiat Szczecinecki	X	X	X		X	X			X	X	X		X	X	X					X	X							
3	Turystyka sportu na zasobach endogenicznych	Gmina Barwice, Gmina Biały Bór, Gmina Borne Sulcinowo, Gmina Grzmiąca, Gmina Szczecinek, Miasto Szczecinek, Powiat Szczecinecki	X				X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X						
4	Opisanie Planu działań na rzecz zrównoważonej energii i klimatu w studium SIEM i Planu adaptacji do zmian klimatu dla całego obszaru partnerskiego	Gmina Barwice, Gmina Biały Bór, Gmina Borne Sulcinowo, Gmina Grzmiąca, Gmina Szczecinek, Miasto Szczecinek, Powiat Szczecinecki				X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X						
5	Diagnoza termomodernizacji BLP z wykorzystaniem instalacji OZE oraz budowlomocnej instalacji OZE	Gmina Barwice, Gmina Biały Bór, Gmina Borne Sulcinowo, Gmina Grzmiąca, Gmina Szczecinek, Miasto Szczecinek, Powiat Szczecinecki						X	X					X	X		X	X	X	X	X	X	X							
6	Utworzenie centrum wsparcia opiekunów nieformalnych osób zależnych, osób starszych	Gmina Barwice, Gmina Biały Bór, Gmina Borne Sulcinowo, Gmina Grzmiąca, Gmina Szczecinek, Miasto Szczecinek, Powiat Szczecinecki					X						X		X						X		X							
7	Profilaktyka zdrowotna i badania przesiewowe w kierunku rozpoznania chorób o najwyższej śmiertelności	Gmina Barwice, Gmina Biały Bór, Gmina Borne Sulcinowo, Gmina Grzmiąca, Gmina Szczecinek, Powiat Szczecinecki					X						X		X						X		X							
8	Modernizacja infrastruktury i wyposażenia szklarni poradodzieżowych	Gmina Barwice, Gmina Biały Bór, Gmina Borne Sulcinowo, Gmina Grzmiąca, Gmina Szczecinek, Powiat Szczecinecki	X				X	X	X	X					X	X	X	X		X		X	X							
9	Kudrna liderów rewitalizacji obszarów wiejskich i Siewcy nadziei	Gmina Barwice, Gmina Biały Bór, Gmina Borne Sulcinowo, Gmina Grzmiąca, Gmina Szczecinek	X				X			X	X	X	X	X							X		X							
10	Opisanie systemu transportowego z priorytetem dla ruchu pieszo-rowozowego i transportu publicznego	Gmina Barwice, Gmina Biały Bór, Gmina Borne Sulcinowo, Gmina Grzmiąca, Gmina Szczecinek	X	X			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X							
11	Opisanie struktury funkcjonalno-przestrzennej miasteczek i miejscowości PPS	Gmina Barwice, Gmina Borne Sulcinowo, Gmina Grzmiąca, Miasto Szczecinek, Powiat Szczecinecki	X				X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X							
12	Utworzenie Subregionalnego Biura Planowania Przestrzennego	Gmina Barwice, Gmina Szczecinek, Miasto Szczecinek	X				X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X							

10.2. Załącznik nr 2: Program szkoleniowo-treningowo-mentorski dla kadr samorządowych j.s.t. w zakresie zadań własnych gminy, w tym zarządzania strategicznego

Tytuł projektu	Program szkoleniowo-treningowo-mentorski dla kadr samorządowych j.s.t. w zakresie zadań własnych gminy, w tym zarządzania strategicznego
Lider projektu	Lider projektu zostanie wskazany na etapie analizy wykonalności lub zostanie wynegocjowane na etapie wdrażania Strategii.
Partnerzy	Gmina Barwice, Gmina Biały Bór, Gmina Borne Sulcinowo, Gmina Grzmiąca, Gmina Szczecinek.

<p>Potrzeba realizacji projektu</p>	<p>Projekt odpowiada na wszystkie wyzwania wskazane w Raporcie diagnostycznym – wykwalifikowane kadry to warunek konieczny dla powodzenia działań strategicznych.</p>
<p>Odbiorcy projektu</p>	<p>Partnerzy PPS, w szczególności kadra samorządowa jednostek samorządów terytorialnych.</p>
<p>Koncepcja projektu</p>	<p>Projekt uwzględnia następujące elementy (wstępna logika projektu):</p> <ul style="list-style-type: none"> – przygotowanie i wdrożenie pakietu szkoleń/ warsztatów/ treningów dla kadr j.s.t. Partnerów w zakresie realizacji zadań własnych gminy, w tym zarządzania strategicznego, w szczególności zadań ujętych w strategii terytorialnej; – diagnoza potrzeb szkoleniowych, z uwzględnieniem kompetencji niezbędnych do wdrożenia zadań strategicznych; – zaplanning programu szkoleniowego jako odpowiedź na potrzeby zdiagnozowane w diagnozie potrzeb szkoleniowych. <p>Ocenia się, że wartość merytoryczną programu szkoleniowego będą stanowić tematy dotyczące zagospodarowania przestrzennego, w tym koordynacji planowania przestrzennego między samorządami, zwiększenia odporności na zmiany klimatu, partnerstwa publiczno-prywatnego oraz optymalizacji świadczenia usług, np. poprzez ich współfinansowanie.</p>
<p>Zgodność z celami</p>	<p>Projekt wpisuje się logikę interwencji Strategii na poziomie wszystkich celów szczegółowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Poprawa warunków do prowadzenia działalności gospodarczej; – Poprawa efektywności zarządzania w samorządzie; – Zrównoważona turystyka oparta na endogennych zasobach przyrodniczych i krajobrazowych; – Rewitalizacja zdegradowanych ekonomicznie i społecznie obszarów miejskich i wiejskich; – Poprawa jakości i dostępności usług publicznych; – Zwiększenie odporności na zmiany klimatu - adaptacja i mitygacja. <p>Projekt ma wpływ na rozwój więcej niż jednej gminy i jest powiązany ze wszystkimi projektami wskazanymi w rozdziale nr 3 Strategii.</p> <p>Projekt realizuje działania wskazane w rozdziale nr 4.4.2 Strategii, zakładane na OSI – Bieguny wzrostu – miasta i ośrodki gminne, tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Poprawa koordynacji i jakości zarządzania przestrzenią poprzez współpracę z innymi samorządami terytorialnymi i społecznością lokalną; <p>oraz zakładane na OSI – Szlak Jezior Drawskich i Pętla Jezior Szczecińskich, tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Aktywizacja lokalnych inicjatyw gospodarczych i społecznych, poprzez wykorzystanie potencjału podmiotów publicznych, prywatnych, organizacji pozarządowych i mieszkańców; – Wzmocnienie roli instytucji publicznych jako inicjatora nawiązywania partnerstw, współpracy z innymi instytucjami publicznymi, społeczeństwem i innymi interesariuszami na rzecz rozwoju regionu;

	<ul style="list-style-type: none"> – Działania w zakresie aktywnej ochrony środowiska przyrodniczego poprzez właściwe zagospodarowanie umożliwiające intensywne użytkowanie bez szkody dla środowiska.
Okres realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przewidywany okres realizacji projektu – pierwsze trzy lata wdrażania strategii. 2. Nie dotyczy – projekt o przeważającym charakterze nieinfrastrukturalnym.
Terytorialny zasięg projektu	Wstępnie założono, że projekt będzie realizowany Gmina Barwice, Gmina Biały Bór, Gmina Borne Sulinowo, Gmina Grzmiąca, Gmina Szczecinek i będzie oddziaływał głównie na terenie w/w gmin.
Komplementarność z innymi projektami	Projekt jest komplementarny do wszystkich projektów ujętych w Strategii. Ponadto projekt jest komplementarny do projektów podnoszących jakość zarządzania w j.s.t., w tym e-usług, zrealizowanych w perspektywie finansowej UE 2014-2020 (por. https://mapadotacji.gov.pl/).
Produkty projektu i ich wskaźniki	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba przeprowadzonych szkoleń [szt.]; – Liczba przeprowadzonych treningów mentorskich [szt.]; – Liczba osób, które zostały przeszkolone w ramach projektu [os.]; – Liczba osób, które podniosły kompetencje w wyniku udziału w projekcie [os.].
Rezultaty bezpośrednie projektu i ich wskaźniki	Głównym rezultatem realizacji projektu będzie podniesienie sprawności zarządzania w j.s.t., w tym w zakresie zarządzania strategicznego. Przełoży się to na zwiększenie efektywności w realizacji bieżących zadań, jak i efektywności wdrażania strategii. Efektem długofalowym projektu może być poprawa koordynacji i jakości zarządzania przestrzenią, utworzenie ponadgminnych centrów usług branżowych.

10.3. Załącznik nr 3: Utworzenie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości

Tytuł projektu	Utworzenie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości
Lider projektu	Lider projektu zostanie wskazany na etapie analizy wykonalności lub zostanie wynegocjowane na etapie wdrażania Strategii.
Partnerzy	Gmina Barwice, Gmina Borne Sulinowo, Gmina Grzmiąca, Gmina Szczecinek, Powiat Szczecinecki
Potrzeba realizacji projektu	Główna potrzeba – zwiększenie współpracy j.s.t. z lokalnymi przedsiębiorcami, wzrost przedsiębiorczości mieszkańców PPS. Stworzenie oferty dla młodych przedsiębiorców, by swoje pomysły biznesowe realizowali na terenie PPS i nie emigrowali do innych ośrodków.

	<p>Projekt odpowiada na następujące wyzwania zidentyfikowane w diagnozie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – W1: zaprojektowanie i wdrożenie rozwiązań kompleksowej, spójnej i systematycznej współpracy Partnerów z przedsiębiorcami, w tym w szczególności z lokalnymi MŚP, jak również stymulowania współpracy między MŚP. Uwzględnienie specjalnej oferty prorozwojowej dla dzieci i młodzieży w wieku szkolnym oraz osób młodych w zakresie rozwoju kompetencji miękkich, aktywności zawodowej, przedsiębiorczości.
Odbiorcy projektu	Partnerzy PPS, lokalni MŚP, przedsiębiorcy mieszkańcy, LGD Pojezierze Razem.
Koncepcja projektu	<p>Projekt będzie się składał z następujących elementów (wstępna logika projektu):</p> <ul style="list-style-type: none"> – opracowanie statutu i wyłonienie operatora; – zaprogramowanie działań prowadzących m.in. do: zawiązania szerszej współpracy między lokalnymi MŚP i współpracy MŚP z samorządem; promocji gospodarczej obszaru Partnerstwa, w tym promocji lokalnych produktów; gromadzenia i wykorzystywania wiedzy na temat efektywnych form wspierania lokalnej przedsiębiorczości; – inwentaryzacja obiektów, które mogłyby być zaadaptowane na inkubator/inkubatory przedsiębiorczości, modernizacja tych obiektów na potrzeby utworzenia inkubatora/inkubatorów, następnie wynajem powierzchni dla początkujących przedsiębiorców lub np. przedsiębiorców zwiększających zakres działalności.
Zgodność z celami	<p>Projekt wpisuje się w logikę interwencji Strategii na poziomie celu szczegółowego:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Poprawa warunków do prowadzenia działalności gospodarczej – Poprawa efektywności zarządzania w samorządzie – Zrównoważona turystyka oparta na endogennych zasobach przyrodniczych i krajobrazowych – Rewitalizacja zdegradowanych ekonomicznie i społecznie obszarów miejskich i wiejskich – Poprawa jakości i dostępności usług publicznych <p>Projekt ma wpływ na rozwój więcej niż jednej gminy oraz jest powiązany z innymi projektami, w szczególności z:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Turystyka oparta na zasobach endogenicznych; – Modernizacja infrastruktury i wyposażenia szkół ponadpodstawowych; – Kuźnia liderów rewitalizacji obszarów wiejskich/ Siewcy nadziei/ Program edukacyjny skierowany do uczniów i nauczycieli szkół podstawowych i ponadpodstawowych; – Doskonalenie systemu komunikacyjnego. <p>Projekt realizuje działania wskazane w rozdziale nr 4.4.2. Strategii, zakładane na OSI – PPS w Specjalnej Strefie Włączenia tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Zwiększenie aktywności zawodowej mieszkańców poprzez rozwój kompetencji zawodowych oraz przedsiębiorczości, realizacja obiektów wsparcia.

<p>Okres realizacji</p>	<p>1. Przewidywany okres realizacji projektu: cały okres wdrażania Strategii.</p> <p>2. Przewidywany okres jego eksploatacji (funkcjonowania) - zakończenie okresu eksploatacji nie jest możliwe do określenia w czasie na etapie opracowania fiszki projektowej.</p>
<p>Terytorialny zasięg projektu</p>	<p>W projekt będą zaangażowani następujący partnerzy: Gmina Barwice, Gmina Borne Sulinowo, Gmina Grzmiąca, Gmina Szczecinek, Powiat Szczecinecki. Na etapie sporządzania fiszki projektowej można ustalić jedynie, że projekt będzie realizowany na terenie powiatu szczecineckiego. Warianty lokalizacyjne zostaną określone na etapie wstępnej analizy wykonalności. Generalnie projekt będzie oddziaływał na obszar całego PPS.</p>
<p>Komplementarność z innymi projektami</p>	<p>Projekt jest komplementarny do wszystkich projektów ujętych w Strategii. Ponadto projekt jest komplementarny do projektów z zakresu przedsiębiorczości i aktywizacji zawodowej, w tym zrealizowanych w perspektywie finansowej UE 2014-2020 (por. https://mapadotacji.gov.pl/), np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Szczecinecki eksperyment - zakup wyposażenia do Ośrodka Popularyzującego Naukę w Szczecinku; – Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie szczecineckim; – Sieć Zachodniopomorska Ośrodków Wsparcia Ekonomii Społecznej – Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej dla regionu szczecineckiego; – Zawodowcy przyszłości - Kompleksowe wsparcie szkół zawodowych w Szczecinku w celu podniesienia jakości kształcenia oraz dostosowania do wymagań gospodarki i rynku pracy.
<p>Produkty projektu i ich wskaźniki</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba utworzonych centrów wspierających przedsiębiorczość [szt.]; – Liczba utworzonych inkubatorów przedsiębiorczości [szt.]; – Liczba podmiotów korzystających z usług centrów wspierających przedsiębiorczość [szt.]; – Liczba podmiotów korzystających z usług inkubatorów przedsiębiorczości [szt.]
<p>Rezultaty bezpośrednie projektu i ich wskaźniki</p>	<p>Rezultatem projektu będzie wdrożenie rozwiązań kompleksowej, spójnej i systematycznej współpracy Partnerów z przedsiębiorcami, w tym w szczególności z lokalnymi MŚP. Zwiększy się także intensywność współpracy między MŚP. Wdrożenie oferty w zakresie rozwoju kompetencji miękkich, aktywności zawodowej, przedsiębiorczości wśród mieszkańców PPS, ze szczególnym uwzględnieniem osób młodych powinno wpłynąć m.in. na:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wzrost poziomu przedsiębiorczości i tym samym wpływów do budżetów samorządów z tytułu podatku PIT/CIT; – zmniejszenie skłonności młodych mieszkańców do trwałej emigracji - ograniczenie odpływu osób młodych i przedsiębiorczych, które swoje pomysły biznesowe mogą realizować na terenie PPS i nie są zmuszeni emigrować do innych ośrodków.

10.4. Załącznik nr 4: Turystyka oparta na zasobach endogenicznych

Tytuł projektu	Turystyka oparta na zasobach endogenicznych
Lider projektu	Lider projektu zostanie wskazany na etapie analizy wykonalności lub zostanie wynegocjowane na etapie wdrażania Strategii.
Partnerzy	Gmina Barwice, Gmina Biały Bór, Gmina Borne Sulinowo, Gmina Grzmiąca, Gmina Szczecinek, Miasto Szczecinek, Powiat Szczecinecki
Potrzeba realizacji projektu	<p>Główną potrzebą realizacji projektu jest wykorzystanie potencjałów endogenicznych (zasoby przyrodnicze, w tym wodne i leśne oraz kulturowe, w tym zabytkowe układy urbanistyczne, pałace i folwarki) do rozwoju turystyki. Niezbędne jest przede wszystkim opracowanie koncepcji rozwoju turystyki ze wskazaniem miejscowości o największym potencjale rozwoju usług turystycznych w obszarach: Pętli Jezior Szczecineckich, Szlaku Jezior Drawskich lub posiadających wyjątkowe walory kulturowe (zabytkowe obiekty i założenia). Równoległe powinna być prowadzona modernizacja już istniejących zasobów turystycznych, zwłaszcza wodnych (w tym podniesienie ich standardu ekologicznego). Konieczne jest także zwiększenie współpracy środowiska gospodarczego z władzami samorządowymi w obszarze turystyki.</p> <p>Projekt odpowiada na następujące wyzwania określone w Raporcie diagnostycznym:</p> <ul style="list-style-type: none"> – W2 – pełniejsze wykorzystanie potencjału środowiskowego, w tym wykorzystanie zasobów endogenicznych obszaru dla rozwoju turystyki; – W10 – integrowanie działań wspierających rozwój poszczególnych gmin/partnerów w obszarze niezależnie od ich granic administracyjnych w celu optymalnego wykorzystania ich lokalnych i regionalnych potencjałów.
Odbiorcy projektu	Partnerzy PPS, przedsiębiorcy i organizacje pozarządowe działające w obszarze turystyki.
Koncepcja projektu	<p>Projekt składa się z następujących elementów (wstępna logika projektu):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Opracowanie master planu w zakresie turystyki, który będzie uwzględniał: <ul style="list-style-type: none"> – określenie strategicznych specjalizacji turystycznych; – wytypowanie miejscowości wiejskich mogących stanowić przyszłe lokalne centra rozwoju usług turystycznych: w obszarze Pętli Jezior Szczecineckich (Gwda Wielka, Wierchowo), Szlaku Jezior Drawskich (Łubowo, Piława) i miejscowości, w których zachowały się atrakcyjne turystycznie obiekty zabytkowe (np. Białowąs); – wskazanie innych lokalizacji mogących stanowić przyszłe lokalne centra turystyczne na terenie gmin Partnerstwa, np. obszary umocnienia Wału Pomorskiego (turystyka militarna); szlak kajakowy rzeką Piławą i jezioro Pile; potencjały poszczególnych gmin mogą się wzajemnie uzupełniać i tworzyć komplementarny produkt turystyczny; – analizę potencjału turystycznego i inwestycyjnego wytypowanych miejscowości, rozpoznanie struktury własnościowej i możliwości zmian oraz możliwych strategii/modeli biznesowych;

	<ul style="list-style-type: none"> – opracowanie programów – określenie kluczowych elementów przyszłego zagospodarowania; – mechanizmy racjonalizowania zagospodarowania przestrzenni w obrębie jezior, rzek i innych miejsc atrakcyjnych turystycznie w celu uniknięcia zjawiska dzikiej niekontrolowanej i niepożądanego zabudowy obszarów; <ol style="list-style-type: none"> 2. Opracowanie i uchwalenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla obszarów skupienia funkcji turystycznych (wskazanie możliwości inwestycyjnych) oraz dla terenów otwartych (ochrona przed chaotyczną, rozproszoną zabudową) m.in. na podstawie ustaleń master planu; 3. Opracowanie ofert inwestycyjnych dla inwestorów komercyjnych z podziałem zadań inwestycyjnych, pozyskanie partnerów projektu w formułach PPP, pozyskanie finansowania ze źródeł zewnętrznych na projekt; 4. Wdrożenie projektu <ul style="list-style-type: none"> – opracowanie dokumentacji oraz realizacja zabudowy i zagospodarowania; – modernizacja/ udostępnianie, w tym podniesienie standardu ekologicznego, istniejącej infrastruktury turystyki wodnej/ rowerowej, w tym: <ul style="list-style-type: none"> ▪ inwentaryzacja zasobów na podstawie ustaleń master planu; ▪ wstępne określenie zakresu modernizacji, wstępne szacowanie kosztów, priorytetyzacja inwestycji (pod względem wykonalności prawnej, technicznej i czasowej oraz korzyści, kosztów i źródeł finansowania), harmonogram; ▪ opracowanie dokumentacji technicznych dla działań inwestycyjnych uznanych za priorytetowe; 5. Zawiązanie współpracy z sąsiednimi JST, których granice obejmują obszar Pojezierza Drawskiego w zakresie promowania turystycznego obszaru, wspólnej oferty turystycznej, sieciowania współpracy – narzędzia, koszty, korzyści, w tym efekty mnożnikowe synergii; 6. Promocja turystycznej obszaru – opracowanie systemu identyfikacji wizualnej oraz kampanii promującej obszar (w tym narzędzia, grupy docelowe, koszty); 7. Monitorowanie planów działań i współpraca z samorządem Województwa Zachodniopomorskiego w zakresie projektu dotyczącego koncepcji łączenia jezior Pojezierza Drawskiego, współpraca i współdziałanie w zakresie posiadanych kompetencji.
<p style="text-align: center;">Zgodność z celami</p>	<p style="text-align: center;">Projekt wpisuje się logikę interwencji Strategii na poziomie następujących celów szczegółowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Poprawa warunków do prowadzenia działalności gospodarczej; – Poprawa efektywności zarządzania w samorządzie; – Zrównoważona turystyka oparta na endogennych zasobach przyrodniczych i krajobrazowych; – Rewitalizacja zdegradowanych ekonomicznie i społecznie obszarów miejskich i wiejskich; – Poprawa jakości i dostępności usług publicznych; – Zwiększenie odporności na zmiany klimatu - adaptacja i mitygacja. <p style="text-align: center;">Projekt ma wpływ na rozwój więcej niż jednej gminy i jest powiązany z innymi projektami, tj.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Program szkoleniowo-treningowo-mentorski dla kadr samorządowych j.s.t. w zakresie zadań własnych gminy, w tym zarządzania strategicznego;

	<ul style="list-style-type: none"> – Utworzenie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości; – Opracowanie Planu działań na rzecz zrównoważonej energii i klimatu w standardzie SECAP i Planu adaptacji do zmian klimatu dla całego obszaru partnerstwa; – Kuźnia liderów rewitalizacji obszarów wiejskich/ Siewcy nadziei/ Program edukacyjny skierowany do uczniów i nauczycieli szkół podstawowych i ponadpodstawowych; – Doskonalenie systemu komunikacyjnego. <p style="margin-left: 40px;">Projekt jest zgodny z działaniami zakładanymi na OSI – Szlak Jezior Drawskich i Pętla Jezior Szczecineckich wskazanymi w rozdziale nr 4.4.2., tj.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Regulacja powiązań wodnych oraz rozwój technicznej infrastruktury wodnej na Szlaku Jezior Drawskich i Pętli Jezior Szczecineckich – Rozwój infrastruktury turystycznej w obszarach Szlaku Jezior Drawskich i Pętli Jezior Szczecineckich; – Rewitalizacja miejscowości mogących stanowić centra rozwoju usług turystycznych i działalności gospodarczej, w tym wykorzystanie dawnych zabudowań dworskich i folwarcznych - dostosowanie ich do nowych zadań; – Wykorzystanie potencjału uzdrowiskowego miejscowości turystycznych; – Aktywizacja lokalnych inicjatyw gospodarczych i społecznych, poprzez wykorzystanie potencjału podmiotów publicznych, prywatnych, organizacji pozarządowych i mieszkańców; – Wzmocnienie roli instytucji publicznych jako inicjatora nawiązywania partnerstw, współpracy z innymi instytucjami publicznymi, społeczeństwem i innymi interesariuszami na rzecz rozwoju regionu; – Działania w zakresie aktywnej ochrony środowiska przyrodniczego poprzez właściwe zagospodarowanie umożliwiające intensywne użytkowanie bez szkody dla środowiska.
Okres realizacji	<p>1. Przewidywany okres realizacji projektu – w całym okresie obowiązywania Strategii, realizacja projektu winna rozpocząć się możliwie jak najszybciej po przyjęciu Strategii.</p> <p>2. Przewidywany okres jego eksploatacji – na etapie sporządzania fiszki projektowej zakończenie okresu eksploatacji nie jest możliwe do określenia w czasie.</p>
Terytorialny zasięg projektu	<p>Wstępnie ocenia się, że projekt będzie realizowany na terenie całego obszaru PPS, zaś jeden z elementów tj. Szlak Jezior Drawskich we współpracy z PSC.</p>
Komplementarność z innymi projektami	<p>Projekt jest komplementarny do projektów ujętych w Strategii (por. Zgodność z celami). Ponadto projekt jest komplementarny do projektów z zakresu turystyki realizowanych w poprzednich latach, w tym współfinansowanych ze środków UE, w tym np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Budowa infrastruktury turystycznej w Parkach Krajobrazowych województwa zachodniopomorskiego w celu zmniejszenia antropopresji – II etap; – Rozwój szczecineckiego produktu turystycznego poprzez budowę wielofunkcyjnego pomostu stałego na jeziorze Trzesiecko; – Rozwój infrastruktury kajakowej na terenie Dorzecza Parsęty.

Produkty projektu i ich wskaźniki	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba opracowanych master planów turystycznych [szt.]; – Liczba miejscowości przygotowanych do pełnienia roli lokalnych centrów usług turystycznych [szt.]; – Liczba zrealizowanych inwestycji w infrastrukturę turystyczną [szt.]; – Liczba przeprowadzonych kampanii promocyjnych [szt.]; – Liczba turystów odwiedzających obszar PPS [os.].
Rezultaty bezpośrednie projektu i ich wskaźniki	<p>Projekt przyczyni się do pełniejszego wykorzystania potencjału środowiskowego, w tym wykorzystania zasobów endogenicznych obszaru dla rozwoju turystyki, jak również do integrowania działań wspierających rozwój poszczególnych gmin/partnerów w obszarze niezależnie od ich granic administracyjnych w celu optymalnego wykorzystania ich lokalnych i regionalnych potencjałów. Ponadto projekt przyczyni się do ochrony zasobów przyrodniczych poprzez kanalizowanie ruchu turystycznego w miejscach do tego wyznaczonych.</p>

10.5. Załącznik nr 5: Opracowanie Planu działań na rzecz zrównoważonej energii i klimatu w standardzie SECAP i Planu adaptacji do zmian klimatu dla całego obszaru partnerstwa

Tytuł projektu	Opracowanie Planu działań na rzecz zrównoważonej energii i klimatu w standardzie SECAP i Planu adaptacji do zmian klimatu dla całego obszaru partnerstwa
Lider projektu	<p>Lider projektu zostanie wskazany na etapie analizy wykonalności lub zostanie wynegocjowane na etapie wdrażania Strategii.</p>
Partnerzy	<p>Gmina Barwice, Gmina Biały Bór, Gmina Borne Sulinowo, Gmina Grzmiąca, Gmina Szczecinek, Miasto Szczecinek, Powiat Szczecinecki. Ocenia się, że realizacja projektu będzie wymagać współpracy z innymi podmiotami odpowiedzialnymi za zasoby środowiska naturalnego (np. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie).</p>
Potrzeba realizacji projektu	<p>Główną potrzebą realizacji projektu jest przygotowanie obszaru PPS do realizacji przedsięwzięć i innych projektów w zakresie zielono-niebieskiego ładu. Dokumenty planistyczne powinny odpowiedzieć</p> <ul style="list-style-type: none"> – jakie działania należy podjąć na obszarze PPS by zwiększyć odporność obszaru na zmiany klimatu; – jakie będą skutki finansowe, środowiskowe, przestrzenne i społeczne planowanych scenariuszy rozwoju zielono-niebieskiego ładu. <p>Projekt jest odpowiedzią na zidentyfikowane w Raporcie diagnostycznym wyzwania:</p> <ul style="list-style-type: none"> – W3: zaprojektowanie i wdrożenie rozwiązań prośrodowiskowych z uwzględnieniem odporności na zmiany klimatu (zielona i niebieska infrastruktura) oraz gospodarki niskoemisyjnej

	<ul style="list-style-type: none"> – W8: pełniejsze wykorzystanie potencjału środowiskowego, w tym wykorzystanie zasobów endogenicznych obszaru dla rozwoju odnawialnych źródeł energii.
Odbiorcy projektu	Partnerzy PPS, mieszkańcy obszaru PPS, przedsiębiorcy działający na obszarze PPS.
Koncepcja projektu	<p>Elementy składowe projektu (wstępna logika projektu)</p> <ul style="list-style-type: none"> – Opracowanie Planu działań na rzecz zrównoważonej energii i klimatu w standardzie SECAP oraz Planu adaptacji do zmian klimatu w początkowej fazie wdrażania strategii terytorialnej – dokumenty stanowiąc będą całościowe odniesienie się do klimatu, energetyki i możliwości rozwiązania istniejących wyzwań/ problemów na terenie całego PPS; – Projekty (inwestycyjne i nieinwestycyjne) wynikające w/w dokumentów będą automatycznie projektami ujętymi w strategii terytorialnej.
Zgodność z celami	<p>Projekt wpisuje się logikę interwencji Strategii na poziomie wszystkich celów szczegółowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Poprawa warunków do prowadzenia działalności gospodarczej; – Poprawa efektywności zarządzania w samorządzie; – Zrównoważona turystyka oparta na endogennych zasobach przyrodniczych i krajobrazowych; – Rewitalizacja zdegradowanych ekonomicznie i społecznie obszarów miejskich i wiejskich; – Poprawa jakości i dostępności usług publicznych; – Zwiększenie odporności na zmiany klimatu - adaptacja i mitygacja. <p>Projekt ma wpływ na rozwój więcej niż jednej gminy i jest powiązany z innymi projektami, tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Program szkoleniowo-treningowo-mentorski dla kadr samorządowych j.s.t. w zakresie zadań własnych gminy, w tym zarządzania strategicznego; – Turystyka oparta na zasobach endogenicznych; – Głęboka termomodernizacja BUP z wykorzystaniem instalacji OZE oraz budowa/montaż instalacji OZE; – Doskonalenie systemu komunikacyjnego. <p>Projekt realizuje działania wskazane w rozdziale nr 4.4.2. Strategii, zakładane na OSI – PPS w Specjalnej Strefie Włączenia, tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Rozwój infrastruktury OZE, w szczególności instalacji fotowoltaicznych, małych elektrowni wodnych, elektrociepłowni wykorzystujących biomasę lub odpady; – Rozwój i poprawa dostępności do infrastruktury wodociągowej, kanalizacyjnej oraz lokalnych systemów grzewczych; – Porządkowanie gospodarki wodnej i rozwój małej retencji wodnej; – Poprawa zarządzania sektorem gospodarki odpadami.
Okres realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przewidywany okres realizacji projektu – cały okres realizacji Strategii. 2. Przewidywany okres jego eksploatacji (funkcjonowania) – zakończenie okresu eksploatacji nie jest możliwy do określenia w czasie.

Terytorialny zasięg projektu	Projekt realizowany na terenie całego PPS, będzie oddziaływał co najmniej na terenie PPS. Jego znaczenie może mieć charakter wykraczający poza obszar PPS.
Komplementarność z innymi projektami	<p>Projekt jest komplementarny do projektów ujętych w Strategii (por. Zgodność z celami). Ponadto projekt jest komplementarny do projektów z zakresu ochrony środowiska i energetyki w poprzednich latach, w tym współfinansowanych ze środków UE, w tym np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Zwiększenie drożności korytarzy ekologicznych w Dorzeczu Parsęty; – Poprawa stanu środowiska miejskiego poprzez budowę sieci kanalizacji deszczowej oraz budowę urządzenia podczyszczającego w mieście Szczecinek; – Rozbudowa infrastruktury zbiorowego zaopatrzenia w wodę w gminie Barwice; – Rozbudowa stacji uzdatniania wody w miejscowości Borne Sulinowo; – Przebudowa stacji 110/15 kV Grzmiąca w celu umożliwienia rozwoju energetyki odnawialnej; – Budowa bioelektrowni Świerszczewo w gminie Biały Bór; – Zaprojektowanie i wykonanie mikroinstalacji fotowoltaicznych w Gminie Szczecinek dla obiektów użyteczności publicznej - Szkoły Podstawowej w Turowie, Szkoły Podstawowej w Gwdzie Wielkiej oraz budynku Urzędu Gminy Szczecinek.
Produkty projektu i ich wskaźniki	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba opracowanych dokumentów strategicznych/ planistycznych w zakresie przeciwdziałania zmianom klimatu [szt.].
Rezultaty bezpośrednie projektu i ich wskaźniki	Rezultatem projektu będzie zaprojektowanie i wdrożenie rozwiązań prośrodowiskowych z uwzględnieniem odporności na zmiany klimatu (zielona i niebieska infrastruktura) oraz gospodarki niskoemisyjnej. Rezultatem projekt będzie także pełniejsze wykorzystanie potencjału środowiskowego, w tym wykorzystanie zasobów endogenicznych obszaru dla rozwoju odnawialnych źródeł energii.

10.6. Załącznik nr 6: Głęboka termomodernizacja BUP z wykorzystaniem instalacji OZE oraz budowa/ montaż instalacji OZE

Tytuł projektu	Głęboka termomodernizacja BUP z wykorzystaniem instalacji OZE oraz budowa/ montaż instalacji OZE
Lider projektu	Lider projektu zostanie wskazany na etapie analizy wykonalności lub zostanie wynegocjowane na etapie wdrażania Strategii.
Partnerzy	Gmina Barwice, Gmina Biały Bór, Gmina Borne Sulinowo, Gmina Grzmiąca, Gmina Szczecinek, Miasto Szczecinek, Powiat Szczecinecki.

<p>Potrzeba realizacji projektu</p>	<p>Główną potrzebą realizacji projektu jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wsparcie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną w sektorze publicznym na terenie PPS; – obniżenie globalnej emisyjności obiektów publicznych i zwiększenie efektywności energetycznej sektora publicznego na terenie PPS; – poprawa jakości powietrza na terenie PPS; – zmniejszenie ryzyka zachorowalności na choroby związane z jakością powietrza w tym choroby układu oddechowego populacji PPS; – poprawa stanu środowiska naturalnego, w tym jakości powietrza atmosferycznego na terenie PPS; – poprawa warunków korzystania z zasobów publicznych na terenie PPS. <p>Projekt jest odpowiedzią na zidentyfikowane w Raporcie diagnostycznym wyzwania:</p> <ul style="list-style-type: none"> – W3: zaprojektowanie i wdrożenie rozwiązań prośrodowiskowych z uwzględnieniem odporności na zmiany klimatu (zielona i niebieska infrastruktura) oraz gospodarki niskoemisyjnej; – W8: pełniejsze wykorzystanie potencjału środowiskowego, w tym wykorzystanie zasobów endogenicznych obszaru dla rozwoju odnawialnych źródeł energii.
<p>Odbiorcy projektu</p>	<p>Partnerzy PPS, mieszkańcy i przedsiębiorcy działający na obszarze PPS.</p>
<p>Koncepcja projektu</p>	<p>Projekt będzie składał się z następujących elementów (wstępna logika projektu):</p> <ul style="list-style-type: none"> – inwentaryzacja obiektów (BUP), które wymagają podniesienia standardu energetycznego, z ukierunkowaniem na zbliżanie się do standardu pasywnego/zeroemisyjnego; – przeprowadzenie audytów energetycznych uwzględniających także wykorzystanie OZE; – identyfikacja obiektów publicznych niewymagających podniesienia standardu energetycznego, ale możliwych do wykorzystania w celu budowy/ montażu instalacji OZE; – pozyskanie finansowania ze źródeł zewnętrznych na projekt; – realizacja projektów termomodernizacyjnych i budowy/ montażu OZE.
<p>Zgodność z celami</p>	<p>Projekt wpisuje się w logikę interwencji Strategii na poziomie następujących celów:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Poprawa efektywności zarządzania w samorządzie – Rewitalizacja zdegradowanych ekonomicznie i społecznie obszarów miejskich i wiejskich – Poprawa jakości i dostępności usług publicznych – Zwiększenie odporności na zmiany klimatu - adaptacja i mitygacja <p>Projekt ma wpływ na rozwój więcej niż jednej gminy i jest powiązany z innymi projektami, tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Turystyka oparta na zasobach endogenicznych; – Opracowanie Planu działań na rzecz zrównoważonej energii i klimatu w standardzie SECAP i Planu adaptacji do zmian klimatu dla całego obszaru partnerstwa;

	<ul style="list-style-type: none"> - Doskonalenie systemu komunikacyjnego. <p>Projekt realizuje działania zakładane na OSI – PPS w Specjalnej Strefie Włączenia wskazane w rozdziale nr 4.4.2. Strategii, tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozwój infrastruktury OZE, w szczególności instalacji fotowoltaicznych, małych elektrowni wodnych, elektrociepłowni wykorzystujących biomasę lub odpady; - Rozwój i poprawa dostępności do infrastruktury wodociągowej, kanalizacyjnej oraz lokalnych systemów grzewczych; - Podejmowanie działań w zakresie ochrony przyrody i poprawy stanu środowiska.
Okres realizacji	<p>1. Przewidywany okres realizacji projektu – projekt realizowany w całym okresie obowiązywania strategii.</p> <p>2. Przewidywany okres jego eksploatacji (funkcjonowania) – zakończenie okresu eksploatacji nie jest możliwe do określenia w czasie na etapie sporządzania fiszki projektu.</p>
Terytorialny zasięg projektu	<p>Projekt realizowany na terenie całego PPS, będzie oddziaływał co najmniej na terenie PPS. Jego znaczenie może mieć charakter wykraczający poza obszar PPS.</p>
Komplementarność z innymi projektami	<p>Projekt jest komplementarny do projektów ujętych w Strategii (por. Zgodność z celami). Ponadto projekt jest komplementarny do projektów z zakresu ochrony środowiska i energetyki w poprzednich latach, w tym współfinansowanych ze środków UE, w tym np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Przebudowa stacji 110/15 kV Grzmiąca w celu umożliwienia rozwoju energetyki odnawialnej; - Budowa bioelektrowni Świerszczewo w gminie Biały Bór; - Zaprojektowanie i wykonanie mikroinstalacji fotowoltaicznych w Gminie Szczecinek dla obiektów użyteczności publicznej - Szkoły Podstawowej w Turowie, Szkoły Podstawowej w Gwdzie Wielkiej oraz budynku Urzędu Gminy Szczecinek.
Produkty projektu i ich wskaźniki	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba budynków poddanych kompleksowej, głębokiej termomodernizacji [szt.]; - Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła [szt.]; - Liczba zamontowanych/ wybudowanych instalacji OZE [szt.]; - Moc zamontowanych/ wybudowanych instalacji OZE [MWe] lub [MWt]; - Ilość zaoszczędzonej energii pierwotnej [kWh/r]; - Ilość zaoszczędzonej energii końcowej [GJ/r]; - Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej [MWh/r]; - Produkcja energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych [MWh/r]; - Produkcja energii cieplnej ze źródeł odnawialnych [MWh/r]; - Redukcja emisji gazów cieplarnianych [Mg_eCO₂/r].
Rezultaty bezpośrednie projektu i ich wskaźniki	<p>Rezultatem projektu będzie zaprojektowanie i wdrożenie rozwiązań prośrodowiskowych z uwzględnieniem w obszarze gospodarki niskoemisyjnej. Rezultatem projekt będzie także pełniejsze wykorzystanie potencjału środowiskowego, w tym wykorzystanie zasobów endogenicznych obszaru dla rozwoju odnawialnych źródeł energii.</p>

10.7. Załącznik nr 7: Utworzenie centrum wsparcia opiekunów nieformalnych osób zależnych, osób starszych

Tytuł projektu	Utworzenie centrum wsparcia opiekunów nieformalnych osób zależnych, osób starszych
Lider projektu	Lider projektu zostanie wskazany na etapie analizy wykonalności lub zostanie wynegocjowane na etapie wdrażania Strategii.
Partnerzy	Gmina Barwice, Gmina Biały Bór, Gmina Borne Sulinowo, Gmina Grzmiąca, Gmina Szczecinek, Miasto Szczecinek, Powiat Szczecinecki.
Potrzeba realizacji projektu	<p>Projekt odpowiada na wyzwania zdiagnozowane w Raporcie diagnostycznym wyzwania:</p> <ul style="list-style-type: none"> – W5 – zaprojektowanie i wdrożenie rozwiązań profilaktyki chorób szczególnie istotnych dla populacji obszaru oraz profilaktyki zdrowotnej seniorów; – W10 – integrowanie działań wspierających rozwój poszczególnych gmin/partnerów w obszarze niezależnie od ich granic administracyjnych w celu optymalnego wykorzystania ich lokalnych i regionalnych potencjałów.
Odbiorcy projektu	Partnerzy PPS. Mieszkańcy z obszaru PPS, zwłaszcza opiekunowie nieformalni osób zależnych oraz osoby zależne.
Koncepcja projektu	<p>Projekt będzie składał się z następujących elementów (wstępna logika projektu):</p> <ul style="list-style-type: none"> – inwentaryzacja obiektów na terenie PPS, które mogłyby być zaadaptowane na Centrum Wsparcia; – modernizacja obiektu i zakup wyposażenia (w tym system do teleopieki); – opracowanie i wdrożenie programu wsparcia opiekunów nieformalnych, m.in. poprzez realizację działań miękkich np. w zakresie podniesienia kwalifikacji i umiejętności opiekunów nieformalnych czy poprzez utworzenie wypożyczalni sprzętu wspierającego usługi opiekuńcze w środowisku lokalnym (np. łóżka medyczne, wózki inwalidzkie, balkoniki, laski, kule, materace przeciwoleżynowe itp.); – organizacja opieki nad osobami zależnymi np. w trakcie wyjazdów wakacyjnych, zwiększenia obowiązków zawodowych opiekunów nieformalnych.
Zgodność z celami	<p>Projekt realizuje logikę interwencji Strategii na poziomie następujących celów szczegółowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Poprawa efektywności zarządzania w samorządzie; – Rewitalizacja zdegradowanych ekonomicznie i społecznie obszarów miejskich i wiejskich; – Poprawa jakości i dostępności usług publicznych. <p>Projekt ma wpływ na rozwój więcej niż jednej gminy oraz jest powiązany z innymi projektami, tj.:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> – Program szkoleniowo-treningowo-mentorski dla kadr samorządowych j.s.t. w zakresie zadań własnych gminy, w tym zarządzania strategicznego; – Profilaktyka zdrowotna i badania przesiewowe w kierunku rozpoznania chorób o najwyższej śmiertelności; – Doskonalenie systemu komunikacyjnego; – Opracowanie polityki dogęszczania zabudowy miast na terenie PPS.
Okres realizacji	<p>1. Przewidywany okres realizacji projektu – w całym okresie obowiązywania Strategii.</p> <p>2. Przewidywany okres jego eksploatacji (funkcjonowania) – zakończenie okresu eksploatacji nie jest możliwe do określenia w czasie na etapie sporządzania fiszki projektowej.</p>
Terytorialny zasięg projektu	Gmina Barwice, Gmina Biały Bór, Gmina Borne Sulinowo, Gmina Grzmiąca, Gmina Szczecinek, Miasto Szczecinek, Powiat Szczecinecki
Komplementarność z innymi projektami	<p>Projekt jest komplementarny do projektów ujętych w Strategii (por. Zgodność z celami). Ponadto projekt jest komplementarny do projektów z zakresu wsparcia społecznego realizowanych w poprzednich latach, w tym współfinansowanych ze środków UE, w tym np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Zwiększenie dostępności usług społecznych na terenie Powiatu Szczecineckiego poprzez stworzenie Zakładu Aktywności Zawodowej w Juchowie; – Usługi opiekuńcze w społeczności lokalnej wsparte usługą teleopieki. <p>Projekt realizuje działania zakładane na OSI – PPS w Specjalnej Strefie Włączenia wskazane w rozdziale nr 4.4.2. Strategii, tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Poszerzenie i wzbogacenie oferty kulturalnej i usług czasu wolnego opartych na lokalnych zasobach przyczyniające się do integracji społecznej i aktywizacji kulturowej, szczególnie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym; – Edukacja zdrowotna, promocja zdrowia oraz profilaktyka chorób i zagrożeń zdrowotnych, dostęp do diagnostyki, leczenia, rehabilitacji i opieki, szczególnie osób niesamodzielnych i starszych.
Produkty projektu i ich wskaźniki	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba utworzonych miejsc wsparcia opiekunów nieformalnych osób zależnych [szt.]; – Liczba opiekunów nieformalnych osób zależnych objętych wsparciem [os.]; – Liczba osób zależnych objętych wsparciem [os.].
Rezultaty bezpośrednie projektu i ich wskaźniki	<p>Projekt przyczynia się do zwiększenia atrakcyjności osiedleńczej obszaru PPS poprzez poprawę dostępności do usług publicznych o charakterze społecznym. Projekt przyczynia się także do optymalizacji zarządzania usługami społecznymi na terenie PPS poprzez integrowanie działań wspierających rozwój poszczególnych gmin/partnerów w obszarze niezależnie od ich granic administracyjnych.</p>

10.8. Załącznik nr 8: Profilaktyka zdrowotna i badania przesiewowe w kierunku rozpoznania chorób o najwyższej śmiertelności

Tytuł projektu	Profilaktyka zdrowotna i badania przesiewowe w kierunku rozpoznania chorób o najwyższej śmiertelności
Lider projektu	Lider projektu zostanie wskazany na etapie analizy wykonalności lub zostanie wynegocjowane na etapie wdrażania Strategii.
Partnerzy	Gmina Barwice, Gmina Biały Bór, Gmina Borne Sulinowo, Gmina Grzmiąca, Gmina Szczecinek, Powiat Szczecinecki.
Potrzeba realizacji projektu	<p>Projekt odpowiada na wyzwania zdiagnozowane w Raporcie diagnostycznym wyzwania:</p> <ul style="list-style-type: none"> – W5 – zaprojektowanie i wdrożenie rozwiązań profilaktyki chorób szczególnie istotnych dla populacji obszaru oraz profilaktyki zdrowotnej seniorów; – W10 – integrowanie działań wspierających rozwój poszczególnych gmin/partnerów w obszarze niezależnie od ich granic administracyjnych w celu optymalnego wykorzystania ich lokalnych i regionalnych potencjałów.
Odbiorcy projektu	Partnerzy PPS. Mieszkańcy z obszaru PPS, podmioty lecznicze z obszar PPS.
Koncepcja projektu	<p>Projekt będzie składał się z następujących elementów (wstępna logika projektu):</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyłonienie Lidera projektu (np. Szpital w Szczecinku Sp. z o.o.), pozyskanie partnerów społecznych i gospodarczych do projektu; – przeprowadzenie pogłębionej diagnozy potrzeb zdrowotnych obszaru; – opracowanie modelu projektu profilaktycznego – np. zgłoszenie, wstępna kwalifikacja, badania podstawowe, badania rozszerzone, wskazania odnośnie dalszego postępowania; – weryfikacja potrzeb doposażeniowych i szkoleniowych w zakresie profilaktyki zidentyfikowanych schorzeń; – opracowanie modelu kampanii informacyjno – promocyjnej; – pozyskanie finansowania ze źródeł zewnętrznych na projekt.
Zgodność z celami	<p>Projekt realizuje logikę interwencji Strategii na poziomie następujących celów szczegółowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Poprawa efektywności zarządzania w samorządzie; – Rewitalizacja zdegradowanych ekonomicznie i społecznie obszarów miejskich i wiejskich; – Poprawa jakości i dostępności usług publicznych. <p>Projekt ma wpływ na rozwój więcej niż jednej gminy oraz jest powiązany z innymi projektami, tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Utworzenie centrum wsparcia opiekunów nieformalnych osób zależnych, osób starszych.

Okres realizacji	<p>1. Przewidywany okres realizacji projektu – zostanie zdefiniowany w momencie uzyskania pewności, co do źródeł finansowania.</p> <p>2. Przewidywany okres jego eksploatacji (funkcjonowania) – nie dotyczy.</p>
Terytorialny zasięg projektu	Projekt będzie realizowany na terenie władztwa samorządowego partnerów zaangażowanych w projekt.
Komplementarność z innymi projektami	<p>Projekt jest komplementarny do projektów ujętych w Strategii (por. Zgodność z celami). Ponadto projekt jest komplementarny do projektów z zakresu wsparcia społecznego realizowanych w poprzednich latach, w tym współfinansowanych ze środków UE, w tym np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Usługi opiekuńcze w społeczności lokalnej wsparte usługą teleopieki. <p>Projekt realizuje działania zakładane na OSI – PPS w Specjalnej Strefie Włączenia wskazane w rozdziale nr 4.4.2. Strategii, tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Poszerzenie i wzbogacenie oferty kulturalnej i usług czasu wolnego opartych na lokalnych zasobach przyczyniające się do integracji społecznej i aktywizacji kulturowej, szczególnie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym; – Edukacja zdrowotna, promocja zdrowia oraz profilaktyka chorób i zagrożeń zdrowotnych, dostęp do diagnostyki, leczenia, rehabilitacji i opieki, szczególnie osób niesamodzielnych i starszych.
Produkty projektu i ich wskaźniki	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba zrealizowanych programów profilaktyki zdrowotnej [szt.]; – Liczba osób biorących udział w programach profilaktyki zdrowotnej [os.].
Rezultaty bezpośrednie projektu i ich wskaźniki	Projekt przyczynia się do zwiększenia atrakcyjności osiedleńczej obszaru PPS poprzez poprawę dostępności do usług publicznych o charakterze zdrowotnym. Projekt przyczynia się także do optymalizacji zarządzania usługami społecznymi na terenie PPS poprzez integrowanie działań wspierających rozwój poszczególnych gmin/partnerów w obszarze niezależnie od ich granic administracyjnych.

10.9. Załącznik nr 9: Modernizacja infrastruktury i wyposażenia szkół ponadpodstawowych

Tytuł projektu	Modernizacja infrastruktury i wyposażenia szkół ponadpodstawowych
Lider projektu	Lider projektu zostanie wskazany na etapie analizy wykonalności lub zostanie wynegocjowane na etapie wdrażania Strategii
Partnerzy	Gmina Barwice, Gmina Biały Bór, Gmina Borne Sulinowo, Gmina Szczecinek, Powiat Szczecinecki

Potrzeba realizacji projektu	<p>Projekt odpowiada na wyzwania:</p> <ul style="list-style-type: none"> – W1 – uwzględnienie specjalnej oferty prorozwojowej dla dzieci i młodzieży w wieku szkolnym oraz osób młodych w zakresie rozwoju kompetencji miękkich, aktywności zawodowej, przedsiębiorczości; – W10 – integrowanie działań wspierających rozwój poszczególnych gmin/partnerów w obszarze niezależnie od ich granic administracyjnych w celu optymalnego wykorzystania ich lokalnych i regionalnych potencjałów.
Odbiorcy projektu	<p>Partnerzy PPS, mieszkańcy PPS, zwłaszcza dzieci i młodzież ucząca się. Placówki edukacyjne z obszaru PPS, w tym przede wszystkim placówki ponadpodstawowe.</p>
Koncepcja projektu	<p>Projekt składa się z następujących elementów (wstępna logika projektu)</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikacja zapotrzebowania na wyposażenie w szkołach ponadpodstawowych; – identyfikacja zapotrzebowania na modernizację infrastruktury w szkołach ponadpodstawowych; – identyfikacja obszarów współpracy z przedsiębiorcami i szkołami podstawowymi; – pozyskanie finansowania ze źródeł zewnętrznych na projekt.
Zgodność z celami	<p>Projekt realizuje logikę interwencji Strategii na poziomie następujących celów szczegółowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Poprawa warunków do prowadzenia działalności gospodarczej; – Poprawa efektywności zarządzania w samorządzie; – Poprawa jakości i dostępności usług publicznych; – Zwiększenie odporności na zmiany klimatu - adaptacja i mitygacja. <p>Projekt ma wpływ na rozwój więcej niż jednej gminy i powiązany z innymi projektami.</p> <p>Projekt realizuje działania wskazane w rozdziale nr 4.4.2. Strategii, zakładane na OSI – PPS w Specjalnej Strefie Włączenia, tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Zwiększenie aktywności zawodowej mieszkańców poprzez rozwój kompetencji zawodowych oraz przedsiębiorczości, realizacja obiektów wsparcia.
Okres realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przewidywany okres realizacji projektu – w okresie realizacji Strategii. 2. Przewidywany okres jego eksploatacji (funkcjonowania) – zakończenie okresu eksploatacji nie jest możliwe do określenia w czasie.
Terytorialny zasięg projektu	<p>Projekt realizowany na terenie powiatu szczecineckiego.</p>
Komplementarność z innymi projektami	<p>Projekt jest komplementarny do projektów ujętych w Strategii (por. Zgodność z celami). Ponadto projekt jest komplementarny do projektów z zakresu edukacji realizowanych w poprzednich latach, w tym współfinansowanych ze środków UE, w tym np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Zawodowcy przyszłości - Kompleksowe wsparcie szkół zawodowych w Szczecinku w celu podniesienia jakości kształcenia oraz dostosowania do wymagań gospodarki i rynku pracy; – Kompleksowe kształcenie zawodowe w kluczowych usługach przyszłości ICT/IT

	Kompleksowe wsparcie Zespołu Szkół Technicznych w Szczecinku w celu dostosowania systemu kształcenia uczniów do potrzeb rynku pracy.
Produkty projektu i ich wskaźniki	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba szkół wyposażonych w programie w sprzęt i materiały dydaktyczne [szt.]; - Liczba szkół ponadpodstawowych objętych wsparciem [szt.]; - Liczba zrealizowanych projektów współpracy z przedsiębiorcami [szt.]; - Liczba zrealizowanych projektów współpracy ze szkołami podstawowymi [szt.].
Rezultaty bezpośrednie projektu i ich wskaźniki	Zwiększenie atrakcyjności osiedleńczej obszaru PPS poprzez skierowanie specjalnej oferty prorozwojowej dla dzieci i młodzieży w wieku szkolnym oraz osób młodych w zakresie rozwoju kompetencji miękkich, aktywności zawodowej, przedsiębiorczości. Projekt przyczynia się także do optymalizacji zarządzania w samorządzie poprzez integrowanie działań wspierających rozwój poszczególnych partnerów w obszarze niezależnie od ich granic administracyjnych w celu optymalnego wykorzystania ich lokalnych i regionalnych potencjałów.

10.10. Załącznik nr 10: Kuźnia liderów rewitalizacji obszarów wiejskich i Siewcy nadziei

Tytuł projektu	Kuźnia liderów rewitalizacji obszarów wiejskich i Siewcy nadziei
Lider projektu	Lider projektu zostanie wskazany na etapie analizy wykonalności lub zostanie wynegocjowane na etapie wdrażania Strategii. Ocenia się, że liderem projektu mogłaby być lokalna organizacja pozarządowa, mająca doświadczenie w realizacji tego rodzaju projektów.
Partnerzy	Gmina Barwice, Gmina Biały Bór, Gmina Borne Sulinowo, Gmina Grzmiąca, Gmina Szczecinek, organizacje społeczne.
Potrzeba realizacji projektu	<p>Projekt odpowiada na wyzwania zdiagnozowane w Raporcie diagnostycznym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - W1 - uwzględnienie specjalnej oferty prorozwojowej dla dzieci i młodzieży w wieku szkolnym oraz osób młodych w zakresie rozwoju kompetencji miękkich, aktywności zawodowej, przedsiębiorczości; - W2 - pełniejsze wykorzystanie potencjału środowiskowego, w tym wykorzystanie zasobów endogenicznych obszaru dla rozwoju turystyki; - W10 - integrowanie działań wspierających rozwój poszczególnych gmin/partnerów w obszarze niezależnie od ich granic administracyjnych w celu optymalnego wykorzystania ich lokalnych i regionalnych potencjałów.
Odbiorcy projektu	Partnerzy PPS. Mieszkańcy, zwłaszcza obszarów wiejskich, popegeerowskich. Lokali liderzy i osoby zaangażowane w działania społeczne/ gospodarcze/ turystyczne, etc.
Koncepcja projektu	Projekt będzie składał się z następujących elementów (wstępna logika projektu):

	<ul style="list-style-type: none"> - Komponent „Kuznia liderów”: <ul style="list-style-type: none"> ▪ organizacja cyklu szkoleń na obszarze Partnerstwa przygotowujących lokalnych liderów do podjęcia działań w zdegradowanych społecznie i ekonomicznie środowiskach wiejskich (obszarach popegeerowskich), w zakresie: stosowania innowacyjnych metod nauczania; aktywizacji mieszkańców (przedsiębiorstwa społeczne); edukacji ekologicznej; produkcji zdrowej żywności; rozwoju agroturystyki. - Komponent: „Siewcy nadziei” <ul style="list-style-type: none"> ▪ współpraca i działalność podmiotów na podstawie know how Lidera projektu i innych NGO; zakres współpracy: edukacja, wymiana doświadczeń, promocja wyrobów i usług, wypracowanie marki obszaru zorientowanego na wysoko kwalifikowaną agroturystykę i ekoprodukty; ▪ przeprowadzenie programu szkoleniowo-treningowo-mentorskiego dla kadr szkół podstawowych i ponadpodstawowych w zakresie kompetencji transferowalnych, proinnowacyjnych, projektowych oraz dobrostanu uczniów i nauczycieli; ▪ przeprowadzenie programu edukacyjnego dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych w zakresie kompetencji transferowalnych, proinnowacyjnych, projektowych oraz dobrostanu uczniów; ▪ zwiększenie stopnia wykorzystania nowoczesnych technologii w praktyce szkolnej na poziomie podstawowym i ponadpodstawowym – zakup narzędzi dydaktycznych, w tym ICT; <p>Projekt wymaga zapewnienia długoterminowego dofinansowania zewnętrznego, do czasu osiągnięcia trwałych podstaw dalszego rozwoju.</p>
<p>Zgodność z celami</p>	<p>Projekt realizuje logikę interwencji Strategii na poziomie następujących celów szczegółowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Poprawa warunków do prowadzenia działalności gospodarczej; - Poprawa efektywności zarządzania w samorządzie; - Zrównoważona turystyka oparta na endogennych zasobach przyrodniczych i krajobrazowych; - Rewitalizacja zdegradowanych ekonomicznie i społecznie obszarów miejskich i wiejskich; - Poprawa jakości i dostępności usług publicznych. <p>Projekt ma wpływ na rozwój więcej niż jednej gminy i powiązany z innymi projektami, tj.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Utworzenie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości; - Turystyka oparta na zasobach endogenicznych; - Modernizacja infrastruktury i wyposażenia szkół ponadpodstawowych. <p>Projekt realizuje działania wskazane w rozdziale nr 4 Strategii, zakładane na OSI – Bieguny wzrostu – miasta i ośrodki gminne, tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Poprawa koordynacji i jakości zarządzania przestrzenią poprzez współpracę z innymi samorządami terytorialnymi i społecznością lokalną; <p>oraz zakładane na OSI – PPS w Specjalnej Strefie Włączenia, tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Promowanie lokalnych zasobów (produktów tradycyjnych, regionalnych, ekologicznych), wspieranie i profilowanie specjalizacji regionalno-lokalnych

	<p>(pszczerlarstwo, rybactwo, myślistwo, przetwórstwo runa leśnego, produktów rolnych i ryb);</p> <ul style="list-style-type: none"> – Wspieranie rozwoju agroturystyki, wykorzystującej lokalne zasoby i specjalizacje; – Promocja lokalnej twórczości kulturalnej, rzemieślniczej z wykorzystaniem lokalnego dziedzictwa, przyczyniającej się do wykreowania produktów lokalnych/regionalnych w oparciu o istniejące zasoby; – Rewitalizacja miejscowości mogących stanowić centra rozwoju usług turystycznych i działalności gospodarczej, w tym wykorzystanie dawnych zabudowań dworskich i folwarcznych - dostosowanie ich do nowych zadań; – Aktywizacja lokalnych inicjatyw gospodarczych i społecznych, poprzez wykorzystanie potencjału podmiotów publicznych, prywatnych, organizacji pozarządowych i mieszkańców.
Okres realizacji	<p>1. Przewidywany okres realizacji projektu – realizacja projektu w horyzoncie wieloletnim, co najmniej w okresie obowiązywania Strategii.</p> <p>2. Przewidywany okres jego eksploatacji (funkcjonowania) – zakończenie okresu eksploatacji nie jest możliwe do określenia w czasie na etapie opracowania fiszki projektowej.</p>
Terytorialny zasięg projektu	<p>Projekt realizowany na terenie: gminy Barwice, gminy Biały Bór, gminy Borne Sulinowo, gminy Grzmiąca i gminy Szczecinek. Jest to także obszar bezpośredniego oddziaływania projektu. Jeśli projekt będzie przedmiotem współpracy z Urzędem Marszałkowskim, zasięg oddziaływania może wykraczać poza obszar PPS.</p>
Komplementarność z innymi projektami	<p>Projekt jest komplementarny do projektów ujętych w Strategii (por. Zgodność z celami). Ponadto projekt jest komplementarny do projektów z zakresu wsparcia społecznego realizowanych w poprzednich latach, w tym współfinansowanych ze środków UE, w tym np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Zwiększenie dostępności usług społecznych na terenie Powiatu Szczecineckiego poprzez stworzenie Zakładu Aktywności Zawodowej w Juchowie; – Szczecinecki eksperyment - zakup wyposażenia do Ośrodka Popularyzującego Naukę w Szczecinku; – Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie szczecineckim; – Sieć Zachodniopomorska Ośrodków Wsparcia Ekonomii Społecznej – Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej dla regionu szczecineckiego.
Produkty projektu i ich wskaźniki	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba osób objętych działaniami projektowymi [os.]; – Liczba organizacji społecznych zaangażowanych w realizację projektu [szt.]; – Liczba lokalnych liderów zaangażowanych w realizację projektu [os.].
Rezultaty bezpośrednie projektu i ich wskaźniki	<p>Projekt przyczyni się do poprawy atrakcyjności osiedleńczej obszaru, zwiększeniu zaangażowania społecznego na rzecz wykorzystania potencjałów PPS oraz rozwojowi przedsiębiorczości, zwłaszcza na obszarach wiejskich. Projekt przyczyni się także do pełniejszego wykorzystania potencjału środowiskowego, w tym wykorzystanie zasobów endogenicznych obszaru dla rozwoju turystyki oraz do integrowanie działań wspierających rozwój poszczególnych gmin/partnerów w obszarze niezależnie od ich granic administracyjnych w celu optymalnego wykorzystania ich lokalnych i regionalnych potencjałów. Projekt powinien wpłynąć m.in. na zmniejszenie skłonności młodych mieszkańców do trwałej emigracji – ograniczenie odpływu</p>

	osób młodych i przedsiębiorczych, które swoje pomysły biznesowe mogą realizować na terenie PPS i nie są zmuszeni emigrować do innych ośrodków.
--	--

10.11. Załącznik nr 11: Doskonalenie systemu transportowego z priorytetem dla ruchu pieszego, rowerowego i transportu publicznego

Tytuł projektu	Doskonalenie systemu transportowego z priorytetem dla ruchu pieszego, rowerowego i transportu publicznego (pakiet projektów)
Lider projektu	Liderem będzie Partner PPS lub jednostka samorządowa – lider zostanie wskazany na etapie analizy wykonalności lub wynegocjowany na etapie realizacji strategii.
Partnerzy	Gmina Barwice, Gmina Biały Bór, Gmina Borne Sulinowo, Gmina Grzmiąca, Gmina Szczecinek, Miasto Szczecinek, Powiat Szczecinecki
Potrzeba realizacji projektu	<p>Projekt odpowiada na wskazane w Raporcie diagnostycznym wyzwania:</p> <ul style="list-style-type: none"> – W3 – zaprojektowanie i wdrożenie rozwiązań prośrodowiskowych z uwzględnieniem odporności na zmiany klimatu (zielona i niebieska infrastruktura) oraz gospodarki niskoemisyjnej; – W4 – dostępność transportowa i komunikacyjna; – W9 – zintegrowanie działań wokół powiązań liniowych, bezpośrednich, wprost integrujących przestrzennie i funkcjonalnie obszar PPS [W6]; Wspólna, spójna i harmonijna polityka przestrzenna partnerstwa.
Odbiorcy projektu	Partnerzy PPS, mieszkańcy obszaru PPS i turyści, przedsiębiorcy i podmioty gospodarcze.
Koncepcja projektu	<p>Projekt składa się z następujących elementów (wstępna logika pakietu projektów):</p> <ul style="list-style-type: none"> – Rozbudowa zintegrowanej sieci dróg rowerowych, dostępowych do ośrodków usługowych i szkół jako alternatywy dla przemieszczania się; – Rozbudowa systemu powiązań poprawiających warunki przemieszczania się oraz skracająca i ułatwiających komunikację pieszą – Rozbudowa elementów sieci priorytetowych turystycznych tras rowerowych Pomorza Zachodniego wskazanych w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego 2030+; – Wyznaczanie stref bez samochodu lub z ograniczeniami dla ruchu samochodów szczególnie w centrach miast, w obrębie prestiżowych przestrzeni publicznych oraz w sąsiedztwie szkół i przedszkoli; – Budowa przyjaznych i bezpiecznych przystanków oraz węzłów przesiadkowych transportu publicznego wraz z parkingami Park&Ride i Bike&Ride; – Zakupy nieemisyjnego lub niskoemisyjnego taboru transportu publicznego;

	<ul style="list-style-type: none"> – Modernizacja układu drogowego (m.in. dróg powiatowych: Grzmiąca-Szczecinek, Biały Bór-Grzmiąca, Barwice-Borne Sulinowo); – Lobbowanie na rzecz budowy obwodnic na drogach krajowych i wojewódzkich miast: Barwice, Biały Bór i Szczecinek (obwodnica północna) oraz wsi Gwda Wielka, jako elementów warunkujących poprawę struktury funkcjonalno-przestrzennej tych miejscowości.
Zgodność z celami	<p>Projekt realizuje logikę interwencji Strategii na poziomie wszystkich celów szczegółowych, tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Poprawa warunków do prowadzenia działalności gospodarczej; – Poprawa efektywności zarządzania w samorządzie; – Zrównoważona turystyka oparta na endogennych zasobach przyrodniczych i krajobrazowych; – Rewitalizacja zdegradowanych ekonomicznie i społecznie obszarów miejskich i wiejskich; – Poprawa jakości i dostępności usług publicznych; – Zwiększenie odporności na zmiany klimatu - adaptacja i mitygacja. <p>Projekt ma wpływ na rozwój więcej niż jednej gminy i jest powiązany z innymi projektami, w szczególności z projektem:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Turystyka oparta na zasobach endogenicznych; – Opracowanie Planu działań na rzecz zrównoważonej energii i klimatu w standardzie SECAP i Planu adaptacji do zmian klimatu dla całego obszaru partnerstwa; – Utworzenie centrum wsparcia opiekunów nieformalnych osób zależnych, osób starszych; – Utworzenie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości. <p>Projekt realizuje działania zakładane na OSI – Bieguny wzrostu – miasta i ośrodki gminne, tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Wzmacnianie powiązań transportowych w celu poprawy dostępności ośrodków usługowych w układzie osadniczym, w tym rozwój dróg rowerowych i rozwój komunikacji publicznej; – Poprawa jakości środowiska miejskiego, w tym ograniczanie hałasu i zanieczyszczenia powietrza poprzez ograniczenie niskiej emisji oraz ruchu samochodowego; <p>oraz zakładane na OSI – PPS w Specjalnej Strefie Włączenia, tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Poprawa dostępności komunikacyjnej obszarów wiejskich w wymiarze lokalnym, regionalnym i krajowym, w tym w relacji do najbliższego regionalnego bieguna wzrostu; – Uporządkowanie elementów tranzytowego, krajowego i wojewódzkiego układu drogowego stwarzających bariery rozwoju dla przecinanych miejscowości.
Okres realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przewidywany okres realizacji projektu – projekt realizowany w okresie obowiązywania Strategii. 2. Przewidywany okres jego eksploatacji (funkcjonowania) – zakończenie okresu eksploatacji nie jest możliwe do określenia w czasie na etapie sporządzania fiszki projektowej

Terytorialny zasięg projektu	Projekt realizowany i oddziałujący na cały obszar PPS.
Komplementarność z innymi projektami	Projekt jest komplementarny do projektów ujętych w Strategii (por. Zgodność z celami). Ponadto projekt jest komplementarny do projektów podnoszących jakość zarządzania w j.s.t., w tym e-usług, zrealizowanych w perspektywie finansowej UE 2014-2020 (por. https://mapadotacji.gov.pl/), np. projektu Przebudowa drogi powiatowej Nr 1294Z na odcinku Szczecinek (węzeł Szczecinek Wschód w ciągu S11) – Żółtnica - I i II etap.
Produkty projektu i ich wskaźniki	<ul style="list-style-type: none"> – Długość zmodernizowanych dróg [km]; – Długość wybudowanych/ przebudowanych/ zmodernizowanych dróg/ ścieżek/ szlaków rowerowych [km]; – Długość wybudowanych chodników (skrótów) dla pieszych [km]; – Liczba rowerów zliczona na wybranych trasach w wybranych okresach czasu [szt.]; – Udział osób korzystających w podróżach codziennych z ruchu pieszego, z roweru lub z transportu publicznego [%]. <p>Sposób monitoringu wskaźników może mieć wymiar marketingowy, promujący zrównoważony transport. Dla przykładu wskaźnik: „Liczba rowerów zliczona na wybranych trasach w wybranych okresach czasu” można zliczać automatycznie przy pomocy stałych pylonów / paneli wyświetlających na bieżąco liczbę. Jest to znakomita reklama i zachęta do użycia roweru.</p>
Rezultaty bezpośrednie projektu i ich wskaźniki	<p>Rezultatem projektu będzie zwiększenie wewnętrznej dostępności komunikacyjnej obszaru PPS oraz rozwój alternatywnych, w stosunku do samochodu osobowego, form przemieszczania się, zwłaszcza do ośrodków usługowych (ruch pieszy, rowerowy, transport publiczny). Projekt przyczynia się również do większego zintegrowania działań wokół powiązań liniowych, bezpośrednich, wprost integrujących przestrzennie i funkcjonalnie obszar PPS, co ma wpływ zarówno lokalną gospodarkę, jak i rekreacją oraz turystykę.</p> <p>Rezultatem projektu będzie także poprawa jakości środowiska naturalnego poprzez wdrażanie rozwiązań gospodarki niskoemisyjnej w obszarze transportu.</p>

10.12. Załącznik nr 12: Doskonalenie struktury funkcjonalno-przestrzennej miasteczek i miejscowości PPS

Tytuł projektu	Doskonalenie struktury funkcjonalno-przestrzennej miasteczek i miejscowości PPS
Lider projektu	Lider projektu zostanie wskazany na etapie analizy wykonalności lub zostanie wynegocjowane na etapie wdrażania Strategii.
Partnerzy	Gmina Barwice, Gmina Borne Sulinowo, Gmina Szczecinek, Miasto Szczecinek.

<p>Potrzeba realizacji projektu</p>	<p>Projekt odpowiada na wyzwania wskazane w Raporcie diagnostycznym:</p> <ul style="list-style-type: none"> – W7 – racjonalna, oszczędna i efektywna gospodarka przestrzenna determinująca nowe inwestycje; – W9 – wspólna, spójna i harmonijna polityka przestrzenna partnerstwa; – W11 – rozwijanie idei nowoczesnego miasta/ nowoczesnej miejscowości, zapewniającego dostępność do podstawowych usług i innych codziennych celów ruchu w zasięgu 15 minut ruchu pieszego lub rowerowego; – W12 – pełniejsze wykorzystanie potencjałów historycznych układów urbanistycznych i ruralistycznych dla poprawy ich wizerunku, atrakcyjności turystycznej, warunków życia oraz poczucia tożsamości, identyfikacji mieszkańców z miejscem zamieszkania.
<p>Odbiorcy projektu</p>	<p>Partnerzy PPS, mieszkańcy obszaru PPS (w tym nowi mieszkańcy), przedsiębiorcy – inwestorzy realizujący nową zabudowę i przyszli jej użytkownicy.</p>
<p>Koncepcja projektu</p>	<p>Projekt będzie się składał z następujących elementów (wstępna logika projektu):</p> <ul style="list-style-type: none"> – wytypowanie obszarów przewidywanych do zmiany struktury zabudowy i zagospodarowania (w tym: Barvice - centrum, Borne Sulinowo – centrum, Szczecinek – tereny przy al. Jana Pawła II); – rozpoznanie struktury własnościowej, określenie możliwości zmian własnościowych oraz możliwych strategii/modeli biznesowych; – opracowanie programów – określenie kluczowych elementów przyszłego zagospodarowania; – wyłonienie koncepcji odbudowy/przebudowy i zagospodarowania obszarów centralnych miast i miejscowości w drodze konkursów urbanistyczno-architektonicznych; – opracowanie i uchwalenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla obszarów zmian; – opracowanie ofert inwestycyjnych dla inwestorów komercyjnych z podziałem zadań inwestycyjnych, pozyskanie partnerów projektu w formułach PPP, pozyskanie finansowania ze źródeł zewnętrznych na projekt; – wdrożenie projektu – opracowanie dokumentacji oraz realizacja zabudowy i zagospodarowania.
<p>Zgodność z celami</p>	<p>Projekt realizuje logikę interwencji Strategii na poziomie następujących celów szczegółowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Poprawa warunków do prowadzenia działalności gospodarczej; – Poprawa efektywności zarządzania w samorządzie; – Rewitalizacja zdegradowanych ekonomicznie i społecznie obszarów miejskich i wiejskich; – Poprawa jakości i dostępności usług publicznych; – Zwiększenie odporności na zmiany klimatu - adaptacja i mitygacja. – Projekt ma wpływ na rozwój więcej niż jednej gminy i jest powiązany z innymi projektami, tj.: – Program szkoleniowo-treningowo-mentorski dla kadr samorządowych j.s.t. w zakresie zadań własnych gminy, w tym zarządzania strategicznego. – Doskonalenie systemu komunikacyjnego.

	<p>Projekt realizuje działania wskazane w rozdziale nr 4 Strategii, zakładane na OSI – Bieguny wzrostu – miasta i ośrodki gminne, tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Poprawa koordynacji i jakości zarządzania przestrzenią poprzez współpracę z innymi samorządami terytorialnymi i społecznością lokalną; – Porządkowanie ekstensywnie zagospodarowanych struktur zabudowy, wzmocnienie ośrodków usługowych oraz jakości i atrakcyjności przestrzeni publicznych w obszarach centralnych miast w celu przywrócenia/wzmocnienia ich roli w układzie osadniczym oraz budowania tożsamości miejsca i poczucia lokalnej dumy mieszkańców; – Poprawa jakości środowiska miejskiego, w tym ograniczanie hałasu i zanieczyszczenia powietrza poprzez ograniczenie niskiej emisji oraz ruchu samochodowego; <p>oraz zakładane na OSI – PPS w Specjalnej Strefie Włączenia oraz na OSI – Szlak Jezior Drawskich i Pętla Jezior Szczecineckich, tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Rewitalizacja miejscowości mogących stanowić centra rozwoju usług turystycznych i działalności gospodarczej, w tym wykorzystanie dawnych zabudowań dworskich i folwarcznych - dostosowanie ich do nowych zadań.
Okres realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przewidywany okres realizacji projektu – cały okres realizacji Strategii. 2. Przewidywany okres jego eksploatacji (funkcjonowania) – nie dotyczy.
Terytorialny zasięg projektu	<p>Projekt będzie realizowany na terenie gmin: Barwice, Borne Sulinowo, Szczecinek i na terenie miasta Szczecinek. Obszar oddziaływania projektu obejmuje cały obszar PPS.</p>
Komplementarność z innymi projektami	<p>Projekt jest komplementarny do projektów ujętych w Strategii (por. Zgodność z celami). Ponadto projekt jest komplementarny do projektów z zakresu rewitalizacji, w tym zrealizowanych w perspektywie finansowej UE 2014-2020 (por. https://mapadotacji.gov.pl/), np.: Rewitalizacja Centrum Barwic - przebudowa Placu Wolności.</p>
Produkty projektu i ich wskaźniki	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba koncepcji zagospodarowania wyłoniona w drodze konkursów obejmujących tereny na obszarze PPS [szt.]; – Liczba uchwalonych planów zagospodarowania przestrzennego obejmujących tereny zmian [szt.]; – Powierzchnia terenów objętych koncepcjami i planami zagospodarowania [ha]; – Liczba i powierzchnia przygotowanych / zrealizowanych ofert inwestycyjnych na obszarze PSZ [szt., ha]. – Liczba i powierzchnia zrealizowanych mieszkań i lokali usługowych [szt., m² PU]
Rezultaty bezpośrednie projektu i ich wskaźniki	<p>Projekt przyczyni się do odnowienia i wzbogacenia wartościowej substancji zdegradowanych lub zagrożonych degradacją centrów miast i miejscowości. Wpłynie pozytywnie na zachowanie zwartości zabudowy i wykorzystanie atrakcyjnie położonych i uzbrojonych terenów, obecnie ekstensywnie wykorzystywanych.</p> <p>Projekt umożliwi wykreowanie wielofunkcyjnych zespołów mieszkaniowo-usługowych oraz atrakcyjnych przestrzeni publicznych w centrach miejscowości. Pozwoli także na pełniejsze wykorzystanie potencjałów historycznych układów urbanistycznych i ruralistycznych dla poprawy ich</p>

	wizerunku, atrakcyjności turystycznej, warunków życia oraz poczucia tożsamości i identyfikacji mieszkańców z miejscem zamieszkania.
--	---

10.13. Załącznik nr 13: Utworzenie Subregionalnego Biura Planowania Przestrzennego

Tytuł projektu	Utworzenie Subregionalnego Biura Planowania Przestrzennego
Lider projektu	Lider projektu zostanie wskazany na etapie analizy wykonalności lub zostanie wynegocjowane na etapie wdrażania Strategii.
Partnerzy	Gmina Barwice, Gmina Szczecinek, Miasto Szczecinek
Potrzeba realizacji projektu	<p>Planowanie przestrzenne to główny instrument polityki przestrzennej. Potrzeba realizacji projektu wynika z konieczność podniesienia potencjału wykonawczego i jakości planowania przestrzennego, które ma zasadniczy wpływ na sposób zagospodarowania i funkcjonowania obszaru partnerstwa. Celami są: wyższa jakości życia, racjonalne wykorzystanie potencjałów endogenicznych do rozwoju gospodarczego oraz równoważenie/harmonizowanie rozwoju, w tym ochrona dobra publicznego, eliminacja lub ograniczanie występujących lub potencjalnych konfliktów przestrzennych.</p> <p>Niezbędne są opracowania planistyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozwalające na porządkowanie struktur zabudowy, wzmacnianie ośrodków usługowych oraz jakości i atrakcyjności przestrzeni publicznych w obszarach centralnych miast; - ukierunkowujące odnowę miejscowości o największym potencjale dla rozwoju usług turystycznych w obszarach: Pętli Jezior Szczecinekich, Szlaku Jezior Drawskich lub posiadających wyjątkowe walory kulturowe (zabytkowe obiekty i założenia); - tworzące ramy prawne dla ochrony walorów przyrodniczych i krajobrazowych obszaru zagrożonych degradacją m.in. poprzez rozproszoną zabudowę i chaotyczne zagospodarowanie. <p>Projekt odpowiada na następujące wyzwania określone w Raporcie diagnostycznym:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Wyzwanie nr 2 Pełniejsze wykorzystanie potencjału środowiskowego, w tym wykorzystanie zasobów endogenicznych obszaru dla rozwoju turystyki; – Wyzwanie nr 3 Zaprojektowanie i wdrożenie rozwiązań prośrodowiskowych z uwzględnieniem odporności na zmiany klimatu (zielona i niebieska infrastruktura) oraz gospodarki niskoemisyjnej; – Wyzwanie nr 6 Zintegrowanie działań wokół powiązań liniowych, bezpośrednich, wprost integrujących przestrzenie i funkcjonalnie obszar PPS;

	<ul style="list-style-type: none"> – Wyzwanie nr 7 Racjonalna, oszczędna i efektywna gospodarka przestrzenna determinująca nowe inwestycje; – Wyzwanie nr 9 Wspólna, spójna i harmonijna polityka przestrzenna partnerstwa – Wyzwanie nr 10 Integrowanie działań wspierających rozwój poszczególnych gmin/partnerów w obszarze niezależnie od ich granic administracyjnych w celu optymalnego wykorzystania ich lokalnych i regionalnych potencjałów; – Wyzwanie nr 11 Rozwijanie idei nowoczesnego miasta/ nowoczesnej miejscowości, zapewniającego dostępność do podstawowych usług i innych codziennych celów ruchu w zasięgu 15 minut ruchu pieszego lub rowerowego; – Wyzwanie nr 12 Pełniejsze wykorzystanie potencjałów historycznych układów urbanistycznych i ruralistycznych dla poprawy ich wizerunku, atrakcyjności turystycznej, warunków życia oraz poczucia tożsamości, identyfikacji mieszkańców z miejscem zamieszkania.
Odbiorcy projektu	Partnerzy PPS, społeczność obszaru PPS (w tym nowi mieszkańcy), przedsiębiorcy – inwestorzy, prowadzący działalność i użytkownicy
Koncepcja projektu	<p>Projekt składa się z następujących elementów (wstępna logika projektu):</p> <ul style="list-style-type: none"> – powołanie kilkuosobowego zespołu urbanistów do wsparcia gmin z obszaru PPS w zakresie planowania przestrzennego w formie subregionalnego (międzygminnego) biura planowania i analiz przestrzennych (szczegółowy zakres działania i kompetencji do uzgodnienia między zainteresowanymi gminami w formie np. porozumienia lub międzygminnego CUW); – organizację biura, zakup niezbędnego wyposażenia i sprzętu; – szkolenia i wizyty studyjne w ośrodkach planistyczno-urbanistycznych (gminnych i innych, np. metropolitarne związki funkcjonalne), które mogłyby stanowić źródło inspiracji (dobre praktyki); – współpracę ze specjalistami zewnętrznymi (praca on-line, zlecenia zewnętrzne).
Zgodność z celami	<p>Projekt wpisuje się logikę interwencji Strategii na poziomie następujących celów szczegółowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Poprawa warunków do prowadzenia działalności gospodarczej; – Poprawa efektywności zarządzania w samorządzie; – Zrównoważona turystyka oparta na endogennych zasobach przyrodniczych i krajobrazowych; – Rewitalizacja zdegradowanych ekonomicznie i społecznie obszarów miejskich i wiejskich; – Poprawa jakości i dostępności usług publicznych; – Zwiększenie odporności na zmiany klimatu - adaptacja i mitygacja. <p>Projekt ma wpływ na rozwój więcej niż jednej gminy i jest powiązany z innymi projektami, tj.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Program szkoleniowo-treningowo-mentorski dla kadr samorządowych j.s.t. w zakresie zadań własnych gminy, w tym zarządzania strategicznego; – Utworzenie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości; – Opracowanie Planu działań na rzecz zrównoważonej energii i klimatu w standardzie SECAP i Planu adaptacji do zmian klimatu dla całego obszaru partnerstwa; – Doskonalenie systemu komunikacyjnego.

	<p>Projekt realizuje działania wskazane w rozdziale nr 4 Strategii, zakładane na OSI – Bieguny wzrostu – miasta i ośrodki gminne, tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Poprawa koordynacji i jakości zarządzania przestrzenią poprzez współpracę z innymi samorządami terytorialnymi i społecznością lokalną; – Porządkowanie ekstensywnie zagospodarowanych struktur zabudowy, wzmocnienie ośrodków usługowych oraz jakości i atrakcyjności przestrzeni publicznych w obszarach centralnych miast w celu przywrócenia/wzmocnienia ich roli w układzie osadniczym oraz budowania tożsamości miejsca i poczucia lokalnej dumy mieszkańców; – Poprawa jakości środowiska miejskiego, w tym ograniczanie hałasu i zanieczyszczenia powietrza poprzez ograniczenie niskiej emisji oraz ruchu samochodowego; – zakładane na OSI – PPS w Specjalnej Strefie Włączenia oraz na OSI – Szlak Jezior Drawskich i Pętla Jezior Szczecineckich, tj.: rewitalizacja miejscowości mogących stanowić centra rozwoju usług turystycznych i działalności gospodarczej, w tym wykorzystanie dawnych zabudowań dworskich i folwarcznych - dostosowanie ich do nowych zadań pozwalających na pełną integrację polityk przestrzennych gmin, koncentrację aktywności i środków publicznych na strategicznych dla całej wspólnoty kierunkach i przedsięwzięciach oraz wspólną artykulację przestrzennych interesów gmin Partnerstwa.
Okres realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przewidywany okres realizacji projektu – w całym okresie obowiązywania Strategii, realizacja projektu winna rozpocząć się możliwie jak najszybciej po przyjęciu Strategii. 2. Przewidywany okres jego eksploatacji – na etapie sporządzania fiszki projektowej zakończenie okresu eksploatacji jest możliwe do określenia w czasie.
Terytorialny zasięg projektu	Obszar gmin zaangażowanych w projekt.
Komplementarność z innymi projektami	Projekt jest komplementarny do projektów ujętych w Strategii (por. Zgodność z celami).
Produkty projektu i ich wskaźniki	<ul style="list-style-type: none"> – Utworzenie subregionalnego biura planowania przestrzennego [TAK/NIE]; – Liczba opracowanych koncepcji i planów zagospodarowania obejmujących tereny na obszarze PPS [szt.]; – Powierzchnia terenów objętych koncepcjami i planami zagospodarowania [ha].
Rezultaty bezpośrednie projektu i ich wskaźniki	<p>Planowanie przestrzenne ma na celu racjonalne wykorzystanie przestrzeni, godzące interesy różnych użytkowników oraz realizację celów społecznych i gospodarczych, przy jednoczesnej ochronie dóbr publicznych – podnoszenia jakości życia z zachowaniem wartościowych zasobów dla przyszłych pokoleń.</p> <p>Projekt przyczyni się do podniesienia jakości planowania i zagospodarowania przestrzennego na obszarze PPS, a w rezultacie do odnowienia i wzbogacenia zabudowy oraz poprawy funkcjonowania zdegradowanych lub zagrożonych degradacją miast i miejscowości.</p> <p>Projekt skoordynuje zrównoważone wykorzystanie zasobów środowiska oraz pełniejsze wykorzystanie potencjałów historycznych układów urbanistycznych i</p>

	<p>ruralistycznych dla poprawy ich wizerunku, atrakcyjności turystycznej, warunków życia oraz poczucia tożsamości, identyfikacji mieszkańców z miejscem zamieszkania.</p>
--	---

